

སྐུར་ཚས་བཅ་བྱིད་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས།

ཐེ་བད་ཙོང་ཁ་བ་ཚས་ཚོགས།

འིན་ཆེན་ལོང་གུའི་རྒྱན་པེང་།

དིན་ཆེན་ནོར་བུའི་གྲན་ཐེང་།

དེབ་དང་པོ།

༡༡། ཁྱོད་ཆོས་ཟབ་བྲིད་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས།།

ལྷ་བ་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་གྲུ་མཚོ།

༢༠༠༠

ཐེ་བད་ཅོང་ཁ་བ་ཆོས་ཆོགས།

དབར་བསྐྱོན་གསལ་བཤད།

འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བསྐྱོན་པ་དར་

བྱུང་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན།   དམ་བཅའི་ཆོས་ལ་དད་འདུན་སྟོབ་གཉེར་

མཛད་མཁན་སེར་སྤྱེ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག་སྤྱིབ་སྤྱང་སོགས་ཞལ་

འདོན་ཉམས་བཞེས་གནང་བདེའི་ཕྱིར།   ད་ལས་སྤྱོར་ཆོས་དགེ་ལེགས་

ཆར་འབེབས་དབར་བསྐྱོན་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་ཐུབ་བསྐྱོན་སྤྱི་

དང་།   བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྐྱོན་

པ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།   ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

༡༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་དམར་བྱིད་ཕྱུར་ལམ་གྱི་སྒྲིན་འགྲོའི་
ངག་འདོན་གྱི་རིམ་བ་བྱིར་བདེ་བསྐྱག་ཆོག་སྐལ་བཟང་མགིན་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། ། .....

༡༢། །སྒྲིར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགིན་རྒྱན་གྱི་ཟབ་བྱིད་མན་ངག་སྤྱ་མའི་ཞལ་
ལུང་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། .....

སྒྲིར་ཆོས་དང་པོ། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་
དགམ་པ། .....

སྒྲིར་ཆོས་གཉིས་པ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅའ་ལ་བཞོད་པ་མཛེས་
པར་བཞམ་པ། .....

སྒྲིར་ཆོས་གསུམ་པ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམས་སྤངས་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་དྲ་
འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་
བཞི་རྒྱུད་དང་འབྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ། .....

སྒྲིར་ཆོས་བཞི་པ། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ། .....

སྒྲིར་ཆོས་ལྔ་པ། བསགས་སྤངས་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་
དང་བཅས་པ་འབུལ་བ། .....

སྒྲིར་ཆོས་དྲུག་པ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འབྲེས་
རེས་སུ་བྱ་བ། .....

སྒྲིབ་བའི་ཆོས་དྲུག་སྐབས་མཁོ་བའི་དབྱུང་གཞི་ཡིག་ཆ།

༡༡། །སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་མདོན་རྟོགས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱུ་ཚུངས་ཆེན་པོ། ༩༩

༡༢། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་ལྷུང་བ་བཤགས་བའི་རྒྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་
བཞུགས་སོ། །

མཁམས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ༡༠༡

༡༣། །མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་བ་ཡོངས་སུ་དག་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་བ་
བཞུགས་སོ། ། ༡༣༥

༡༡། །སྤྱི་མ་དང་ཐུབ་དབང་དྲི་ཆེ་འཆང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཙེབ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་
དུ་གསོལ། འདིར་རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཕྱོད་འགྲོ་ཕྱིར་
བའི་ཆོས་དུག་གི་ངག་འདོན་འབའ་ཞིག་ཐོག་གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་ཏེ་འབྱེར་བའི་དགོད་པ་ལ། ཕྱིར་
བའི་ཆོས་དང་པོ་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱེས་པ། གཉིས་པ་མཆོད་པ་
གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞུགས་པ། གསུམ་པ་སྟན་བའི་བ་ལ་ལུས་རྣམས་དང་གི་ཆོས་བདུན་
ལྟན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱ་བ་ལ། མོག་མར་
སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་པ་ནི།

རང་གི་མདུན་གྱི་ཐང་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སོང་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཞེག་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲེང་ཁར་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཅི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་བྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་སྐྱེ་
མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབྱུག་ཅུག་ཏོར་དང་ལྟན་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་ས་
གཞོན། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྲེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ།
སྐྱེ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྐྱིག་གི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་
གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་གྱི་ལུང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉིས་དོ་
རྗེ་སྐྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ནི་དགྲི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་
མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་བྲི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཉིད་རྣམ་
པར་ཡོད་པ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ནི་དེ་ལ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ནི་དེ་

གྲང་ཆོག་ས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས།
 དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྦྱིར་འཁོར་
 བ་དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་ཞིག་སྤྱོད་འདུག་དུ་ཟིན་གྲང་།
 ད་དུང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་རྟོགས་དཀའ་བར་འདུག། དེས་ན་ད་དེས་རྙེད་
 བར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ། མཇལ་
 དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་དུས་འདིར་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྦྱར་ཡང་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་པར་
 ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པར་འདུག། དེས་ན་
 སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྤྲ་མདའོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲ་མདའོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བར་བུའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་ལ། སྤྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་སོགས་ཅི་རྒྱས་བརྗོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་ས་ཀྱི་མཆོག་
 རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་
 བགྱིས་པའི་འདི་དག་གིས། །འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག། །ཅེས་
 ལན་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་འོང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་
 བཏང་སྦྱོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །གནས་པར་བདག་

གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །
 ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་
 རུང་། བྲལ་པར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་
 པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་ངོས་དང་ཐར་
 བའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་
 པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
 ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་ནས་ཆད་མེད་བཞི་རྒྱ་དང་འབྲེས་ངེས་སུ་སྒྲོམ་མོ། །མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱར་བ་སྤྱར་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཁྱད་
 པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །གསལ་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་
 དང་། །ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བུ་རྒྱར་ཡའི། །རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་
 ཅིག །ལྟ་དང་མི་ཡི་མཆོད་པའི་རྒྱལ། །དངོས་སུ་བཤམས་དང་ཡིད་གིས་སྤྱུལ། །
 ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་སྒྲ་ན་མེད། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་བྱབ་གྱུར་ཅིག །ཨོྭ་ན་
 མོ་རྩ་ག་ཤ་ཏེ། བརྗོད་སར་བྲ་མཛ་ནི་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཡ། །ཨུ་ཏེ་སྤྱ་མྱོ་བྱུང་ཡ། །ཏུ་སྤྱ།
 ཨོྭ་བརྗོད་བརྗོད། མདྲ་བརྗོད། མདྲ་ཏེ་རྗོད་བརྗོད། མདྲ་བུ་བརྗོད། མདྲ་བོ་རྗོད་བརྗོད།
 མདྲ་བོ་རྗོད་མརྗོད་པ་སྤྱ་ག་ཏ་བརྗོད། སུག་ཀམ་ཨུ་ཤར་ཏ་བོ་རྗོད་བརྗོད་སྤྱད། །ཞེས་

ལན་གསུམ་བཅོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་དང་། ཆོག་གས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུ་གས་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱི་མི་
 བྱུང་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེན་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་མཆོད་ཇུས་
 བརྒྱབ། བཞི་པ་ཆོག་གས་ཞིང་གསལ་འདེབས་རྒྱུ་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། དག་འདོན་བདེ་སྤྱིར་སྤྱི་
 མཆོད་ལྟར་དགོད་པ་ལ།

བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ལྟ་ལས་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་འབྲིགས་པའི་
 དབུས། །ལོ་མ་མེ་ཉོག་འབྲས་བུས་ཡོངས་མཛེས་འདོད་དགའི་དཔག་བསམ་སྤྱོན་
 པའི་ཅེར། །གཏོང་ལྟ་འབར་པའི་རིན་ཆེན་བྱི་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་ཉི་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་། །
 །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཅ་པའི་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པ་དུར་སྤྱིག་
 འཛིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཇུག་དཀར་འཕྲོ། །ཕྱག་གཡས་ཆོས་
 འཆད་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས། །གྱུར་གྱུམ་
 མདངས་ལྟན་ཆོས་གོས་གསུམ་གསོལ་གསེར་མདོག་བཀྲ་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས། །
 སྤྱགས་ཀར་སྤྱོད་དབང་དོན་ཅེ་ཅེ་འཆང་དབང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤྱོད་མདོག་སྤྱོད། །དོ་
 དེལ་བཟུང་ནས་དབྱིངས་ཕྱག་མར་འབྱུང་ལྟན་སྤྱོད་བདེ་སྤྱོད་རོལ་བས་དབྱེས། །རྣམ་
 མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྱིས་ཤིང་ལྟ་ཇུས་དར་གྱིན་བཟས་ཀླུ་བས། །མཆོད་དཔའི་རྒྱན་
 ལྟན་འོད་ཟེར་སྤྱོད་འབར་འཇའ་ཆོན་སྤྱོད་ལྟན་བསྐྱོར་པའི་དབུས། །དོན་སྤྱོད་ཀྱང་རྒྱུ་
 གྱིས་བཞུགས་པའི་ལུང་པོ་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལ། །ཁམས་བཞི་ལུས་བཞི་སྤྱོད་
 མཆོད་ཅ་རྒྱས་ཆོག་གས་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་དངོས། །བ་སྤྱོད་དག་བཅོམ་ཉི་བྱི་

ཆིག་སྒྲིང་ཡན་ལག་ཁྲོ་བའི་དབང་པོ་ཉིད། །འོད་ཟེར་སྤྱགས་སྒྲིང་གཞི་དུ་སྤྱོད་གསང་།
 བ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་གྱི་གདན། །མཐའ་བསྐྱོར་རིམ་བཞིན་དངོས་བརྒྱད་སྒྲ་
 མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
 འགོ་བསྐྱེད་སྤྱང་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས། །དེ་དག་སྒྲོ་གསུམ་དེ་མེ་གསུམ་
 མཚན་རྒྱུ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
 སྤྱན་དངས་དབྱེར་མེད་བཟན་པར་གྱུར། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་མགོན་གྱུར་
 ཅིང་། །བདུད་སྤེ་དཔུང་བཅས་མི་བཟད་འཛུམས་མཛེད་ལྷ། །དངོས་རྣམས་མ་
 ལུས་ཡང་དག་མཁའ་གྱུར་བའི། །བཅོམ་ལྷན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤགས་སུ་
 གསོལ། །རྩེ་རྒྱུ་བོ་རྟོ་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། །ཞེས་ཚོགས་ཞིང་
 གསལ་གདབ། །བྱས་གྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་བྲི་ཞིམ་པ། །ཤེས་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་
 འཆར་བ་ལྟར། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྟར། །མུ་དྲིག་འོད་ཆགས་སྒྲ་
 རེ་བྲེས་པ་དེར། །ཞེས་བྱས་ཁང་བསྐྱེད། །རི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །ལྷ་
 རྣམས་གྱིས་ནི་བྱས་གསོལ་ལྟར། །ལྷ་ཡི་ཆུ་ནི་དག་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་
 སྐྱུ་བྱས་གསོལ། །ཨོ་སར་ད་རྒྱ་ག་ད་ཨ་མྱི་ཤེ་ག་ད་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་ཨྱུ་རྒྱུ། །ཕུན་
 ཚོགས་དག་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རེ་བ་སྒྲིང་བའི་
 གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱེ་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཐུབ་དབང་དེ་མེ་འཆང་
 ལ་སྐྱུ་བྱས་གསོལ། །ཨོ་སར་ད་རྒྱ་ག་ད་ཨ་མྱི་ཤེ་ག་ད་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་ཨྱུ་རྒྱུ། །རྒྱ་
 ཆེན་སྒྲིང་པའི་བརྒྱད་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསོལ། །ཟབ་མོ་ལྷ་པའི་བརྒྱད་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསོལ། །
 ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་བས་བརྒྱད་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསོལ། །བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་བྱས་

གསལ། འཇི་སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་ཐྱི་ཤེ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་ཨུའུ་ཏུ། ཐུན་པ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསལ། སྐྱོབ་པ་དམ་ཚེས་རྣམས་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསལ། །
 འབྲེན་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱུ་བྱས་གསལ། སྐྱུ་བས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱུ་བྱས་གསལ། འཇི་སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་ཐྱི་ཤེ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤྱི་ཡེ་ཨུའུ་ཏུ། ཞེས་
 བྱས་གསལ། དེ་དག་སྐྱུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། གཙང་ལ་བྱི་རབ་བསྐྱོས་
 པས་སྐྱུ་བྱིང་། འཇི་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུའུ་ཡ་བི་ཤོ་རྩ་ན་ཡེ་སྐྱུ་དྲ། ཞེས་པས་སྐྱུ་བྱིས་དང་།
 ཐོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བྱི་དང་ལྡང་བ་ཡི། བྱི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ།
 གསེར་སྐྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་
 བགྱི། ཞེས་པས་སྐྱུ་བྱུག སྐབ་འཇམ་ཡང་བ་ལྟ་ཡི་གོས། མི་བྱེད་དེ་མེད་སྐྱུ་
 བརྟེས་ལ། མི་བྱེད་དང་པས་བདག་འབྱུལ་ན། བདག་ཀྱང་དེ་མེད་སྐྱུ་ཐོབ་ཤོག།
 ཅེས་གོས་འབྱུལ། རྒྱལ་བ་མཆོན་དཔའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ལྡན་བྱིར། རྒྱན་གཞན་དག་
 གིས་བརྒྱན་པར་མི་འཆལ་ཡང་། རིན་ཆེན་རྒྱན་མཆོག་ལུལ་བས་འགོ་བ་ཀུན། །
 མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་ཤོག ཅེས་པས་རྒྱན་བྱུལ། བདག་དང་
 འགོ་ལ་སྐྱུགས་བཅེད་བྱིར། ཉིད་ཀྱི་རྩྱུ་འབྱུལ་མཐུ་ཡིས་ནི། ཇི་སྲིད་མཆོད་པ་
 བདག་བགྱིད་ན། ཇི་སྲིད་བཙོ་མ་ལྡན་བཞུགས་སུ་གསལ། ཞེས་པས་བཞུགས་སུ་
 གསལ། ལྟ་བུ་བསགས་སྐྱང་གི་གནས་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ནི།
 ལུན་ཆོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་སྐྱུ། མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རེ་བ་
 སྐྱོང་བའི་གསུང་། མ་ལུས་ཤེས་བྱེ་བཞིན་གཟིགས་པའི་སྐྱུགས། རྒྱུ་ཁྲི་གཙོ་
 བོ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། སྐྱུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་དེ་ཇེ་འཆང་། མཆོག་

གཟིགས་ཏི་ལོ་བ་དང་རྒྱ་རོ་བ། །དཔལ་མཆོག་ཤི་ཕྱི་བ་དང་ཨ་ཏི་ལ། །ཉམས་ལེན་
 བྱིན་བརྒྱབས་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉིན་རྣམ་གྲོལ་
 གྲེ། །མཆོག་སྡེ་དུལ་བའི་སྡེ་དང་གྲགས་བའི་དཔལ། །སེང་བཟང་ཀུ་སྤྱི་ལི་གཉིས་
 གསེར་སྤིང་བ། །རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འཇམ་དབྱངས་ཡོད་
 མེད་སྟོགས་འཛིག་ལྷ་སྦྱབ་དང་། །རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རིག་བའི་བྲུ་བྱག་ཆེ། །སངས་
 རྒྱལ་དགོངས་སྦྱོང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་སོགས། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །བཤད་སྦྱབ་གདམས་བའི་མཆོག་མངའ་ཨ་ཏི་ལ། །བཀའ་གདམས་
 བསྟན་བའི་མེས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་ཇེ། །རྣལ་འབྱུང་རྣམ་བཞི་སྦྱ་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས། །
 བཀའ་གདམས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གངས་ཅན་ཤིང་དྲི་སྟོལ་འབྲེད་ཙོང་
 ཁ་བ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་བའི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཆབ་ཇེ། །མདོ་སྐྱགས་བསྟན་
 བའི་བདག་པོ་མཁས་གྲུབ་ཇེ། །ཡབ་སྐུས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 སྦྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་དོན་འཆང་། །གང་ལ་གང་འདུལ་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་
 བཟུང་ནས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ་མཛད་པའི། །བྱིན་ཅན་སྤྲ་མ་
 རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག །
 སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགོད་པའི་འཇུག་དོགས་མཆོག །བཙེབས་བསྦྱོད་པའི་ཐབས་
 མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 གསང་བ་འདུས་པ་བདེ་དབྱེས་ཏེ་རུ་ཀ །དཔལ་ཆེན་དོན་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ།
 བྱངས་མེད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །མཐུན་པའི་སྟོན་ལམ་དགོ་ཆོགས་མད་བྱང་ཞིང་། །སྦྱད་པ་སྦྱོད་ཆོ་

ནམ་ཡང་མཆེད་བྱུང་ལ། |བསྐྱལ་བཟང་གཅིག་ལ་མཛད་པ་མཐར་ཐིན་པའི། |
རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |མཚན་ལེགས་རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་
ཐུང་ན་མེད། |ཆོས་གྲགས་མངོན་མཁྱེན་སྤྱན་རྒྱལ་ཡུལ་ཕྱག་
དགོངས་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་པ། |བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |
ཀུན་འབྱུང་ཐུན་པའི་ས་བོན་མཐར་མཛད་ཅིང་། |སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་ཁྱེ་ཙ་བ་བྱུངས་
ནས་འབྱེན། |རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཐིན་ལ་སོགས། |ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་སྤྱན་རས་གཟིགས། |ས་ཡི་
སྤྱིང་པོ་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ། |ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་བྱམས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། |ཉི་
བའི་སྤྱས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལེགས་
བསྟོམས་པས། |རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། |བརྟེན་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་ཚུད་པའི། |འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |
ཐུབ་པས་བཀའ་བསྟོམས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། |ཡན་ལག་འབྱུང་དང་མ་ཐམ་
ནགས་ན་གནས། |དུས་ལྡན་དོ་རྗེ་མའི་བུ་བཟང་པོ་དང་། |གསེར་བེུ་རྩ་ར་རྩ་ཇོ་
གསེར་ཅན་མཆོག། |འཕགས་པ་བ་ཀུ་ལ་དང་སྤྱ་གཅན་འཛིན། |ལམ་སྤན་རྩ་ར་རྩ་
ཇོ་བོས་སྤྱོམས་ལེན། |ལམ་བསྟན་སྤྱི་ལྟེ་སྤྱེད་བྱེད་མི་སྤྱེད་པ། |གནས་བདུན་
འཁོར་དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ནས།
མངོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུལ་མངའ་བའི་མཐུ་སྤྱོབས་ཅན། |སྤྱོབ་པ་པོ་ལ་མ་ཡིས་བུ་བཞིན་
གཟིགས། |གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། |སྤྱོན་ཆོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྤྱ་རུ། |ཆོས་བཞིན་སྤྱོབ་པ་མཛད་པའི་གང་ཟག་རྣམས། |

བྱ་བཞིན་སྐྱོང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡི། ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །ཡུལ་འཁོར་བསྐྱང་དང་འཕགས་སྦྱེས་པོ། །སྤྱན་མི་བཟང་དང་རྣམ་ཐོས་སྤྱལ།
རང་རང་འཁོར་འདུལ་སྒོ་བཞི་བསྐྱང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཕྱག་
བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིང་རྩལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྡེད་གྱི། ལུས་བདུད་པ་
ཡིས་རྣམ་ཀུན་དུ། མཆོག་དུ་དད་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ། རྩ་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཇི་སྡེད་སྤྱད་གསུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
ན། འཇམ་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སང་གེ་ཀུན། བདག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་དང་ངག་ཡིད་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །བཟང་པོ་སྐྱོད་བའི་
སྒོན་ལམ་སྟོབས་དག་གིས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ། ཞིང་གི་
རྩལ་སྡེད་ལུས་རབ་བདུད་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྩལ་
གཅིག་སྡེད་ན་རྩལ་སྡེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་
དག། འདྲ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་མ་ལུས་པ། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་
གང་བར་མོས། འདྲ་དག་བསྐྱགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། འདྲུངས་གྱི་ཡན་
ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱ་ཀུན་གྱིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བཟོད་ཅིང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། མེ་ཏོག་དམ་པ་སྤེང་བ་དམ་པ་དང་། །
སེལ་སྒྲན་རྣམས་དང་བྱུག་པ་གདུགས་མཆོག་དང་། མར་མེ་མཆོག་དང་བདུག་སྟོས་
དམ་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཆོད་པར་བགྱི། རྣ་བཟའ་དམ་པ་རྣམས་
དང་བྱི་མཆོག་དང་། བྱེ་མ་ཕུར་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་དང་། བཀོད་པ་བྱུང་པར་
འཕགས་པའི་མཆོག་ཀུན་གྱིས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཆོད་པར་བགྱི། མཆོད་

བ་གང་ནམས་སྤྲུམ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ། ཉེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། །བཟང་
པོ་སྤྱོད་ལ་དད་པའི་སྒྲོབས་དག་གིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཐུག་འཆལ་མཆོད་པར་བགྱི།
མཐུལ་ནི། ཨོྲེ་བཟླ་བྱ་མི་ཡུལ་ལྟོ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཨོྲེ་བཟླ་རེ་ཁེ་
ཡུལ་ལྟོ། བྱི་ལྷགས་རི་འཁོར་ཡུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ།
གར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོར་འཛམ་བུ་གླིང་། རྒྱབ་བ་ལང་སྤྱོད། བྱང་སྤྲུམ་མི་
སྟན། ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ར་ཡབ་དང་ར་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྷན་དང་
ལམ་མཆོག་འགོ། སྤྲུམ་སྟན་དང་སྤྲུམ་སྟན་གྱི་རྒྱ། རིན་པོ་ཆའི་རི་པོ། དབག་
བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་འཛའི་བ། མ་སྟོས་པའི་ལོ་ཉོག། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ།
ཏྲ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ། སྤྲེག་
མ། བྱང་བ་མ། སྤྲུམ་མ། གར་མ། མེ་ཉོག་མ། བདུག་སྟོས་མ། སྤང་གསལ་
མ། རི་ཆབ་མ། ཉི་མ། རྒྱ་བ། རིན་པོ་ཆའི་གདུགས། སྤྲེགས་ལས་ནམ་བར་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན། དབུས་སུ་ལྷ་དང་མའི་དཔལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་
ཆང་བ་མེད་པ་འདི་དག་དྲིན་ཅན་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུམ་དམ་པ་
ནམས་དང་། སྤྱོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྒྱ་རྒྱ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་
པ་ནམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཐུགས་རྗེས་འགོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ།
བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ས་གཞིར་སྟོས་གྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཉོག་
བཟུམ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་དབུལ་བར་བགྱི། །འགོ་ཀུན་ནམ་དག་
ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག། །བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་

དག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་དང་། །རིན་ཆེན་མཆོད་པ་བཟང་།
 ལོ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་ཚོགས་དང་བཅས། །སྤྱོད་ཡིས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་པ་ཡི་དམ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །ཡིད་ཀྱི་རུ་རྩ་མཆོད་ཀྱི་འཕྲུལ་ལྷོ་མ། །ཞེས་བཤེད་ལ་མཆོད་ཐུགས་
 སྤྱོད་ལུང་བཞགས་སོགས་ཀྱང་འདོན། །མདོར་བསྟན། །འདོད་ཆགས་ཞེས་པའི་ཐུགས་
 དབང་གིས་ནི། །ལུས་དང་དག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་། །སྤྱི་བ་བདག་གིས་
 བྱིས་བ་ཅི་མཆིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་བཞགས། །
 ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སྤྱོད་དང་མི་
 སྤྱོད་དང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། །དེ་དག་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་
 བདག་ཡི་རང་། །གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་སྤྱོད་མ་དག །བྱང་ཆུབ་རིམ་
 བར་སངས་རྒྱལ་མ་ཆགས་བསྟེས། །མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། །
 འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མེད་པ་བསྟོར་བར་བསྐྱལ། །སྤྱོད་པ་འདུག་སྤྱོད་པ་བཞེད་དེ་དག་ལ།
 འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ཐན་ཞིང་བདེ་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱལ་བ་ཞིང་གི་དུལ་སྟེད་བཞུགས་པར་
 ཡང་། །བདག་གིས་ཐལ་མོར་བསྐྱར་གསོལ་བར་བྱི། །ཕྱག་འཆལ་བ་དང་
 མཆོད་ཅིང་བཞགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡིས། །དགེ་
 བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོར།
 །ཞེས་བཤེད་ལ། །མཆོད་པའི་མཆོད་པ་རྒྱལ་བར་ཐུགས་དེ། །སྤྱོད་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་
 ཆེ་རྣམས་ལ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་

ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྒྲུ་མཐའ་
དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉིན་ལ་གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྒྲུ་མཐའ་
དག་བདེ་ཐྱག་དུ་སྒྲུ་བ་དང་། རྒྱུ་ཕྱིན་དུ་གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། དུག་པ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་གྱིད་དང་འབྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ནི།

དཔལ་ལྷན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་པད་རྒྱའི་སྟེང་བཞུགས་
ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཇེས་བཟུང་སྟེ། །སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྒྲུལ་དུ་གསོལ། །འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་
པ་ཇེ་བཅུན་མི་ཤམ་མགོན། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །
སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་
གཙུག་རྒྱན་དབྱིག་གི་གཉིན། །དབུ་མའི་ལམ་བརྟེས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །
དད་པའི་སར་གནས་བཅུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མིག་འབྱེད་གསུམ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །མཛད་བྱུང་ངོ་མཆར་གནས་གྱུར་མཆོག་གི་སྟེ། །ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་
གྱུད་སྦྱངས་དུལ་བའི་སྟེ། །སྒྲུབས་ཆེན་སྦྱོད་པའི་གཏེར་གྱུར་རྣམ་སྦྱང་མཛད། །འགྲོ་
བའི་ཅུ་ལག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལམ་མཆོག་ཤིང་ཕྱིན་རྒྱས་མཛད་སེང་
བཟང་ཞབས། །རྒྱལ་བའི་མན་ངག་ཀྱན་འཛིན་ཀུ་སྒྲུ་ལི། །འགྲོ་ཀྱན་བཅེབས་ཇེས་
འཛིན་དགེ་བ་ཅན། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱང་
ཆུབ་ཐུགས་ལ་མངའ་བརྟེས་གསེར་གླིང་པ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་འཛིན་མར་མེ་
མཛད། །ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་

གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། | སྤྱི་བ་རྒྱ་མེད་འདྲན་མཆོག་ཤྲུའི་དོག |
 རྒྱལ་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱན་བསྐྱུས་འཇམ་བའི་དབྱངས། | ཟབ་མེད་དོན་གཟིགས་
 འཕགས་མཆོག་ཁྱུ་སྐྱབ་ཞབས། | སྤྱི་བའི་གཙུག་རྒྱན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
 འཕགས་བའི་དགོངས་བ་གསལ་མཛད་རྒྱ་བ་གྲགས། | དེ་སྐུས་སྤྱོད་རིགས་བའི་བྱ་
 བྱ་ཆེ། | རྒྱལ་སྐུས་རིགས་བའི་བྱ་བྱ་གཉིས་བའི་ཞབས། | རིགས་བའི་དབང་
 བྱ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། | རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་བ་ཡིས།
 སྤྱི་ཚེན་པོའི་སྤོལ་འཛིན་མར་མེ་མཛད། | ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་སྟོན་བ་རིན་པོ་
 ཆེ། | འཇམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། | སྤྱི་ལ་འབྱོར་དབང་
 བྱ་དབལ་ལྷན་དགོན་བ་བ། | ཟབ་མེད་དྲིང་འཛིན་བསྐྱུས་བའི་སྤྱེའུ་བྱར་བ། |
 འདུལ་བའི་སྤྱེ་སྟོད་ཀྱན་འཛིན་ཐག་མ་བ། | མཐའ་འཁོབ་སྟོན་མེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། | བརྩོན་བས་སྐྱབ་བ་ལྟར་ལེན་ནམ་སང་ཞབས། | དམ་བས་བྱིན་བརྒྱབས་
 ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་དང་། | འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་བའི་སང་གོ་བཟང་། |
 རྒྱལ་སྐུས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། | བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་གྱིས་འགྲོ་ཀྱན་
 བུ་བཞིན་གཟིགས། | ལྷག་བའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། | སྤྱི་གས་
 དུས་འགྲོ་བ་འདྲན་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག | ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། | སྤྱི་ རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་བཤེས་གཉེན་པོ་དོ་བ། | ནམ་
 དཔྱོད་འགྲན་རྒྱ་བལ་བའི་ཤར་བ། | བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་གྱི་བཀའ་བབ་འཆད་ཁ་བ། |
 འགྲོ་བའི་རེ་སྒོང་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། | ལུང་རྟོགས་མངའ་བདག་བྱང་
 སེམས་སྤྱི་བུ་བ། | རྗེ་མེད་ལུང་གི་དབང་བྱ་མཁས་བའི་མཆོག | ཁམས་གསུམ་

འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ།   །གནས་བདུན་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།
ནམ་དག་ཚུལ་བྱིས་སངས་ལྷན་ཟངས་ཆེན་པ།   །འདུལ་བ་འབུམ་སྒྲིའི་མངའ་བདག་
མཆོ་སྣ་པ།   །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་མོན་གྲུ་པ།   །འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི།   །
སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་སུ་གྱུར།   །འཕྱིན་ལས་བཟང་པོས་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་མཛད་
པ།   །དབལ་ལྷན་སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   ། ཧྲི་གུབ་པའི་དབང་ཕུག་
ཆེན་པོ་ཚུལ་བྱིས་འབར།   །བཤེས་གཉིན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་མཛད་གཞིན་ཏུ་འོད།   །
ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་གྱུར་སྒྲོམ་ཞབས།   །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས།   །མད་བྱུང་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་སངས་རྒྱས་དཔོན།   །དམ་
བས་བྱིན་བརྒྱབས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་དང་།   །འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྦྱངས་པའི་སེང་
གོ་བཟང་།   །རྒྱལ་སྤྱས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །བྱང་ཆུབ་
ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལུ་བཞིན་གཟིགས།   །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས།   །སྦྱིགས་དུས་འགྲོ་བ་འབྲེན་པའི་བཤེས་གཉིན་མཆོག་   །ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   ། ཧྲི་དམིགས་མེད་བརྟེ་བའི་གཏེར་ཆེན་
སྦྱན་རས་གཟིགས།   །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།   །གངས་
ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་པ།   །སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས།   །གུབ་པའི་དབང་ཕུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དང་།   །མཁས་གུབ་སྦྱ་བའི་
ཉི་མ་དགོ་ལེགས་དཔལ།   །སྦྱན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་བ་སོ་རྗེ།   །སྒྲི་
མེད་སྤྱ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །བྱུང་འབྱུག་སྦྱ་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྗེ་དང་།   །

སྐུ་གསུམ་མངོན་གྱུར་གྱུ་ལ་བ་དབེན་ས་པ། །ལུང་རྟོགས་མངའ་བདག་སངས་རྒྱལ་ཡེ་
ཤེས་ཞབས། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློབ་ཟུང་ཆོས་
ཀྱི་གྱུ་ལ་མཆོད་འཛིན་པའི་ཇེ། །དེ་ཡི་ཐུགས་སྤྲུལ་དཀོན་མཆོག་གྱུ་ལ་མཆོད་ཞབས། །
ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་སློབ་ཟུང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཇེ་བཅུན་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཐུབ་བསྟན་སྤེལ་མཛད་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཐུགས་སྤྲུལ་
སློབ་ཟུང་སྟན་གྲགས་ཞབས། །གྲུ་མཆོད་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མངའ། །དྲིན་
ཅན་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློབ་ཟུང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་གྱུས་ཇེ། །
སློབ་ཤོས་བཟང་པོ་འགྲོ་ཀྱན་རྣམ་གྲོལ་མཛད། །སློབ་ཟུང་གྱུ་ལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིན་
མཁས་པ། །མཚུངས་མེད་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱལ་བཟང་
རྣམ་འདྲན་བཞི་བའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན། །བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ལ་རྒྱ་བྲལ་
བ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྩ་བའི་སྤྲུལ་ལ། །སློབ་གསུམ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་གསོལ་
བ་འདེབས། །མང་ཐོས་གདམས་པར་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུས། །རིམ་གཉིས་
སྦྱོད་པའི་དེ་དགས་གཟུགས་བརྟན་གསལ། །སྐུ་ལ་བཟང་གདུལ་བུའི་ཐུན་སེལ་ཀྱན་
དའི་གཉིན། །བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་
གསུམ་སྐབས་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་སྐྱ། །སློབ་ཟུང་འཇམ་དབལ་ལེགས་བཤད་
སློབ་མཁས་གསུང་། །བསྐྱབ་གསུམ་གྱུ་འབྲས་ཐུན་གྲུབ་གྲུ་མཆོད་ཐུགས། །
དྲིན་ཅན་སྐུ་ལ་བའི་སྐྱ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་པ་རྒྱལ་ལྟན་ལ་སོགས་འཕགས་
ཙོར་གྱིས། །ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་བཅུམས་གྱུ་ལ་བསྟན་འཛིན་པའི་གཙོ། །རྣམ་བཞིའི་
འཕྱིན་ལས་གྲུ་མཆོད་པོས་ཅན་བྱོན། །ཡོངས་བྱབ་ཇེ་བཅུན་སྤྲུལ་མར་གསོལ་བ་འདེབས།

སྤྱོད་བཟང་གྲུལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།   གཅིག་བསྐྱུས་དྲི་མེད་གྲུལ་བསྐྱུས་འཛིན་པའི་
གཙོ།   རབ་འབྱུངས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚོ་སྤྱོད་བསྐྱུའི་མགོན།   འིན་ཅན་སྤྱོད་མའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   རབ་འབྱུངས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བསྟུ་བའི་མིག།
སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་འཕྱག་རྒྱུ་མཚོག།   བཅེབས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་
མཁས་མཛད་པ་ཡིས།   གསལ་མཛད་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
ཞེས་གསོལ་འདེབས་དག་ཏུ་བྱ།   དེ་ནས།   ཧྲིལ་ཏུ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་ཇེ།
ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུས་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་རུ།   ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་བ་དུ་མ་ཡིས།
གྲུལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།   ལམ་ཅིག་རྟེན་པའི་དལ་བའི་རྟེན་
བཟང་འདི།   འིན་ཏུ་རྟེན་དཀར་དོན་ཆེན་ཤེས་གྱུར་ནས།   ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པོ་ལེན་པའི་སྤོ།   རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།   ལུས་སྤྱོད་གཡོ་བ་
ཚུ་ཡི་ཚུ་སྤྱར་བཞིན།   སྤྱིར་དུ་འཇིག་པའི་འཆི་བ་དན་པ་དང་།   འི་བའི་རྗེས་སུ་
ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན།   དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ།   འཇེས་པ་
བཟན་པོ་རྟེན་ནས་ཉེས་པའི་ཚོགས།   བྱ་ཞིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་།   དགེ་
ཚོགས་མཐའ་དག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ།   ཉུག་ཏུ་བག་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།
སྤྱོད་པས་མི་རིམས་སྤྱོད་པས་ཀུན་གྱི་སྤོ།   ཡིད་བཟན་མི་རུང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚོགས་
གྱི།   ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ།   དོན་གཉིས་ཆེན་པོར་སྤྱོད་པར་
བྱིན་གྱིས་རྫོབས།   རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་དངས་པ་ཡི།   དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་
བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས།   བསྐྱུས་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ།   སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པོར་
བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།   རང་ཉིད་སྤྱོད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ།   མར་གྱུར་

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དེ་འདྲ་བར། །མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱར་བའི། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོར་ས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སེམས་ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་
 རྩལ་བྱིས་ས་རྣམ་གསུམ་ལ། །གོ་མས་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འགྲུབ་པར། །ལེགས་
 པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྤུས་སྦྱོམ་པ་ལ། །བཙུན་པ་དག་པོས་སྦྱོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས།
 ལོག་བའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྩལ་བཞིན་དཔྱེད་པ་
 ཡིས། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱེད་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་ལམ། །ལྷན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བར་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་
 མཆོག་གྱུར་དོ་རྩེའི་ཐེག་ །སྐལ་བཟང་སྦྱོར་བའི་འཇུག་དོགས་དམ་པ་དེར། །བདེ་
 བྱུག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །དེ་ཆོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་
 གཞི། །རྣམ་དག་དམ་ཆོག་སྦྱོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། །བཙུན་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་
 གྱུར་ནས། །སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྦྱོང་
 སྦྱོང་པོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཙུན་པ་ཡིས། །ཐུན་
 བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་ལས་མི་གཡེལ་བར། །དམ་པའི་གསུང་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱུ་བས། །དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྦྱོན་པའི་བཤེས་གཉིན་དང་། །རྩལ་བཞིན་སྦྱབ་
 པའི་གོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཙོང་པའི་ཆོགས། །
 ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །སྦྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྦྱོར་དང་། །
 འབྲུལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་ཅིང་། །སངས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་གསུམ་
 རས། །དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷན་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་ཆོག་དོན་ལྷན་བཞིན་པས་བརྟེན་ལ།
 ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་པའི། །དབལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྦྱོར་པ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྦྱོར་བར་པད་

སྒྲིལ་གདན་བཞུགས་ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཇེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྐལ་དུ་གསོལ། །ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བའི་བསྐྱུན་པའི་
 སྐྱེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་བཞིན་
 གཟིགས་པའི་ཐུགས་། །ཤུགས་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆར་ལོ། །སྒྲོན་པ་སྤྲེལ་མེད་
 སངས་བྱུས་རིན་པོ་ཆེ། །སྒྲོབ་པ་སྤྲེལ་མེད་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ། །འབྲེན་པ་སྤྲེལ་མེད་
 དགེ་འདུན་རིན་པོ་ཆེ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆར་ལོ། །དངོས་
 བཤམས་ཡིད་སྐྱལ་མཆོད་བ་མ་ལུས་འབུལ། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྒྲིག་ལུང་
 ཐམས་ཅད་བཤགས། །སྐྱེ་འཕགས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་ཇེས་ཡི་རང་། །འཁོར་བ་མ་
 སྒྲོང་བར་དུ་ལེགས་བཞུགས་ནས། །འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །
 བདག་གཞན་དགེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཁྲིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་མ་རིན་ཆེན་
 བདུན། །རིན་ཆེན་མཐུལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས། །སྤྲེལ་ཡི་དམ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་ཇེས་བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །
 ཞེས་སྤྲེལ་སྐྱོ་མོར་བྱོན་པ་ལ་ཡན་ལག་འདུན་པ་མཐུལ་བཅས་མཛོར་བསྐྱུས་ཤིག་ལུས་ཏེ། །སྐྱེ་བཞི་
 བདག་ཉིད་སྤྲེལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །ཐུབ་དབང་དྲི་ཇི་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 སྤྲིབ་བྲལ་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་སྤྲེལ་མ་ལྟ། །ཐུབ་དབང་དྲི་ཇི་འཆང་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །བདེ་ཆེན་ལོངས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་སྤྲེལ་མ་ལྟ། །ཐུབ་དབང་དྲི་ཇི་འཆང་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་ཆོགས་སྐལ་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་སྤྲེལ་མ་ལྟ། །ཐུབ་དབང་དྲི་ཇི་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲེལ་ཀུན་འདུས་སྤྲེལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །ཐུབ་དབང་
 དྲི་ཇི་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྤྲེལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །ཐུབ་

དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ།
 ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་
 ལྷ། །ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགེ་འདུན་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་
 ལྟག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོ་ཀུན་
 འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་
 གྲུང་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
 །སྐུ་བས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དྲེ་ཤིང་འཆང་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཞེས་ཐུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་སྤྱི་པའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་དབང་ལ་དམིགས་
 ཏེ། སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །མཚན་དོ་སྐུ་བས་སུ་མཆིའོ། །
 ཞེས་དང་། ཨོྲཱ་མི་ཐུ་མི་མདྲ་ཐུ་མི་ཡེ་སྐྱེ། ཞེས་པའི་མཚན་ཐུགས་ཅི་འགྲུབ་མཐར།
 དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཐུར་དུ་བདག །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་
 གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །

༥ དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཆོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་
 ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སྒྲོ་མིག་མ་རིག་གིས་ལྟོངས་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྣམ་འདྲན་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བདག་གྱུར་ཅིག །དེར་མ་སོན་པའི་ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་ཡང་། །
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྟེ་བས་ཤེས་བཟུང་ནས། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་ཀུན་ཆང་ལམ་
 གྱི་མཚོག །རྟེན་ནས་བསྐྱུ་བ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག །རང་གིས་ཇི་
 བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བརྟེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་
 ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཡུན་རིང་

འཛིན་གྱུར་ཅིག། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་བའམ། །བྱུང་ཉམས་
 བར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ལན་
 བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། །སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བའི་མད་བྱུང་འཕྲིན་
 ལས་ལས། །ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་གྱང་། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་
 ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག། །ལམ་བཟང་
 སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་ཁྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀྱང་། །
 ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་རྒྱལ་བས་བསྟགས་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་
 ཅིག། །གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུས། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པ་
 དེ་ཡི་ཆོ། །མཐུ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་དྲག་དུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། །བཀའ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོས་
 ཕྱོགས་ཀྱན་བྱུང་གྱུར་ཅིག། །།ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཆ་རྣམས་རང་
 གཞན་གྱི་སྒྲོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོར་བར་བྱོལ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 དམར་བྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྱོད་པའི་སྤྱི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་སྤྱོད་ཆོས་གྱི་དག་འདོན་འབྲེར་བདེ་
 བཟུགས་ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱེད་ཡངས་པའི་བོ་ཆོས་དབུ་བྱུར་སྐལ་ལྟན་རབ་རྒྱས་ནས་
 བློ་ཉན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། རང་གི་རྒྱན་འབྲེར་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཐན་
 དེའི་ལྟག་བསམ་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་དེ། དུས་མཐའི་འདྲེན་གཟུགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལྟན་གྲུབ་དུ་
 འབྱོར་པས་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ལྟུངས་ཇེ་བཀའ་བྲིན་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་སྤྱི་སྐལ་བཟང་
 བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྤྱི་བྱུང་གི་གསུང་རྒྱན་དང་མན་ངག་བཞིན་གྱིས་པ་འདིས་གྱང་འཇམ་
 མགོན་སྟན་བརྒྱད་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རྩལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་ཅིག། །

༡༡༡། །རབ་དཀར་ལོ་མའི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་རབ་མཛེས་པ་སྤྲོ་

དཀར་པོའི་སྤྲོད། །རབ་དཀར་དྲི་མེད་རྒྱ་བའི་མདངས་ལྡན་རབ་མཛེས་ཡིད་འཕྲོག་
གཞོན་ནུའི་སྒྲ། །རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རབ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་
མཛེས། །རབ་དཀར་སྤྲ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རབ་དྲུ་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །
དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་མཚོག། །ཆང་ལ་མ་ནོར་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་
གྱི། །སྤྱོར་བའི་ལག་ལེན་ཆོས་དྲུག་དཔེན་ས་པའི། །མན་ངག་བཞིན་དུ་འདིན་
བཀོད་བ་ལ། །སྤྲ་མ་ལྟ་ཡིས་གནང་བ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཁ་ཅས་མ་ཡིན་སྤྲིང་ནོར་
འདི་ལགས་སོ། །

དེ་ཡང་ནི་ཇི་སྒྲུད་དུ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལས། བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་
གསུངས་པ་ཡིན། །སེམས་མ་འགྱུར་ན་ལུས་ངག་དགེ་སྤྱོར་ཀུན། །བསྐྱལ་བར་
བསྐྱབས་ཀྱང་ཐར་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་འདུལ་
བཞིག་ཅིན་ས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། ཆེ་བ་
བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུང་རབ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྤྱོད་བཞི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་བྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁྱད་ས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་
བསྟན་པ། གདམས་ངག་ལ་གྲས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་མ་ཇི་ལྟར་དགྱི་
བའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དང་ས་བཅུན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ནི། སྒྲུང་
 བ་སངས་རྒྱུ་ནས་དྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་སྒྲུང་མའི་བར་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་བྱན་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཀྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་དོན་བྱན་པ་དང་། གསུམ་
 པ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སྒྲུང་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་
 པོ་གཉིས་ཀའི་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་སྒྲོན་མ་ཆགས་པར་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྒྲོང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་དགྱི་བ་ལ་གཉིས། ལམ་
 གྱི་ཅུ་བ་བཤེས་གཉན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲུང་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་གསུམ།
 དང་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་དུག་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་དང་པོ། གནས་ཁང་བྱི་
 དོར་བྱས་ལ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དྲན་དབྱུང་བ། གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་
 བཅུལ་ལ་བཀོད་པའི་མཛེས་པར་བཤམ་བ། གསུམ་པ་སྐྱེད་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྤྱང་
 གི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་ཀྱི་དང་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ། བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་
 འདེབས་བ། ལྷ་པ་བསག་སྤྱད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་
 བཅས་པ་འབུལ་བ། དུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འབྲེས་
 ངེས་སུ་བྱ་བ་དུག་ཡོད། དུག་པོ་འདི་སེམས་ལ་ངེས་ངེས་ཏག་ཏག་བྱས་ནས་འདི་
 དང་འདིའི་སྒྲུབས་སུ་དོན་འདི་འདྲ་བར་ཡོད་ཅེས་ས་བཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་གོ་དོན་ཆགས་པ་
 གལ་ཤིན་དུ་ཆེ།

སྐྱེར་ཆོས་དང་པོ།

གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱུང་པ།

སྐྱེར་ཆོས་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ།   གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ཞེས་པའི་གནས་ནི།
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།   ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་།   །ས་བཟང་བ་དང་
 ཁྲོགས་བཟང་དང་།   །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན།   །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་གིས་ཆོས་བྱས་དེ་ཡང་འཆོ་ཆས་རྟེན་སྤྲོ་བ་དང་།   ཀྱན་པོ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་
 མེད་པའི་གནས་བཟང་བ་དང་།   ལུས་ལ་ནད་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་བཟང་བ་དང་།
 ཆོས་མཐུན་ཀྱི་ཁྲོགས་བཟང་བ་དང་།   རང་གིས་ཆོས་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཆོས་
 སྟོན་མཁན་དང་།   དཔེ་ཆ་དང་།   ཐེ་ཆོས་བྱུང་བ་སེལ་མཁན་ཀྱི་ཁྲོགས་སོགས་
 མདོར་ན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས།   ཁང་པ་ནི་སྤྱོད་
 ལམ་བཞི་རུང་བ་སྟེ།   འདུག་པ།   འགྲེང་པ།   ཉལ་པ།   འཆག་པ་བཞི་རུང་བ་ཞིག་
 དགོས་སོ།   །དེ་ལྟ་བུ་བྱི་དོར་བྱ་རྒྱུ་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དུ་ཉོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ།   དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་ཀྱི་རིམ་
 བ་བསྟོམ་པར་བྱ།   དེ་ཡང་གནས་ཁང་འདི་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱས་ནས་
 སྐྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ་པ་དགོས།   དམིགས་པ་ནི།   གད་བྱུགས་
 བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།   གད་སྟོགས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དོ་ཐོར་མོས་ནས།   ངག་དུ་རྟལ་སྤང་བྱི་མ་སྤང་ཞེས་བཟོད་ནས་
 བྱི་དོར་བྱ།   མཐུག་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་སོང་སྟེ་ལྷན་དུ་

མོས་བ་ཡག་པོ་བྲ། བན་ཡོན་ནི། འཕགས་བ་ལམ་རྒྱུང་བའི་རྟོགས་བཟོད་བཞིན་
 ཏུ་བསམ་དགོས། གཞན་ཡང་བན་ཡོན་ལྟ་ཡོད་དེ་རང་གི་སེམས་དྲུང་བ། གཞན་གྱི་
 སེམས་དྲུང་བ། དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་བའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ། མཛེས་བའི་ལས་
 བསོག་བ། བྱི་མ་དག་ཞིང་ཏུ་སྒྲེ་བའི་བན་ཡོན་ཡོད་བར་གསུངས།

སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབང་རྒྱུ་ལོ། སྒྲུབ་རྟེན་དབང་དང་གསུང་རྟེན་
 གཡས། ཐུགས་རྟེན་གཡོན་ཏུ་དབང་། སྒྲུབ་རྟེན་གྲུ་ལྟོགས་ཞིང་ཏུ་འཛོག་རུང་
 བའི་སྒྲུབ་གཏོགས་ལྷ་མིན་འདྲེ་མིན་སོགས་སྒྲུབ་རྒྱན་ཅེས་མི་རུང་། ཏུས་རྒྱན་ཏུ་
 དབང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གྱུ་འོ་སྒྲོ་སོགས་ཀྱིས་རྟུལ་བྱིས་ལེགས་པོ་ཞིག་བྲ། །

སྐྱུར་ཆོས་གཉིས་པ།

མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅའ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ།

ཆོས་གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཀོད་པའི་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི།

རྒྱ་ཡི་གཡོ་ལོག་འཆོ་ལའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱུ་བ་པ་མཆོད་ཇས་སུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པས།
 ལོག་འཆོ་ནི། ཁ་གསལ་ག། གཞོགས་སྒྲོང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ། ཐོབ་
 གྱིས་འཇལ་བ། རྩལ་འཆོས་བཅས་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཁ་གསལ་ག་ནི། རང་ལ་
 རྟེན་པ་ཡོང་དུ་རེ་ནས་སྐྱུ་བྱས་མི་བྱས་སོགས་ལ་ཁ་ཐེར་ཐེར་བྱས་ནས་རྒྱ་ནོར་ཅུང་ཟད་
 བྱུང་བ་ནི་ཁ་གསལ་ག་གི་ཇས་ཡིན། གཞོགས་སྒྲོང་ནི། རང་ལ་རྒྱ་ནོར་ཡོང་དུ་རེ་ནས་
 དངོས་སུ་མ་སྒྲོང་ཡང་ཞོར་སྒྲོས་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་བདག་
 ཅར་སོང་ནས་སྦྱིན་བདག་གིས་ན་ནིང་ང་ལ་ཇ་མར་གསོལ་རས་གནང་བ་དེ་ཡིན་དུ་མན་པོ་
 བྱུང་ཟེར་ནས་དངོས་སུ་མ་སྒྲོང་ཡང་ཐབས་གྱིས་གོ་བར་བྱས་ནས་ཇ་མར་སྤན་བུ་བྱུང་བ་ལྟ་
 བུ་ནི་གཞོགས་སྒྲོང་གི་ཇས་ཡིན། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞོ་
 བག་ལེ་བ། ཁ་བཏགས་སོགས་དངོས་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་པར་ལུལ་ནས། ཆེན་པོ་ལེན་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། བར་མི་བྱས་སོགས་ལ་སྐྱུ་ཞབས་ནི་ཆོས་སྒྲུང་དཀར་བ། གཏོང་ཐོད་
 ཆེ་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ར་ཆེན་པོ་བཏང་ནས། རང་ལ་
 ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བའི་ཇས་ཡིན། ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་ནི།
 མི་དཔོན། སྤྱི་དཔོན། ལས་སྡེ་སོགས་གྱིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལས་མེད་
 གྲང་ཁྲོད་གྱིས་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཉེས་ཆེན་འོས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཆད་པ་ཆེན་

བོ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཇུས་ཡིན། ཚུལ་འཆོས་ནི། དགེ་སློང་
 འགའ་ཞིག་རྒྱན་བར་བྱིང་ཟས་ཟ་བ་དང་། ཞོག་པ་ཉི་ཤར་བར་ཉལ་བ་ཡིན་པ་ལ།
 སྤྱིན་བདག་གི་ནང་དུ་ཐེབས་ནས་བྱིང་ཁ་ཟས་མི་ཟ་བ་སོགས་ཀྱན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་།
 ཞོག་པ་ཡང་ནམ་བྱེད་མ་ཟེན་ཅམ་ནས་ཡར་བཞེངས་དེ་ཞལ་འདོན་སྤྱིན་བདག་གིས་གོ་བར་
 མཛད་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་གི་མིག་གིས་མཐོང་སར་ཡང་སྤྱིན་མ་ཟེང་ཟེང་བྱེད་པ་
 སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་བྱས་ནས་སྤྱིན་བདག་གིས་རང་ལ་འབུལ་བ་བྱུང་བ་ནི་
 ཚུལ་འཆོས་གྱི་ཇུས་ཡིན། ཇུས་དེ་ལྟ་བུ་བྲུངས་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཆུང་
 ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་སྤར་ལོག་འཆོའི་སློན་སྤར་
 བསགས་ཟིན་པ་ཡོད་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལེགས་ཤིང་། སྤར་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་
 ཆེད་དུ་ལོག་འཆོ་བསྐྱབས་དེ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས་མ་འབུལ་ན་ལེགས་པར་གསུངས།
 ལོག་འཆོ་སྐྱབ་པ་ནི་སྤྱིས་བྱུང་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་དེ། སྤྱོད་མཁུག་ལས།
 བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང་སྤྱི། ལོག་འཆོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། ཞེས་དང་།
 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་ལས། དྲི་མེད་རིགས་ལམ་མཁུན་པའི་
 མཁས་པ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གནད་དུ་ཁེལ་བའི་དམ་པ་རྣམས། ཟུགས་ཁེལ་གྱུར་
 ན་གསོན་ཡང་ཤི་དང་མཆུངས། །དེ་སྤྱིར་དམ་པས་སྤྱད་པའི་ལས་མི་བྱ། ཞེས་
 སྤྱིས་བྱུང་མ་པས་སྤྱད་པའི་ལས་བྱས་ནས་མ་ཤི་བར་བསྐྱད་ཀྱང་ཤི་བ་དང་མཆུངས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

ཀྱན་སློང་གི་གཡོ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་དེ་མཆོད་པ་ཕུལ་
 ན་ཐར་པའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་བས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁའ་མ་རྟེན་དང་མི་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །
 སྟོད་སྟོད་ཅེས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་འགོ་སྟོམས་
 མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་བསམས་ནས་དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས་མཆོད་
 པར་ཐལ་བ་བཏབ་བ་ཡིན་གསུངས། །བཀོད་པའི་མཛོད་པར་བཤམ་བ་ནི་མཆོད་ཇུས་
 རྣམས་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། ཡོན་ཆབ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཉིང་
 རྣམས་ཡ་ཡོ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་བསྒྲིག་ཚུལ་ལོགས་པ་དང་། ཐོག་མར་སྟོང་
 པ་བསྒྲིགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལོག་པས་ཆབ་རྒྱན་དབྱམ། དེ་ཡང་མ་ཁེངས་ན་འཆོ་བ་
 དཀོན། སྤྱིར་འཕོས་ན་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད། ཉིང་ཕན་ཚུན་སྤྱད་ན་
 དབང་པོ་བརྟུལ། ཐག་རིང་ན་སྤྲོ་མ་དང་རྒྱང་རིང་བས་མཇུག་དཀའ་བར་གསུངས།
 རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་ཡོངས་མིན་མཆོད་པ་བཟང་ངན་ལ་རག་ལས་བ་ཇོ་བོ་
 ཆེན་པོས་གསུངས། མཆོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་མཆོད་ཇུས་རྣམས་མཆོད་ཡུལ་སོ་སོར་ཕུལ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ཚུལ་བདེ་བ་འབྲུངས་པ་དང་། མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་
 སྟོད་ན་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན། མཆོད་པ་ནི་སེར་སྒྲའི་གཉིན་པོར་
 འགྲོ་ཤ། །

སྤྱི་ཚུལ་གསུམ་པ།

སྤྱི་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྒྱུ་སྤྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་ལྡན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་
སྤྱི་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་རྒྱུ་དང་འབྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ།

ཆུས་གསུམ་པ།   སྤྱི་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱུད་དམ།   སྤྱི་
ལམ་གང་བདེར་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ངང་ནས།   སྤྱི་བས་འགྲོ་སེམས་
བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་རྒྱུ་དང་འབྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ་ལས།   དང་པོ་སྤྱི་ནི་མི་རུང་བ་མ་
ཡིན་པ་རུང་བ་ཆད་ལྡན་ཞིག་དགོས།   བགས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ན་ཉོན་མོངས་
འཕེལ་ཡང་།   རི་དྲགས་ཀྱི་ཆའི་བགས་པའི་སྤྱི་བྱས་ན།   དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་
ཡིན་པས་སེམས་རྒྱུད་བཟང་དུ་འགྲོ་   །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་གར་གྱུ་བ་ཆེན་རྒྱལ་ས་
ཀྱིས་སྤྱི་དེ་འདྲ་ལ་བྱས་པ་ཡིན།   སྤྱི་རྒྱུ་བ་མཐོ་ལ་མདུན་ཅུང་ཟད་དམའ་བར་བྱས་ན་
ཅ་དབུ་མ་དང་པོ་ཡོང་བས་འདིའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་དང་པོ་ཡོང་བ་བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡི་
ཤེས་ཀྱིས་གསུངས།   སྤྱི་བདག་ཅག་གི་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་མ་ཐར་རྗེས་སུ་དཔྱད་ཆེད་སྤྱི་
འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་དུང་རེ་བྱི་བ་དང་རྩ་ཀྱུ་ཤ་དང་དུར་བ་བཟུམ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གནད་ཆེན་པོ་འོད་ཅིང་།   ལུས་ཀྱི་འདུག་ལུགས་རྒྱུ་སྤྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་ནི།   ཀར་
བ་དོ་རྗེ་སྤྱི་ལ་གྱང་།   ལག་བ་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཐེ་བོང་གཉིས་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་ལྟོ་
སྤྱི་ན་རྗེས་རིམ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྱི་བྱེད་དུ་འགྲོ་   །སྤྱི་ཚུལ་མཉམ་འདུག་ལས་བསྐྱེད་པ་
དཔུང་བ་ཐད་ཀར་བཞག   མིག་སྤྱི་ཅེར་པ་བ།   མགོན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག   ལྟེ་
ཅེ་ཀན་ལ་སྤྱི་དེ་སོ་མཆུ་རང་བབས་སུ་བཞག   །དབུགས་མོད་བག་དང་ལུགས་ཅན་

མ་ཡིན་པར་རང་བབས་སུ་བཏང་བ་དང་བརྒྱད་དོ། །ཀར་བ་དོ་ཤི་སྒྲིལ་གྲང་མ་བདེ་ན་
 བྱེད་སྒྲིལ་བྱས་གྲང་ཆོག །ཀར་བ་གཅིག་གི་སྤྲོད་གཅིག་བཞག་ན་མི་བདེ་བ་ཡོང་བས་
 གཡོན་ནང་དང་། གཡས་ཕྱི་ལ་བཞག་ནས་ཤི་བཅུན་སྒྲོལ་མ་བཞག་ས་སྤངས་བྱས་གྲང་
 རུང་བ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས། སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤྲང་
 མཛད་ནི་གཞུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཆ་ལྟར་ཤར་བ་ཡིན་ལ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་
 ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱལ་དེའི་བཞག་ས་སྤངས་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ན་གཞུགས་ཕུང་རྣམ་དག་
 སངས་རྒྱལ་རྣམ་སྤྲང་གི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་བའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བཅོས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་
 བསམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་དབུགས་པར་བཏང་ཚུར་རུབ་དེ་ལ་ཁྱག་པ་རེ་བཅི་
 བའི་ཁྱག་པ་ཉེར་གཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་མཛོ་བསམ་གཞན་མེད་པར་ཁྱག་པའི་གྲངས་ཁོ་ན་
 བསམས་ཏེ་ཁྱག་པ་དང་པོ་པར་སོང་སྟུང་བ་དང་། ཚུར་འོང་སྟུང་བ་སོགས་མ་ཡོངས་
 པར་ཁྱག་པ་ཉེར་གཅིག་ཅམ་ཐུབ་ན་ཉོན་མོངས་རང་སར་ཞི་བ་ངེས་པར་ཡོངས་ཤིང་།
 དེ་ནི་རིག་པ་དུངས་སྟོགས་འབྱེད་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་ཆེན་མིད་ལ་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟགས་བཤེད་མཛད་པར་གསུངས། མི་གཉིས་སྟན་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་
 སྤྲོད་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་སེམས་བཟང་ངན་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཐབས་མེད་
 པས་སེམས་ངན་པ་བསལ་ནས། སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། བདག་
 བློས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་བར་སྒྲིབ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་གྲངས་ཟིན་གྲང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
 དུ་བཏང་འདུག །སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་རང་ཅག་ཐོག་མེད་ནས་འོངས་པ་འདྲ་བ་ལ།
 ཁོང་གིས་རང་ཡལ་བར་དོར་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སེམས་

བསྐྱེད་དེ་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ཤིང་།   རང་ཅག་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བས་ད་ལྟ་སངས་
རྒྱལ་རྒྱལ་ལྟར་ཞོག་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད།   བྱང་སེམས་ལྟར་ཞོག་སེམས་
བཟང་པོ་ཡང་དཀའ་བས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཁོ་ནར་འབྱམས་པར་མཛོད།   ད་
དྲུང་ཡང་སྤྱི་མོང་ད་འགྲོ་དེ་ག་བྱས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུས་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་གོར་མ་
ཆག།   །དེ་བས་ན་ད་ལྟ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཆད་།   ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉིས་གྲིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་དུས་འདིར།   མ་ལེ་མོར་གསུམ་ཁར་བཅུག་སྟེ་
མ་གན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ།   དེའི་
ཆེད་དུ་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་བཏབ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཁོང་རུས་བའི་བཏིང་
ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་དུ་བསམས་ཏེ།   རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ཞེས་
སོགས་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་པར་ཀུན་སྦྱོང་བཅོས་ཤིང་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་དགོས་
བས།   དེའི་ཚུལ་ནི་རང་གི་སྦྱིན་མཚམས་ཀྱི་དྲང་ཐད་ནས་མཁར་སེང་ཁྱི་ཆེ་བར་བད་
མས་ཁེབས་པ་དེ་སྟེང་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་ལ་ཁྱི་ཆུང་ལྟ་གསལ་གདབ།
ཁྱི་ཆུང་ཐམས་ཅད་པད་ཉི་ཁྱེ་གདན་གསུམ་རེ་ཡོད་པ།   དབུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་དང་།
གཡས་སྟེང་བྱམས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པར་བཅུ་གསུམ་གྲིས་བསྒྲོར་བ།
བྱམས་པའི་གཡས་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བླ་མ་མགོན་པ་བ་ནས་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཆོན་པར་བརྒྱད་དང་།   བྱམས་པའི་གཡོན་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་པའི་བླ་མ་
པོ་ཏོ་བ་ནས་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོའི་བར་བཅུ་དང་།   ཐོགས་མེད་ཀྱི་མདུན་བཀའ་
གདམས་མན་ངག་པའི་བླ་མ་སྦྱན་སྤྱུ་ཚུལ་བྲིམས་འབར་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པར་
བརྒྱད།   ཚུལ་བྲིམས་འབར་གྱི་མདུན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ནས་རང་གི་བླ་མའི་བར་གྱངས་རི་

ཡོད་བཞུགས་པ། བྱམས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་བརྒྱུད་གངས་ལ་མེད་ཀྱང་བྱུང་བོད་
 གྱི་སྤྱོད་མ་ཚད་ལྡན་རང་གིས་དད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོད། བྱི་རྒྱུད་གཡོན་ལ་འཇམ་
 དབྱེངས་ལ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ནས་འབྲོམ་བར་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་གིས་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། འཇམ་དབྱེངས་ཀྱི་གཡལ་ལ་ལམ་རིམ་པ། གཡོན་ལ་གཞུང་པ་པ།
 སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་མདུན་མན་ངག་པ། མན་ངག་པའི་མདུན་གསར་མ་པ། འཇམ་དབྱེངས་
 ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་རྣམས་བཞུགས་ཚུལ་སྤར་བཞིན་དང་། སྐབ་
 དབང་གི་མདུན་གྱི་བྱི་རྒྱུད་ལ་ཅ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོར་ནས་
 བཞུགས་པ། སྐབ་དབང་གི་སྐྱེ་བྱུང་བྱི་རྒྱུད་ལ་འཇམ་དབྱེངས་ལ་བྱས་སྤྱོད་ཞི་བ་
 ལྟ་ནས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་བར་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་མདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ།
 སྐབ་དབང་གི་དབྱེངས་ཐད་ཅུང་ཟད་བྱུང་བྱོགས་ལ་མན་ངག་སྐྱོན་མོང་བ་ལྟར་ན་དེ་ཆེ་འཆང་ལ་
 ཉི་ལོ། རྒྱ་རོ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ལྟར་ན་གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་རང་གིས་ཡི་དམ་གང་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པ་དེའི་
 སྤྱོད་བརྒྱུད་རྣམས་མཐོ་བཙེགས་སྤྱོད་གསལ་གང་པ། གསང་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་
 ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱུད་པ་ཞེས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ། ཡོངས་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ལམ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་ཆར་གསུངས།
 དགའ་ལྡན་སྐྱོན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་སྤྱོད་རྣམས་འཇམ་དབྱེངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་
 གང་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི། སངས་རྒྱལ། བྱང་
 སེམས། རང་རྒྱལ། ཉན་ཐོས། དབང་བོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྤྱང་རྣམས་
 བཞུགས་པའི་རྩོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཞུགས་པ།

སེང་བྲིའི་གཡོན་ལ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཆོག་ས་ཞིང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་ཤེས་གྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་
བསྐོལ་གྱིས་འཕུར་བུར་བལྟམས་པ་རིང་བསྐོལ་རྣམས་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་ཡར་བརྒྱག་མར་
བརྒྱག་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་གསལ་གང་བ།   སེང་བྲིའི་གཡས་ལ་གསུང་རྟེན་དོ་བོ་

སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་སུ་ཤར་
བའི་སྒྲེགས་བམ་རང་སྐྱ་སྐྱོགས་བཞིན་པ་བྲག་རི་བཙེགས་པ་ལྷ་བྱ་གསལ་གང་བས་སྟོལ་
ཡང་ཡོད།   སྒྱུར་ཆོས་རང་གི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་དེ་དག་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་
གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཏིའི་རྣམ་པར་རང་རང་གི་མདུན་ན་པོད་གསུམ་
ཡན་ཏེ་མིག་དང་།   དེ་མན་སྟེགས་བུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའོ། །

སྐྱབས་ཡུལ་དང་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་སྤང་དོར་གསལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ།
ངས་དོར་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུམ་པ།   དད་དོར་ཡོན་གནས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཚུལ་བསམ་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས།   ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།   །རང་ཅག་དུས་རྒྱུན་བྱེད་
སྟོང་དན་བས་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་དབྱེས་པའི་སྐྱབས་མེད་ཀྱང་ད་ལས་སྒྱུར་ཆོས་ཉམས་ལེན་
བྱས་པའི་མཐུས་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟུམ་པ་དགོས་གསུངས།   རང་
ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་དང་།
སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པ་གཉིས་
སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན།   དེ་གཉིས་མེད་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་
སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་ཤིང་།   ལྷ་མ་མཆོད་

པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ལྟར་བྱས་ན་དཔག་བསམ་གྱི་སྤོང་པོ་མེད་པར་སེང་བྲི་ཡན་སྤྱི་མཆོད་
ཆོག་སེའི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས།

རང་གི་གཡས་སུ་པ།   གཡོན་དུ་མ།   མདུན་དུ་དབང་འདྲི་བྱར་གསུམ་
མཐའ་བསྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཤིང་གོ་མི་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་ནས་རང་
གིས་དབུ་མཛེད་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ།   ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགིན་གཅིག་དུ།   སྤྱི་མ་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆོདོ།   །ཞེས་བརྒྱ་ཅུ་སྟགས་སྟོན་ལ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱ།   དེའི་ཆོ་སྐྱབས་ཡུལ་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅི་སྤྱི་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་
བབ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་།   ཁྱད་པར་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་ལ་བསྟེན་པ།   གསུང་བཅག་པ།   ཐགས་
དཀྱུགས་པ།   མ་དད་བརྟན་སྟོན་བགྱིས་པ་ལ་སྟགས་པ་མདོར་ན་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྲིག་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག།   །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས།   ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མའི་སྐྱབས་འོག་
དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་བསམས་ཏེ།   སྤྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་དགོས།

སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོདོ།   །ཞེས་བྱངས་སྤར་དང་འདྲ་བ་བཛྲོད།
སྐྱབས་ཡུལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྟ་ཆོག་སངས་བསྐྱེད་པ་བཟང་སངས་
རྒྱས་སྟོང་སྟགས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་ཞེས་སྟགས་སྤར་བཞིན།
ཁྱད་པར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤུང་བ་དང་།   ཐུགས་

གྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་བཞིག་པ་དང་། སྐྱུ་གཟུགས་གཏའ་མར་འཛོག་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྟིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་
 དག་ཅེས་སོགས་སྤར་བཞིན། བྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་
 ཐམས་ཅད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འོག་
 དུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བའི་སྐྱབས་སུ། རོ་བོ་སྐྱབས་ལུལ་
 རྣམས་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་ས་ལམ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུད་ཅིང་
 རྣམ་པར་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་
 དང་བྱད་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་
 དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་བསྐྱེད་ཡོན་ཐོས་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྲེ་བོ་
 ལ་བཞག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་ངན་སྤྲོས་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་འཆེ་བྱས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ཅེས་སོགས་སྤར་བཞིན། བྱད་པར་
 དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འོག་དུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་བྱེད། སྐྱབས་ལུལ་གྱི་གལ་ལ་
 ཆོས་པོ་དེ་བཞུགས་པ་ལ་གཙོ་བོ་དམིགས་དགོས།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བའི་སྐྱབས་ལུལ་སྤྲི་དང་། བྱད་
 པར་དུ་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དབའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་སོགས་དགེ་འདུན་
 རྣམས་གྱི་སྤྲི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། བྱད་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་

མྱེད་ཀྱལ་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་འདྲ་སྐྱབས་བྱས་པ་སོགས་མདོར་ན་
 དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱང་ཞིང་དག་ཅེས་
 སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། བྱང་བར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་བྱེད། སྐྱབས་
 འགོ་བཞི་བསྐྱོར་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་ནམས་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ནས་བབྱང་ཀྱང་གྱངས་ཆ་
 མཉམ་བྱ་དགོས། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་ཀྱི་ཆེ་ཡས་དེད། མས་དེད། བྱང་དེད་
 གསུམ་ཡོད་པས། ཡས་དེད་བྱས་ཆེ་སྐྱབས་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅི་བབས་པ་
 དེ་ཡ་གི་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། སྤྱི་གསྐྱིབ་ནམས་སྐྱབས་འགོ་སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་
 མར་དེད་ནས་དུད་ཁུ་སོལ་ཁུ་ནག་ཁག་བཤང་གཅིའི་ནམ་པ་དང་། གདོན་བགེགས་
 ནམས་སྡེ་སྤྱི་གཉིས་མཉམ་སྤྱུལ་གྱི་ནམ་པར་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་མར་ཐོན། ས་འོག་
 ཏུ་རང་གི་འཆི་བདག་གཤིན་ཇི་སྤང་དམར་པོ་འཕ། སྤིན་མོའི་གཟུགས་ཁ་གདངས་
 ཡིང་རང་གི་སྤྱོད་ལ་རྩལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་སོང་བས་ཆེ་མས་ཏེ་ཁ་ས་འོག་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་སོང་བས་སྤར་སྤྱོད་ཏུ་མེད་པར་བྱས་སོང་སྐྱམ་
 ཏུ་བསམ། བདུད་ཅི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
 མེར་གྱིས་གང་བར་བསམས་ན། རང་གི་ཆེ་སྐྱབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།
 འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ངག་འདོན་བྱས་ཀྱང་ཆོག །

དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་རྒྱུད་ཁུལ་ངས་བྱས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་སོགས་གང་རིགས་བཞི་ད། དམིགས་པ་ནི་
 རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོའི་དམིགས་རིམ་སྤྱི་

ལྟར་བྱས་ནས་སྐྱབས་ལུ་ལ་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱབས་བྱེད། བྱད་པར་དུ་
ཆོས་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མེ་ལྷེ་རབ་དུ་འབར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་བྱད་ཀ་ཚོད་གཏོང་སོགས་
བསྐྱེག་པར་བསམ། ཕྱིན་ཆད་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གཏན་ནས་སྤྱོད་
མི་དགོས་པར་བྱས་སོང་སྟེ་དུ་སྤྱོད་ཐག་ཅད་ཀྱིས་བཅད་དགོས་གསུངས། ཀར་བ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་བྱད་ཚུབ་
བར་དུ་འགོ་བས་བདག་གིས་སྤར་བསགས་ཟིན་པའི་སྤྱིན་སོགས་དང་། མ་འོངས་པ་
ན་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སོག་ཅིག་ཐོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱའོ་
སྟེ་དུ་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བདག་ངེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་བསྐྱེད་ངོས་བཞི་
དང་། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ་སྟེ་དམ་དུ་དམ་བཅའ་བཞི། འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་དུ་དབྱེས་ཏེ་རང་འབྲེལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམས་པས་རང་སྤྱོད་
དབང་དུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག་ཞིང་དང་བཅུད་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་དབང་པོར་གྱུར་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་
རྒྱས་དངོས་དེ་ངའོ་སྟེ་དུ་རྒྱལ་བསྐྱོམ། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དུས་གཅིག་དུ་ཐེབས་པ་དང་།
སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་མོས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་

མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ཆེན་གོང་མ་ནམས་གྱིས་འཁོར་བ་དོང་སྤྱག་གི་མན་ངག་
ཞེས་ཅིས་མོ་ཆེར་མཛད་པར་གསུངས།

དེ་ནས་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་གཤམ་སེལ་བོག་འདོན་ལ་ཚད་མེད་བཞི་
བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་བཤྲོད། དེ་ཡང་དང་པོ་བཏང་
སྟོམས་ཚད་མེད་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པའི་མན་ངག་ཡིན། ཚད་མེད་རེ་རེ་ཡང་
ཚད་མེད་བཞི་ལྟ་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤིང་ཆགས་
སྤང་དང་བྱལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་འདུན་པ་ཚད་མེད་དང་།
གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་སྟོན་པ་ཚད་མེད་དང་། གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ་
སྟམ་པ་ལྷག་བསམ་ཚད་མེད་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པ་སྤྲོ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ་སྟམ་པ་གསོལ་འདེབས་ཚད་མེད་དང་བཞི་སྟེ། དེས་བྱི་མ་གསུམ་ལ་རིགས་
འབྲེལ་ཤེས་དགོས། ཚད་མེད་བཞི་ནི་བཏང་སྟོམས། བྱམས་པ། སྟིང་ཇེ།
དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་བཞི་ཡིན། བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། སྟིང་ཇེ་ཚད་མེད་
གཉིས་སྤྱགས་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོམ་སྟོལ་ཡོད་པ་དཀར་ཆེན་ནམ་མཁའ་དོ་ཇིས་གསུངས།

ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་བཤྲོད། སངས་རྒྱས་པ་ལ་མདོ་སྤྱགས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་དང་པོའི་དོན་དང་། སྤྱགས་
ལའང་རྒྱད་སྟེ་བཞི་སྟེ་བྱ་རྒྱད་སྟོང་རྒྱད་ནལ་འབྱོར་རྒྱད། ནལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་རྒྱད་
དང་བཞི་ལས། སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུང་གཅིག་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱས་པ་སྤྱར་བ་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན། མདོར་ན་མ་གཞན་དོན་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་ཉེ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུར་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དུས་དེང་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་
 སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོག་དུ་བྱས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་བྱང་འཇུག་རྗེ་མེ
 འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་བསྟོམ་བར་བྱའོ་དེ་ལྟར་འབྲིད་
 བསྟོམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་མ་པ་དགོས། འདི་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་བྱེད་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས་སྐབས་ཡུལ་བསྐྱེད་གོས་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ།
 སྐབས་ཡུལ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཡང་ན་ཡར་མཐོ་སར་
 བཏེགས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཆོགས་ཞིང་སྦྱན་འདྲེན་སྐབས་ཆོགས་ཞིང་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པ་དང་།
 ཡང་ན་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྦྱིན་མཆོམས་སུ་ཐེམ་པར་མོས་པ་དེ་གསུམ་གང་
 བྱས་ཀྱང་བྱད་མེད་པས་རང་གིས་འདོད་མོས་བྱས་ཆོག །བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 ཡོད་པས་གནད་ཀྱིས་སྒྲུར་ཆོས་རང་གི་འདོན་ཆ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་གསུངས་པ་ཡིན།

སྐྱུར་ཆོས་བཞི་པ།

ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།

སྐྱུར་ཆོས་བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་འདྲན་པ་ལ་
 ས་གཞི་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག། །ཅེས་སོགས་བཞུང་།
 ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་གི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས། དེ་ནས་ལྟ་དང་མི་ཡི་
 མཆོད་པའི་ལྗེས། ཞེས་སོགས་བཞུང་དེ། ཨོྭ་ན་མོ་བླ་ག་ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆོད་
 ལྗེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་པས་གང་བར་མོས། སྐྱགས་འདི་མཆོད་པ་འབུལ་སྐྱགས་དང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་སྐྱགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། མཆོད་པ་དངོས་སུ་བཤམ་ཡོད་མེད་གང་
 ལྟར་ཡང་བཞུང་དགོས། སྐྱགས་འདི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་བདེན་སྟོབས་
 བཞུང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལན་གང་མང་བཞུང་ན་སྐྱས་བཅས་རྒྱལ་བའི་
 སྐྱུན་སྐྱར་མཆོད་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་ངེས་པ་ཡིན། དྲང་སྟོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཙམ་
 གྱིས་བྱས་པའི་སྐྱགས་བཞུང་ནས་རང་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་སྐྱགས་བཞུང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་གསུངས། ད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞེས་
 སོགས་བདེན་སྟོབས་ལན་གསུམ་བཞུང་།

དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་གསལ་
 གདབ་ཚུལ་དངོས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་དྲངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྟ་ལམ་ཡངས་བར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྐྱིན་འབྲིགས་

བའི་དབུས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དམིགས་རིམ་ནི་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོར་སོང་བའི་ཚེས་པ་བྱས་ནས་བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་བཞིན་སོང་བ་
ཚེས་ཤིང་། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་དུ་ཚེས་པ་དེའི་ངང་ནས་རང་གི་མདུན་གྱི་མདའ་
གང་གི་ཐད་ཚམ་དུ་ནམ་མཁམ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་ལུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བར་
མཆོམས་མེད་པར་འབྲིགས་པའི་དབུས་སུ་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྩ་བ་གསེར། སྤྱོད་
པོ་དདུལ། ཡལ་ག་བེ་རྩུ། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་སྤྱག། ཁེ་ཏོག་ཕུ་ཏིག་
དམར་པོ། འབྲས་བུ་རྩ་ཡི་སྤྱིང་པོ་སྤྱེ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྷན་ལས་བྱབ་པ། ཤིང་དེ་
མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དེའི་བྱི་ཆོར་བ་དང་། ཡལ་ག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱི་ཐོས་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་། ཡིད་ལ་གང་བསམ་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་འབྱབ་པ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་མཚུངས་པ། དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་
འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་དང་། རེབ་གསིང་མེ་ཏོག་སྤྱོ་ཆོགས། བྱ་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱད་སྤྱན་
བར་སྤྱོགས་པ། དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པས་བརྒྱན་པ་
མང་པོ་དང་། བར་བར་དུ་བྱབ་ཐོབ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ། རིགས་པ་སྤྱི་
བའི་བགོ་སྤྱོད་བྱེད་པ། ཤིང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ།
ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད་པ། །
མྱུང་ན་འདས་པ་ཞི་བ་སྤྱེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོམ་བཞི་སྤྱོན་པའི་སྤྱི་ལྷང་ལྷང་སྤྱོགས་པ་སོགས་མདོར་ན་
དག་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གསལ་གཏེ།

འོ་མའི་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་དབག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེའི་དཀྱིལ་མེ་ཏོག་འདབ་མ་
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་མཆོན་པའི་སེང་གེ་བརྒྱད་

གྱིས་བཞེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་ཚེས་བསྐྱེད་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ། བར་རིམ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་འདབ་མ་འོག་
 མས་སེང་བྲིའི་བྱར་ཅུང་ཟད་ཁེབས་པ། སྤྱི་མ་རྣམས་བྱ་ཤིང་ཆུང་དང་དབང་ཤིང་མཐོང་
 སོང་བའི་དབྱུས་གྱི་པད་འདབ་བཞི་པའི་ལྷ་བར་ཟེལ་འབྱུའི་སྤྱི་དུ་ཤེས་རབ་མཚན་པའི་ཉི་
 མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཐབས་མཚན་པའི་རྒྱ་དགྱིལ་གྱི་སྤྱི་དུ་བཀའ་རིན་གསུམ་
 ལྡན་རིན་ཅན་ཙ་པའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་གྱི་བྱུང་པོ་ཙེང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན།
 ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤྱི་མདོག་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་
 འཇུག་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་ཕྱགས་ཀར་ཆོས་འཆད་དང་།
 གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱི་མ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷ་བར་ཟེལ་བསྐྱེད་པས་པ། ཕྱག་
 གཉིས་གྱིས་ལྷ་རྒྱ་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་ཙ་མོ་སྤྱི་དབྱེད་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་དུ་མེ་ཉོག་ཁ་
 བྱེ་བའི་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་པས་རལ་གྱིས་མཚན་པ། དབྱུ་ལ་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་མདོག་ཅན་དང་
 སྤྱི་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། ཞབས་དྲོ་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཀྱང་གིས་
 བཞུགས་པ། སྤྱི་མ་དེའི་ཕྱགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། ཐུབ་དབང་གི་ཕྱགས་ཀར་
 དྲོ་ཤིང་འཆད་ཡུམ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་དང་བཅས་པ། རིན་པོ་ཆའི་བྱུང་དང་དར་སྤྱི་
 ཚེས་གྱི་ན་བཟས་སྤྱོད་པས་པ། མཚན་དཔེས་བཟུན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན། དེ་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པས་བཅུར་འཕྲོ་བ་འཇའ་ཆོན་སྤྱི་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ།

རིན་ཅན་ཙ་པའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་པོར་སྤྱི་མའི་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དག་ཆའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་སྤྱི་མཛད་དཀར་པོ། མགིན་པར་འདུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་

བར་དག་པའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ།   ཐུགས་ཀར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམ་
 བར་དག་པའི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་པོ།   ལྟེ་བར་ཆོར་ཡུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་རིན་
 འབྲུང་མེར་པོ།   གསང་གནས་སུ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་དོན་གྲུབ་
 ཡུང་ཁྱེད་རྣམས་བཞུགས་པ།   སྤྲུལ་འཁྱེད་ལྟེ་བར་ས་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲིལ་
 དཀར་མོ།   ཐུགས་ཀར་ཚུ་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྒྲིལ་པོ།   མགིན་པར་མེ་
 ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ།   སྤྲི་བོར་རྒྱུང་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་
 སྒྲོལ་མ་ཡུང་ཁྱེད་རྣམས་བཞེད་པ་ནི།   ཡུང་པོ་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལྟ།   །ཁམས་
 བཞི་ཡུམ་བཞི་ཞེས་གསུངས།

སྒྲིལ་གཉིས་ལ་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་དག་པའི་ངོ་བོ་ས་སྤྲིང་དཀར་པོ་རེ་རེས་
 གཟུགས་དྲེ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་པ།   སྒྲིལ་གཉིས་ལ་རྣ་བའི་སྒྲེ་མཆེད་དག་
 པའི་ངོ་བོ་ཕྱག་དྲོར་མེར་པོ་རེ་རེས་སྒྲེ་དྲེ་རྩེ་མ་མེར་མོ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་པ།   ཤངས་ལ་
 སྤྲིང་སྒྲེ་མཆེད་དག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་སྤྲིང་མེར་པོས་དྲེ་དྲེ་རྩེ་མ་དམར་མོ་ལ་འབྱུང་པ།
 ལྟེ་བར་ལ་ལྟེ་སྒྲེ་མཆེད་དག་པའི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དམར་པོས་རེ་དྲེ་རྩེ་མ་ཡུང་
 ཁྱེད་ལ་འབྱུང་པ།   དྲེ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དག་པའི་ངོ་བོ་སྤྲིབ་སེལ་ཡུང་ཁྱེད་ལ་འབྱུང་
 དྲེ་རྩེ་མ་སྒྲིལ་མོ་ལ་འབྱུང་པ།   ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་
 བོ་ཀུན་བཟང་ཡུང་ཁྱེད་ལ་འབྱུང་པ།   སྤྲི་གཙུག་ཏུ་ཙ་ལྟེ་སྤྲུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་བྱམས་པ་
 དཀར་པོ་རྣམས་བཞུགས་པ།   ཐུགས་ཀར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དག་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་
 དབྱངས་དམར་པོ།   དེ་ཡང་ཐུགས་ཀར་ལྟ་བཞི་ཆོགས་པས་དེ་རྣམས་བཞུགས་ཚུལ་
 ནི།   ཟངས་དེག་ཆེ་བའི་ནང་རྒྱུང་བ་བཅུག་པ་ལྟར།   ལྟེ་བ་ནས་མགིན་པའི་བར་མི་

བསྐྱོད་པ། དེའི་སྤྱགས་ཀར་སྤྱབ་དབང་། དེའི་སྤྱགས་ཀར་དྲེ་ཆེ་འཆང་དང་།
 ལྷ་སའི་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བྱ་བ་དུ་ཆེ་བའི་མི་འགྲོ་གསུང་བྱོན་བཞུགས་པ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེ་བྱ་བ་
 འཇམ་དབལ་བཞུགས་པར་གསུངས། དྲེ་ཆེ་མ་ལུ་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང་དགོང་
 རྒྱུ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། སྐྱེ་མཆེད་ཙ་རྒྱུ་ཆོགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབང་དངོས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱག་གཡས་ལ་ཁྲོ་བོ་གཤེན་ཆེ་གཤེད་ནག་པོ།
 གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱབ་པ་དཀར་པོ། སྐྱེ་དབྱང་གཡས་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོན་པོ།
 གཡོན་ལ་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ། བུས་མོ་གཡས་ལ་དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ།
 གཡོན་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནག་པོ། ཞབས་མཐེལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་
 རེ་རེ། དྲེ་ཆེའི་སྐྱོར་སྐྱོབ་སེལ་དང་རེག་བྱ་དྲེ་ཆེ་མ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ཁྲོ་བོ་བདུད་ཅི་
 འབྲིལ་བ་སྟོན་པོ། ཞལ་གྱི་སྐྱོར་སའི་ནང་རྟ་མགོན་དམར་པོ། སྐྱེ་གཙུག་དུ་གཙུག་
 ཏིར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་སྟོན་པོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆོམས་ནས་སྐྱེ་གཙུག་བར་དེར་རྣམ་
 སྐྱང་། བྱམས་པ། གཙུག་ཏིར་འཁོར་སྐྱུར་གསུམ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་
 པའི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པ། སྐྱེའི་ཡན་ལག་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་སོ་སོར་མོས་པ་བྱ་བར་
 གསུངས།

སྐྱེ་མའི་སྐྱེའི་བ་སྐྱེ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཐེག་ཆེན་དབྱ་བཅོམ་གྱི་ངོ་བོ། སྐྱེ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་སྤྱགས་སྐྱོང་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ། གནོད་སྦྱིན་ནི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྟེ་
 དཔོན་བཅུ་གཉིས་དང་། གསང་བ་ནི་དྲི་བ་ལ་བཤད་དོ། །འཇིག་རྟེན་བ་རྣམས་
 ཞབས་གྱི་གདན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་དེ་རྣམས་ཞབས་གྱི་གདན་དུ་མ་བཞོད་ཀྱང་ལྟ་ཆེན་

བོད་རྫོང་མས་པ་ཚོགས་ཁིང་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་གདན་དུ་འོས་ཁེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་ན་
 ལྷ་དེ་རྣམས་ཚོགས་ཁིང་རྣམས་ལ་གྲས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས་སྟོགས་སྟོགས་སུ་སྟོང་པའི་
 མོས་པ་དང་། ཡང་ན་ཚོགས་ཁིང་རྣམས་ཀྱི་པད་གདན་གྱི་ཁོང་སྟོང་ནང་དུ་ལྷ་དེ་རྣམས་
 བཀོད་དེ་གདན་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་གསུངས། སྤྲུལ་སྟོབ་ཟུང་དབང་དོན་མེད་འཆང་
 གི་སྟོགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲོས་པའི་སྟེ་མོར་མེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་
 རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་བཀའ་གདམས་བརྒྱད་གསུམ། བཀའ་གདམས་གསར་མ་སོགས་
 དགོད་ཚུལ་སྐབས་ཡུལ་སྐབས་དང་འདྲ། འོད་ཟེར་གཡོན་སྟོགས་སུ་འབྲོས་པའི་སྟེ་
 མོར་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་སོགས་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། འོད་ཟེར་རྒྱབ་
 སྟོགས་སུ་འབྲོས་པའི་སྟེ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལ་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱར་ཚུལ་
 དང་། འོད་ཟེར་མདུན་སྟོགས་སུ་འབྲོས་པའི་སྟེ་ལ་ཅ་བའི་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་
 ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྟོར་ཚུལ་དང་། སྟེང་སྟོགས་སུ་འབྲོས་པའི་སྟེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་
 རྒྱབས་བརྒྱད་དགོད་ཚུལ་སོགས་སྐབས་ཡུལ་སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་
 མོ། །

བསྐྱེད་ལྷེ་བར་འདབ་མ་བཞི་ལས་སྒྲུ་མ་སྟོབ་ཟུང་ཐུབ་དཔང་དེ་མེ་འཆང་གི་མདུན་
 གྱི་འདབ་མ་ལ་འཛིགས་བྱེད། གཡས་ལ་གསང་འདུས། གཡོན་ལ་བདེ་མཆོག །
 རྒྱབ་གྱི་འདབ་མ་ལ་གྱི་དྲོར་རྣམས་བཞུགས། དེའི་འོག་མའི་བད་ཅིམ་ལ་མདུན་དུ་དུས་
 འཁོར་གྱིས་མཆོན་སྒྲུ་མེད་གྱི་ཡི་དམ་རྣམས་གྱིས་བསྟོར་བ། དེའི་འོག་མ་ཅིམ་བཞིན་
 ཀུན་རིགས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གྱི་བསྟོར་གཅིག །རྣམ་སྤང་མངོན་
 བྱང་སོགས་སྟོད་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་བསྟོར་གཅིག །སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་བྱ་བརྒྱད་

གྱི་ལྟ་ཚོགས་བསྐྱོར་གཅིག་། །བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་གྱི་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱོར་གཅིག་། །བྱང་སེམས་ཉེ་སྤྱོད་སོགས་བྱང་སེམས་བསྐྱོར་
 གཅིག་། །རང་རྒྱལ་བསྐྱོར་གཅིག་། །གནས་བདུན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉན་ཐོས་བསྐྱོར་
 གཅིག་། །དབང་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བསྐྱོར་གཅིག་། །སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མས་
 མཚོན་ཚས་སྤྱོད་གི་བསྐྱོར་གཅིག་སྟེ་པད་རིམ་བཅུ་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་བཅུ་གཅིག་བཞུགས་པ།
 ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་བཅས་བའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤིང་
 རང་བཞིན་ཨོྲོ་དཀར་པོ། མགིན་བར་གསུང་དོན་ཤིང་རང་བཞིན་ལྷ་ཉུང་མར་པོ།
 ཐུགས་ཀར་ཐུགས་དོན་ཤིང་རང་བཞིན་རྩྱུ་སྤྱོད་པོ་རེ་རེ་གསལ་གདབ།

གཉིས་བ་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་དངས་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ཅ
 བའི་སྤྱི་མ་སེམས་དབང་སྤྱོད་བཅུགས་ཅན་གྱི་སྤྱིའི་ཆ་དང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་གིས་འོད་ཟེར་
 ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། དམ་ཚིག་བ་རང་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་བ་སྤྱན་དངས། རིམ་ཞེས་པའི་ཆོ་མི་ཐོག་དུ་མི་བཅུགས་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩྱུ་ཞེས་
 བའི་ཆོ་མར་ཐིམ་བ་དང་། བེ་ཞེས་པའི་ཆོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་བ་དང་། ཉེ་ཞེས་
 བའི་ཆོ་བདུན་བར་བྱས་པའི་མོས་བ་བྱའོ། །དམ་ཚིག་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 བསམ། དབང་བསྐྱོར་རྒྱས་གདབ་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་བྱུ་འདོད་ན། སྤྱོད་ཡང་འོད་ཟེར་
 ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཞི་ཁྱོད་བ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དངས་ཚོགས་ཞིང་རེ་རེ་
 ལའང་ཆ་ཚང་རེ་རེ་ཐིམས་པས་སྤྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་བ་བྱེད།
 དེ་ཡང་སྤྱི་མ་སྤྱོད་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་ཤིང་ཆ་ཚང་གི་རྣམ་ཤེས་འབང་ཞིག་དུ་ཐག་བཅད་དགོས་
 གསུངས། དཔེར་ན་འཛིག་དེན་ན་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ཞིག་ལོ་གཅིག་སོ་ནམས་མ་བྱས་པར་

ལུས་ན་ཕངས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་།   ཞིང་གི་མཆོག་དུས་བཞིར་རྒྱན་ཆད་མེད་
བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སོ་ནམ་བྱས་ཆོག་པ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སོ་ནམ་མ་བྱས་ཀྱང་
ཕངས་སེམས་དེལ་འབྱུ་ཅམ་མེད་པ་འདི་འོ་སྒྲོལ་བྱེད་སྣངས་ངན་པ་ཡིན་པར་ཇེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་གསུངས་ཏེ།   ལམ་ངེས་ལས།   ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་བའི་ཞིང་གི་
མཐོང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྒྲོལ་སྣངས་བཟང་བར་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས།   དེ་
ཡང་ཆོག་ས་ཞིང་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གིས་ཆོག་ས་བསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་ཡུལ་
དུ་སྒྱུན་བྱངས་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ་ནི་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྱུན་བྱངས་པ་ཡིན་པས་
དགོས་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདུ་བས་སོ་སོར་དགོས་དོན་དང་མཐུན་པར་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་
གསུངས།

          ཆོག་ས་ཞིང་ནམས་སོ་སོར་གདན་པ་གྲལ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཟེན་མ་
ཐག་བྱས་གསོལ་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི།   བྱས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་བ།   །
ཞེས་སོགས་བྱས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཆོག་ས་ཞིང་གི་ཕྱོགས་བཞི་བྱས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ཡོད་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲ་མ་དོ་ཇེ་འཆང་གི་ཕྱག་བཞེས་ནི་ཆོག་ས་ཞིང་གི་མདུན་དུ་གཅིག་རང་
མཛད་པ་ཡིན།   བྱས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒྲོ་བཞི་དབུས་སུ་བྱས་ཀྱི་ཇིང་བུའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་རེ།
དཔེར་ན་དོ་ཇེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུ་བཟང་རི་ཁྲོད་དུ་གསུང་ཆོས་སྐབས་ཆོས་རའི་ཐོག་ཆར་
ཁེབས་སུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས།   ཟུ་དེག་འོད་ཆགས་སྒྲ་རེ་བྲེས་པ་དེར།   ཞེས་
པའི་ཆོ་ཆོག་ས་ཞིང་ནམས་བྱ་ནམ་མཁའ་འཕར་བ་ལྟར་བྱོན་དེ་བྱས་ཁང་ནང་དུ་ན་བཟའ་དང་
རྒྱན་ཡོད་པ་གསེལ་དེ་བྱས་ཀྱི་ཇིང་བུའི་འཁོར་ཡུག་དུ་བྱས་རས་བཞེས་ཤིང་བཞེངས་པའི་
ནམ་པར་བཞུགས་ནས་ན་བཟའ་རྒྱན་སོགས་བྱས་ཁང་གི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་

སྒྲིབ་ཆོས་བཞི་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་དྲུ་འཛོགས་པ་དང་། རང་གི་སྒྲིབ་གནས་ཆོག་གས་
 ཞིང་རེ་རེ་ལ་མཆོད་ལྷ་གསུམ་རེ་སྒྲོས་ཏེ་བྱུང་བ་དང་འདག་ཇུས་སྒྲིབ་དང་བཅས་སོ་སོར་
 བཟུང་སྒྲིབ་དྲུ་ཡི་ཕྱོགས་བཞིར་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྒྲིབ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་མར་བབས་ནས་བྱམ་
 བ་ཐོགས་པ་དེས་ཇིང་བྱའི་ནང་ནས་བྱུས་ཆབ་ལེན་ཏེ་བྱུས་འབུལ། དར་ཐོགས་པ་དེས་
 སྒྲིབ་པ། སྒྲིབ་ཏེ་གྱི་ཆབ་རྣམས་དབུལ་བར་འདུས་པ་དང་། བར་རྣམས་ཐུགས་
 ཀར་དང་། སྒྲིབ་རྣམས་ལྟེ་བ་དང་། གཡས་རྣམས་དབུང་མགོ་གཡས་དང་།
 གཡོན་རྣམས་དབུང་མགོ་གཡོན་ལ་འདུས་པ་ལ་དེ་དག་སྒྲིབ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་
 སྒྲིབ་པ་ནས་རེག་ཅམ་རེ་བྱས། སྒྲིབ་གསུམ་ཀུན་རྒྱུ་བྱིང་དུ་ལྷང་བ་ཡི། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བྱི་བཟང་པོའི་ལྟེ་གུ་སྒྲིབ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱུག་པ་འབུལ། སྒྲིབ་འཇམ་
 ཡང་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་སོགས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་།
 དེ་མིན་ཆོག་གས་ཞིང་སོ་སོར་གོ་བབ་དང་བསྐྱུན་པའི་གོས་འབུལ། རྒྱལ་བ་མཆོན་དཔེའི་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱན་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱན་དང་། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་འཁར་གསེལ་དང་
 ལྷང་བཟེད་འབུལ། བདག་དང་འགོ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་གས་ཞིང་རྣམས་བྱུས་
 ཁང་ནས་ཡར་བྱ་ནམ་མཁར་འཕུར་བ་བཞིན་གཤེགས་ཏེ་སྒྲིབ་ཏེ་སོ་སོའི་གདན་ལ་ཆོག་གས་
 བསོག་གི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། རྒྱན་དང་གོས་རྩིང་པ་རྣམས་འགྲོ་
 བ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་རྣམས་འོང་སྟེ་རིན་བོ་ཆེའི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་པ་ནས་རང་རང་གི་
 རྟེན་སྒྲིབ་དུ་གདན་འདྲན་པའི་མོས་པ་བྱ།

ཆོག་གས་ཞིང་ལ་སྒྲིབ་བྱུས་འབུལ་བའི་ཆབ་རྣམས་ཇིང་བྱའི་ནང་གི་ཆབ་དང་འབྲེལ་
 བ་དེ་ཉིད་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བས། ཇིང་བྱར་བྱ་ག་དུག་ཡོད་པ་ལས་སོ་སོར་སོང་སྟེ་ངོ་བོ་

སྒྲུབ་གྱི་ཆུ་ཡིན་པ་ལ།   རྣམ་པ་ལྷ་ལ་བདུད་ཅི་དང་།   ལྷ་མིན་ལ་གོ་ཆ་དང་།
 མི་རྣམས་འདོད་པ་ཆེ་བས་གང་ལ་གང་འདོད་དང་།   དུད་འགོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་།   ཡི་དྲགས་ལ་ཟས་སྒྲོམ།   ཆ་དཔྱལ་བ་ལ་བསེལ་བ་དང་།
 གང་དཔྱལ་བ་ལ་ཉི་འོད་ལྷ་བུ་དྲོ་བ་རྣམས་བཏང་བས་དེགས་དུག་རྣམས་བདེ་བས་ཆོམས་
 རས་སེམས་རྒྱད་ཆོས་སྐྱུའི་བདེ་དང་ལྷན་པའི་མོས་པ་བྱེད།   དེགས་དུག་གནས་སྤྱོད་
 གི་གདམས་པ་ཞེས་ཏུ་རྩ་ཆེ་ཡང་འདི་ཟབ་གསུངས།   འདི་བྱས་གསོལ་རྒྱས་པའི་ཕྱག་
 བཞེས་དང་།   འབྲིང་དུ་བྱེད་ན་མཆོད་ལྷ་སྐྱུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེ་ལོང་བྱས་
 གཞོང་སོགས་བྱེད་ཏེ་ཡར་ཆོགས་ཞིང་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སོང་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱུའི་གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་གཟུགས་ཏེ་བྱས་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱས་
 ཁང་མི་དགོས།   བསྐྱས་པ་བྱས་ན་ཆོགས་ཞིང་སྤྱི་སྤྱོམ་དུ་མེ་ལོང་སོགས་ཡོ་བྱད་ཆ་
 ཆོང་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་བྱས་ནས་བྱས་སོགས་འབུལ་བ་ད་ལྷ་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་
 ཡིན་གསུངས།   མཐུག་ཏུ་བྱས་ཁང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སེང་བྲི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ།
 སྒྲུབ་གྱི་གོས་རྩིང་པ་འོད་ཟེར་སེར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་སུ་ཐེམ་པར་མོས་
 གྲང་རུང་ངོ་།   །

སྐྱུར་ཆོས་ལུ་བ།

བསགས་སྐྱུར་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ།

སྐྱུར་ཆོས་ལུ་བ་ནི།   མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
བའི་ཆེད་དུ་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ།   བསགས་སྐྱུར་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་
པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་ཀུན་སྦྱོར་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་ཤུགས་བྲག་
གསལ་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པ་གཤམ་ཆེ་བས་དེའི་ངང་ནས།   དང་པོ་ཕྱག་འཆོལ་
བ་ལ་ཡུན་ཚྭ་གསལ་དག་ལེགས་ཞེས་པ་ནས།   མཚོག་དུ་དང་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
ཞེས་བའི་བར་གྱིས་ཚྭ་གསལ་ཞིང་གི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་འཆོལ།   ཇི་སྟེད་སྤྱད་ག་
ཅས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིམ་བའི་ཕྱག་དང་།   བཟང་པོ་སྦྱོད་
བའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་   །དུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་
བཞིས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་   །དེ་དག་བསྐྱབས་པ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་བཞིས་ངག་གི་ཕྱག་
འཆོལ་བའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱག་འཆོལ་ཚུལ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་།   མ་བྱུང་
ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཆེ་བར་གསུངས་པས།   ལག་པ་ཁོང་སྟོང་དུ་ཁ་སྐྱུར་ཏེ་མཐེ་བོང་
ནང་དུ་བཅུག་པ་དགོས།   ལག་པ་བཅར་ལེབ་དུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
ཡིན་པས།   སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བར་གསུངས།   ཐལ་མོ་སྐྱེ་བོར་སྐྱུར་
བསགས་ཅུག་ཏེར་འབྲུབ།   སྒྲིན་མཚམས་སུ་སྐྱུར་བས་མཛོད་སྤྱེ་འབྲུབ།   མགྲིན་པར་
སྐྱུར་བས་གསུང་འབྲུབ།   སྟོང་གར་སྐྱུར་བས་ཐུགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

འགྲུབ་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག། །མགོ་ས་ལ་མ་ཐུག་ན་དཔུལ་བ་མགོ་འཕྲུང་ཟེར་བའི་
མགོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས། བན་ཡོན་ནི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་འགྲུབ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཚུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
འཁོར་ལོས་སྐུར་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་
བའི་ཆོ་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་སྐྱེ་བ་བྱངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཡི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་འཁོད་དེ་ཕྱག་འཆལ་ན་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པ་
དང་། སྐྱེ་བ་བྱངས་མེད་བྱངས་པས་ཕྱག་འཆལ་མཁན་ཡང་བྱངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་
ཐག་ཆོད་ཡིན་ཞིང་རང་གིས་ཕྱག་གཅིག་འཆལ་བ་ལའང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཞིག་
ཐོབ་པས། འདི་མན་ངག་གི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་དམ་པ་མང་པོས་གསུངས།
བཟང་སྤྱོད་ལས་ལུས་མང་པོ་སྐྱུལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་མང་པོ་དང་། མགོ་
རེ་རེ་ལ་ཁ་དང་ཕྱེ་མང་པོ་སྐྱུལ་བར་གསུངས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་སྤར་གྱི་དེ་དམིགས་པ་
འཆར་བའི་བར་གསུངས།

ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཐམས་ཅད་པར་སྤྱོན་དུག་ལྟ་དུ་བྱ་བར་
གསུངས་པས་ཕྱག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རང་གིས་ཕྱག་འཆལ། གཞན་ཕྱག་ལ་
བཀོད་བ་ཕྱག་གི་སྤྲིན་པ་དང་། ཕྱག་གི་ཆོ་འཆལ་ཚུལ་ལོག་པ་སྤྱོད་བ་དང་། རང་
དོན་དོན་གཉེར་ཁོན་གྱི་བསམ་པ་སོགས་སྤྱོད་སེམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དེའི་ཆོ་
སྐྱུག་བསྐུལ་དང་ལེན་སོགས་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་བཟོད་བ་དང་། ཕྱག་
ལ་དགའ་བ་ཞིན་སྤྱོད་བ་ཞིན་སེམས་དཔའ་ནི་བཟོན་འགྲུས་དང་། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོ་སྤྱོ་
མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཏང་བར་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉིང་

འཛིན་དང་། བྱང་ན་ཕྱག་འཆལ་མཁན་དང་། ཕྱག་དང་། འཆལ་ཡུལ་གསུམ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟ། ཡང་ན་ཕྱག་གི་པན་ཡོན་དང་།
 འཆལ་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་པ་སོགས་ཕྱག་འཆལ་ལུགས་ལོགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི
 ཕྱག་གི་ཤེས་རབ་སྟེ་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟན་ཡིན་ནོ། །དེས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་དུག་དང་
 མཐུལ་དང་བཅས་པར་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོ་རང་གི་ལུས་
 མང་པོ་སྦྱལ་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུས་ཡང་མང་པོ་སྦྱལ་དེ་ཕྱག་འཆལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་
 གསུངས།

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ། བྱེ་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལའང་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 མཆོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་རྟོག་དམ་པ་ཐེང་བ་དམ་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཆོག་རྒྱུད་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་བཅུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ་
 སོར་ངོས་འཛིན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་
 པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་སྒྲ་མེད་བྱུ་ཆེ་བ། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྦྱུལ་ནས་
 མཆོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་བྱང་ལེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའོ། །རང་
 ཅག་ལས་དང་པོ་བས་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྦྱིན་འབུལ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་བྱང་ལེམས་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་འོད་འབར་བ་ཞིག་
 ཡོད་པར་མོས། ནོར་བུ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་མང་པོ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་
 བྱག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་པོ་སྦྱུལ། མཆོད་ཇས་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་མང་པོ་

འཕྲོས། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་སྒྲེ་ལ་མཆོད་ཇུས་མང་པོ་སྒྲུབ་ཏེ་མཐའ་མེད་དུ་བྱས་ནས་
སྒྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་པོ་
བས་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འབྲུལ་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ། ཐོས་དོན་
སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ། དགེ་ཅུ་མཆོད་ཇུས་སུ་བསྒྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས།

སྒྲ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོད་པའི་དོན་ནི། སྒྲ་ཞེས་པ་གོང་མའི་དོན་ཡིན་ལ།
རང་གི་གོང་ན་མཆོད་པ་གཞན་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རང་གི་གོང་
ན་མཆོད་པ་གཞན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་
བདག་དུ་མ་བཟུང་བའི་ནེུ་གསིང་། མེ་དོག་ །ཆུ་མིག་ །རི་བྲག་སོགས་ཀྱང་འབྲུལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཕུལ་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་ཡོན་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱིའི་
ཁོངས་སུ་རང་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྒྲུབས་གསུམ་
གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་ཐུབ་ན་ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བྱ་བུལ་ཀྱན་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཀའ་མེད་པས་མཆོད་པ་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་
སྟེ་མ་པ་མི་དགོས་ཏེ། རང་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་མཆོད་པའི་ཇུས་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཡོད་
ཅིང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་ཡོན་ཆབ་རྒྱང་པ་ཕུལ་
བ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་གསུངས། ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། བསིལ་ཞིམ་

ཡང་འཇམ་དུངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད། །ལྟོ་བ་མགྱིན་པར་མི་གཞོད་བརྒྱད་ལྔ་ཟུ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེར་ཕན་ཡོན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུས་དྲུ་བྱུང་བ་དང་།
 མཆོག་དང་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་ཞི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མིད་ལ་ཆེན་པོས།
 རྟོན་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་བདག་ལ་མེད། བ་སྤྲེལ་པའི་མཆོད་པ་སྒྲུབ་པས་འཇམ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཆོམས་འདིར་མཆོད་པའི་མཐའ་བརྟེན་མཐུལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། ལྟོ་བརྒྱད་
 ལམ་རིམ་གྱི་ཐུང་ཆོས་སྐབས་སྔོན་དུ་མཐུལ་ལུས་ཏེ། རྗེས་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
 མཐུལ་འབྲུལ་ཚུལ་འོག་དྲུ་བཤད་ན་དེ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་། ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་མཆོད་
 བ་རྒྱས་པར་འབྲུལ་འདོད་ན། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཆོད་རྫས་ལས་གྲུབ་པའི། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡོ་གྲུ་རུ་སཐ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྩོ་བྲ་དྲི་རྩོ་སྒྲུ་དྲུ། ནས་ཉེར་སྦྱོང་ལྟ་རོལ་
 མོ་འདོད་ཡོན་ལྟ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་སྐྱོ་
 བཤགས་པ་བྱས་ན་འདག་དྲུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིག་པ་མེད་པས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་གཤམ་ཆེ།
 སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་སྤངས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་གྱི་
 གཉན་པོར་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ། དེ་ཡང་ལྟར་
 བཤགས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་བཤགས་སྟོན་བྱ་བའི་ཐུག་ལེན་ཡོད་པ་ལྟར་ན། སྐབས་འགྲོ་
 བྱས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་ལྟའི་མཆོན་བརྗོད་པ་གཉན་པོ་ཀུན་དུ་

སྐྱོད་པའི་སྟོབས་དང་།   དེའི་མཚན་ལྟ་བུ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་བཟོད་པའི་ཕྱག་
 སྟོལ་ཡང་ཡོད།   སངས་རྒྱལ་སོ་ལུ་ཚོགས་ཞིང་གི་བྲངས་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་།
 མཚམས་འདིར་སྒྲེད་ཏུ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་མདུན་ངོས་སུ་འཕྱོས་པའི་སྟོལ་
 སྒྲུང་ཆེན་གྱིས་བཞེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་སངས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་བཞུགས་ཁྲིལ་
 སུ་ཉིག་གི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་སྟེང་བརྒྱན་པར་མོས་པས་སེམས་སྟོག་སྟོབ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།
 སྒྲུང་ཆེན་གྱིས་བཞེགས་པས་བཞགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས།   རྩོ་
 རྩོ་སྟོང་པོ་ནས་རིན་ཆེན་མེ་བར་སྐྱུ་དབང་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན།   སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་ཕྱག་གཡས་ས་གནོན་གཡོན་མཉམ་གཞག་མཛེད་པ།
 འོད་ཟེར་སྟོལ་བསྐྱེད་ཅི་སྒྲུའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ།   ལྟ་བུ་ཐུབ་དང་སྐྱུ་དབང་རྒྱལ་པོ་
 གཉིས་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་སྟོབས་རང་སོར་དེ་གར་བཞག   །རིན་ཆེན་སྒྲུ་འོད་ནས་རིམ་
 བཞིན་བདུན་རྣམ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛེད་པ་སྤར་བཞིན་
 བཞུགས།   ཆུ་ལྟ་ནས་བདུན་རིམ་བཞིན་རིན་འབྱུང་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ་གཡས་མཆོག་
 སྟོན་གཡོན་མཉམ་གཞག་མཛེད་པ་སྤར་བཞིན་བཞུགས།   སྟེང་མེད་ཀྱི་བུ་ནས་རིམ་
 བཞིན་བདུན་འོད་དབག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཛེད་
 བ།   དབང་པོའི་ཉོག་གི་རྒྱལ་པོ་ནས་རིམ་བཞིན་བདུན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མདོག་
 ལྗང་བྱ་གཡས་སྐྱུ་བས་སྟོན་གཡོན་མཉམ་གཞག་མཛེད་པ།   སངས་རྒྱལ་སོ་ལུ་རང་
 རང་གི་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འཇམ་མགོན་སྒྲུ་མས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་དེང་སང་
 འབྲི་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ཐུབ་ན་ཐུན་སུ་མཚོགས་ཞིང་མ་ཐུབ་ཀྱང་སྤར་བཞག་པ་
 བཞིན་རིགས་ལུ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་མོས་གསུངས།

དེ་དག་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས་འཆགས་སོ་བར་བཤགས་བྱའི་སྒྲིག་པ་དོས་བཟུང་
 ནས་ཁྱད་དུ་དྲག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་པ་ཤུགས་དག་བྱས་པ་ནི་ནམ་པར་སྟན་འབྱེན་པའི་
 ལྟོབས་ཡིན། སྒྲིན་ཆད་ཀྱང་གཙུག་ཅིང་སྒྲིལ་བ་བགྲིས་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ངང་པ་མཚོ་འབྲུག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲིག་དང་བསྒྲིལ་ནས་སྒྲིན་ཆད་
 ཉེས་པ་ལ་མི་འདུག་པའི་སྒྲིལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ནུས་པ་དང་
 བསྐྱེད་མི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིལ་སྟབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ན་མི་ཆེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིལ་སེམས་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་སྒྲིལ་སྟབས་ཅིང་མི་ཆེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིལ་
 མ་སྟབས་ནའང་རང་གིས་དུས་ཇི་ཙམ་སྒྲིལ་སྟབས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས།
 དེ་ལྟར་སྒྲིལ་སེམས་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྒྲིག་པའི་ལྟོབས་ཡིན། འདི་ལྟར་
 བཤགས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་སྒྲིག་སྒྲིབ་གཉིན་པོ་སྒྲིབས་བཞིས་བཤགས་ཚུལ་ཡིན། ལྟར་
 བཤགས་འདི་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པའང་ཆང་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་།
 ལྟོབས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིག་སྒྲིབ་བཤགས་པ་སྒྲིབ་པའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 བཤགས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཤུགས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བར་མོས་པ་མཆོད་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཡན་ལག་ལྟག་མ་ནམས་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་
 སུ་གསུངས། ལྟར་བཤགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་ལྟར་བཤགས་ཀྱི་མཐོང་བ་དོན་ལྟར་ཞེས་
 པ་ཆེ་ཆོག་གླིང་དུ་པར་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས་ན་ལེགས།

སྒྲིལ་སྒྲིབས་བཞི་ནི་རང་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིང་གི་
 ད་ཀྱི་ལ་ནས་སྒྲིབས་སུ་སོང་སྟེ་སྒྲོ་ཡིང་གིས་བཀལ་བ་དེན་གྱི་སྒྲིབས། དགེ་བ་ཡིན་ན་

གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 དུག་གསུངས་པས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྟོག་པ། སྦྱོང་ཉིད་བསྟོམ་པ། གཟུངས་སྒྲགས་
 ལ་བཞེན་པ། ཞེན་བཞེངས་པ། མཚོད་པ་ལ་བཞེན་པ། མཚན་ལ་བཞེན་པ་དང་
 དུག་གོ། །བཤགས་བྱའི་སྡིག་པ་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་དུག་ཁུང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་།
 མདུན་དུ་དུག་སྒྱུ་ལ་འོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲགས་ཤིང་འགྲོད་པ་དུག་པོ་སྦྱེས་པ་ནས་པར་སུན་འབྲིན་
 བའི་སྟོབས། སྦྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་སྟོམ་པའི་
 སྟོམ་སེམས་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོག་པའི་སྟོབས་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཆང་
 བའི་སྟོན་ནས་བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་རྒྱན་རིང་ལ་བྲགས་དུག་པ་བྱས་ན་མི་འདག་པའི་སྡིག་
 པ་མེད་གསུངས། སོར་སྤང་ཅན་གྱིས་མི་སྦྱོང་དང་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་གསལ་དཀྱང་
 སྡིག་པ་བཤགས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་སྟུ་
 སྟུབ་གྱིས། གང་ཞིག་སྦྱོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །བྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་
 པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །སྒྲིབ་སྦྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་ནས་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་སྤང་
 མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྦྱོང་ཆོས་སྦྱང་ནས་ཕྱག་གུངས་བསོག་བྱེད་ན་བཤགས་པའི་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས་ལྟར་བཤགས་འགོ་ནས་མཐའི་བར་ཆར་གཅིག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གངས་བསོག་སྟེ་ཕྱག་ཇི་ཅམ་འཆལ་དགོས་པ་འཆལ་ནས་
 མཐུག་ཏུ་ལྟར་བཤགས་ཆ་ཆར་ཆར་གཅིག་གསུངས་ནས་སྦྱོང་ཆོས་ཀྱི་མཐུག་ཇོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །བཤགས་པ་མདོར་བསྡུས་བྱེད་ན། འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཉི་ཟུག་དབང་གིས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྐང་བཞིའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་

བཞིན་བྱེད་ཀྱང་ཆོག །

སྟོབས་བཞིས་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ། སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན། བྱེད་བ་རྒྱ་
 མཐུན། བདག་འབྲས་དང་བཞི་དག་བར་གསུངས་པས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་སྟོན་
 དག་སྟེ་སྟོབས་འགོས་ངན་སོང་གི་སྟོ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པས་སྟོང་
 བ་རྒྱ་མཐུན་དག་སྟེ་ཀུན་སྟོད་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྟོད་ཆེ་བ་སོགས་ལུན་
 ལུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་བ་རྒྱ་
 མཐུན་དག་སྟེ་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་ལ་མི་དགའ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་འབྲས་དག་སྟེ་དེའི་ཆེ་རབས་བྱིམ་རྣམས་སུ་
 གནས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གནས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་པ་དག་པའི་
 ཉུགས་མི་ལྟས་ཀྱང་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་ནི། སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་
 སངས་རྒྱལ་སྲས། ཁྱེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིས་འཆད། སྟོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱལ་དང་། སྲས་བྱང་སེམས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་གྱི་ཉན་ཐོས་
 དང་། སོ་སོ་སྟེ་བའི་འགོ་བ་ཀུན་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ལྟའི་དགེ་བ་ལ་ཐུག་དོག་མ་
 བྱས་པར་སྟོང་ནས་དགའ་བ་བསྟོམ་པའོ། །རང་གིས་སྟོན་བྱས་དགེ་བ་སྟེལ་བ་དང་།
 ད་ལྟ་དགེ་བ་གསོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སྟོབ་ཡང་ཡི་རང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། བྱེད་པར་རང་གིས་སྟོན་བྱས་དགེ་
 བ་ལ། སྟོམས་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། སྟོན་བྱས་དགེ་བ་གོང་
 ཏུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྟུན་ཕྱིར་དང་། འགོས་པ་

གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན། །སེམས་སྤྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས། །
ཞེས་གསུངས་བས་གཞན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཙལ་ཡི་རང་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཆད་བཟུང་
དུ་མེད་བ་ཐོབ་སྟེ། མདོ་ལས། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ནི་སྤང་ཆད་ཀྱིས་གཞལ་བར་རྟུས་གྱི། ཐེག་བ་ལ་དང་པོར་ཁྱགས་བ་དང་སྤྱོད་བ་སྤྱད་
བ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཙལ་བ་དེ་དག་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མོད་ལས་སྐྱེས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆད་བཟུང་བར་མི་རྟུས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རང་ལས་རྟོགས་བ་མཐོ་བའི་གང་ཟག་གི་དགོ་བ་ལ་ཡི་
རང་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱེད་ཐོབ་བ་དང་། མཉམ་བ་ལ་བྱས་ན་འདྲ་བར་ཐོབ་བ་དང་།
དམན་བ་ལ་བྱས་ན་ལྟག་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་བས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོ་བ་བྱེད་མཁན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྒྱབས་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་མང་པོ་མཐོང་བས།
བརྒྱ་མཆོད། སྤྱོད་མཆོད། འབྱེད་མང་ཇ། སྤྱིན་གཏོང་སོགས་སྤྱད་གྲགས་
མེད་པར་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་འདོད་ན་ཡི་རང་འདི་ལ་འབྲུང་དགོས་པར་གསུངས།
གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག་མེད་པར་སྤྱིང་ནས་ཡི་རང་བྱེད་བ་བྱང་སེམས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བས་དཀའ་བ་ཡིན་
ཡང་རིམ་གྱིས་གོམས་ན་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མཇུག་ལས། གོམས་ན་སྤྱི་བར་མི་
འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལུས་ངག་
གིས་འབད་བ་ཆེར་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མཉོ་བསམ་བཤད་བས་ཚོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱད་
བ་ནི་ཡི་རང་འདི་ལ་ཡོད་པས་རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལ་གང་སྟབ་ཅི་སྟབ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འབད་བ་ཆུང་དུས་རྒྱབས་ཆེན་ཚོགས་བསྐྱད་ལ། །དགོ་

ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཡི་རང་གི་ལག་ཇེས་ནི་མ་འོངས་
 བ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ན་སྐྱུ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་འབྲུག་པའི་ལག་ཇེས་བཞག །
 བྲག་དོག་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན། ལུས་བྱ་བ་ལེགས་པོ་བྱེད་པ་ལ་མའི་ཡིད་ལ་བབ་
 བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་གིས་བྱེད་པ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། བྱེད་ཡང་
 བྱེད་དགོས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་དགེ་བ་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་དགའ་བ་ལ་ཨང་ཞེས་
 སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས། གོང་དུ་དགེ་བ་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་། མཉམ་
 བར་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱད་ཚོད་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་
 ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་བརྩི་སྲོལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤྲང་། །

ལྷ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་ནམས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཆངས་པ་གདོང་བཞིར་མོས་
 ནས་ཆོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྒྲོང་འབར་བ་རེ་རེ་ལུང་ཏེ་གནས་
 སྐབས་ཐན་པ་དང་མཐར་ཐུག་བདེ་སྤྲད་དུ་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་སྐྱུའི་བཀོད་པ་སྟོན་ཏེ་
 ཆོས་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྐྱལ་བའོ། །སྐབས་བདེ་ན་མཆུལ་ལ་ཆོམ་བུ་དགུ་བཀོད་
 དེ་འཁོར་ལོར་མོས་ནས་འབུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད། ཆོགས་ཞིང་ནམས་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་
 གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་ཆངས་པར་མོས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
 བསྐྱལ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པས་ས་སྟེང་བྱབ་པར་བྱས་
 ཤིང་། དེའི་མཐུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་བསྐྱོར་ཞིང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཆར་ལ་བ་ཀྱང་། །ས་
 བོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྤྲེལ་ཆད་ལོག་ལྟ་ཅན་མ་
 གཏོགས་སྤྲེལ་ལྟ་ན་མས་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རང་གི་སྤྲེལ་བ་དང་འཆམས་བར་ཆོས་གྱི་ཆོག་
 རོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་བ་རྒྱས་བ་དང་། དེའི་མཐུས་འགོ་ཀྱན་
 བདེ་བར་གསུངས་པ་འདུང་པན་བདེའི་ཆ་བ་དམ་བ་ན་མས་གྱིས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་
 རག་ལས་བར་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱེད་ན་མས་ཐུབ་དབང་སྤྲེལ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོར་བའི་ལག་ལེན་དུ་
 ཡང་འགོ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བས་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོར་བ་ནི་བདག་ཀྱང་ཆོས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡང་དག་བར་བསྐྱུལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་ལག་རྒྱུས་ནི། རང་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་གསུང་ཆོས་གྱི་དུང་འབྱུབ་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་བ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆེ། རང་
 གིས་བསྐྱུལ་མ་བསྐྱུལ་ལ་མི་ལྟོས་བར་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་རུང་དུ་གྱུར་ན་ཆོག་ལ་ཞིང་ན་མས་གྱིས་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་སྤྱད་སངས་
 རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་བསྐྱུལ་མ་ཞུ་དགོས་པ་དང་།
 བསྐྱུལ་བ་པོ་རང་ལ་ཡང་བསོད་ན་མས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་བཤད་པར་བསྐྱུལ་བ་དགེ་བའི་ཆ་བ་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཆེན་པོ་དང་། བན་ཡོན་ཆེན་པོར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་

ལུས་གངས་མེད་སྤྱུལ་ཏེ་སྤྱོད་གས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱུལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱུན་སྤྱར་ཆོས་གསུང་བར་
བསྐྱུལ་བའི་མོས་བ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཐུན་སུམ་ཆོག་གས་བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་བ་ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱ་
ངན་འདའ་སྤྱོན་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྤྱོན། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཁ་ནས་སྤྱ་
ཆོག་ས་དེ་མེད་ཀྱི་གདན་དང་བཅས་བའི་སེང་ཁྱི་གངས་མེད་སྤྱུལ་ཏེ་ཆོག་ས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་ཁྱི་རེ་
ཐུལ་ནས་བསྐྱུལ་བརྒྱུ་ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
བར་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱ་མ་སྤྱོད་བཟང་
ཐུབ་དབང་དེ་མེད་འཆང་གི་སྤྱོད་དོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་སོང་སྐྱེ་དུ་བསམ།
སྤྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྤྱོད་གས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་རང་ལུས་དཔག་མེད་སྤྱུལ་ནས་རྒྱལ་བ་ཕྱ་
ངན་ལས་འདའ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་རྟག་འདྲིན་ཅན་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། གདུལ་བྱས་ཆོས་
སྤྱོད་གི་ལས་སྤྱོད་ས་ཆེན་པོ་གསོག་བར་ཉེ་བ་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་དུ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་དོས་ཕྱ་
ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྤྱོད་དགོས་པ་འདུག་སྤྱེ་དུ་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཙོག་
བུར་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་བྱེད་རྣམས་ལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཙེ་བའི་སྤྱིང་མེ། རུས་
བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ་ལགས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་བདེ་དགོས་
ཐོངས་ཤིང་། ལྷ་ཆོས་ལུ་པ་དང་སྤྱོད་གས་དུས་རྟག་ཏུ་མནར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་
རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་གནས་ནི་བྱེད་རྣམས་གཅིག་ཕུ་ལགས་པ་དང་། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱོད་དུས་སུ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཇེད་པའི་དགོས་དོན་སྤྱིང་པོ་ཡང་།
སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་དང་འཆམས་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མེད་
བར་བསྐྱོར་ཏེ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྤྱོད་པར་ཞལས་བད་བསྐྱུལ་བརྒྱུར་བཏན་ཅིང་།

བཞུགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱགས་བསྐྱེད་དང་མཐུན་པར་སྤྲང་ན་
ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་བུས་མོ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྤྲང་དེ་གསོལ་བ་
གདབ་པའི་མོས་བ་བྱེད།

སྤྲང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལག་ཁྲེས་ནི་འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་
རིག་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གཞན་
གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་སོང་གི་དགོ་བའི་རྟོག་བ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་ཤིང་།
དགོ་བའི་རྟོག་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མའི་གསུང་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པར་བྱས་དེ་སྤྱོད་མའི་
གསུང་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་གསུང་གི་མན་ངག་རྩུང་ཆ་རེ་ཡང་ཆུད་ཐོས་སུ་མ་གཏོང་
བར་རང་གིས་གང་ཤེས་ཅི་ཤེས་བགྱིས་ཤིང་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་དེ་སྤྱོད་མ་སྐྱགས་གཏིང་ནས་
མཉེས་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱོད་མའི་ཞབས་བརྟན་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འདི་ལས་གཞན་ན་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་དེ། སྤྱོད་མ་འཛིག་རྟོན་འདིར་བཞུགས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་བ་ཁོ་ནའི་
ཆེད་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་སྤྱོད་མ་ལ་བརྒྱུ་འབྱུང་སྤྱོད་འབྱུང་སོགས་
བྱས་དེ་ཞབས་བད་བརྟན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་དུ་འགྲོ་མིན་ཐེ་ཆོ་མ་ཡོད་
པར་གསུངས། གཉིན་པོ་ནི་སྤྱོད་མའི་བཀའ་བཅག་པ། སྐྱགས་སུན་པར་བྱས་བ་དང་།
མ་དད་པ་སོགས་སྤྱོད་མ་ལ་བརྟན་པའི་སྤྱི་གྲིབ་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པར་གསུངས།
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་ནི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་
སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཆོ་ཞབས་བད་བརྟན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆོགས་འབྱུབ་
པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། བྱུག་འཆལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་

ཚིག་རྒྱུ་བཞིས་འཆད། དེ་ཡང་སྤར་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དགེ་ཅས་མཚོན།
 རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྡེ་མས་ཤིང་ཡིད་
 ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་གཤམ་གསུགས་རང་
 རྩོམ་ཚུལ་དུ་བསྡེ་ན། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ནམས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་
 ལྷག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ལུགས་འདི་འབྲུན་དེ་དག་ལྷག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པས་མར་
 གྱུར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འབྲུན་བ་དྲག་པོས་
 བསྡེ་བཤོ། །ཡང་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅ
 ནམས་བསྡེ་མས་ཤིང་རང་གི་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་དགེ་ཅ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་སྟེ་སྤར་
 བཞིན་བསྡེ་བཤོ། །

དགེ་མི་དགེ་གང་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་སྤྲད་ཟེན་ནས་སྤར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཟད་བ་
 དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་བ་དང་། མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉེན་པོས་བཅོམ་ནས་སྤར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཟད་བ་གཉིས་ཡོད་བ་
 ལས། རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྡེས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་བཅོམ་བ་ཡོད་
 བར་འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཀྱང་། དམ་བའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཁོང་ཁྱོད་
 སོགས་ཀྱིས་མི་བཅོམ་བར་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྡེས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཇི་ཅམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འཛད་རྒྱ་
 མེད་བ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་དབང་པོས་བཞེད་བ་ལྟར་ཟད་རྒྱ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་

དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཤོགས་བྱང་དུ་བསྡོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཁྱོད་
སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ན་ཤོགས་བྱང་མ་ཐོབ་བར་དུ་འབྲས་བུ་ཟད་དོན་མེད་ལ། ཤོགས་
བྱང་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་ཙམ་ཤོགས་བྱང་དུ་
བསྡོམ་པ་ལ་ཀུན་གྱིས་གཟབ་དགོས་པར་གསུངས།

བསྡོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་དོན་དུ་ག་ཆར་བ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དང་པོ་གང་དུ་བསྡོམ་
ན་ཤོགས་བྱང་དུ་བསྡོམ་ནི་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོག་གྱུར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་འཁེས་གཉིན་གྱིས་ཤེས་སུ་བབྱུང་བ་
དང་། འཁེས་གཉིན་སྐྱོ་ཆོ་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྲིད་འབྱུང་བ་དང་།
རྒྱལ་བའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འདྲིན་པ་སོགས་ལའང་སྤར་གྱི་དོན་ཆར་བས་བསྡོམ་པར་
མཛད་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཆོགས་བཅད་དང་བསྟན་ནས་བསྡོམ་པར་གསུངས།

མདོར་ན། འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། ཁྱེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྡོམ་ན་མཆོག་དུ་འགྱུར། འཇམ་དཔལ་དང་ཀུན་བཟང་གཉིས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྡོམ་པ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྡོམ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་
བུ་དམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡོམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྡོམ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་དཔེར་ན་སྤར་
ལྟ་སའི་ཆུ་མོ་ཞིག་གིས་ཇི་བའི་སྐྱོ་མདུན་དུ་བསྡོམ་སྟོན་མང་པོ་བྱས་པས། ཡ་ཤེ་ཉོར་
ཞིག་ཡིད་དགའ་ནས་ཇི་བའི་མདུན་དུ་ཡ་མས་ཟེར་བ་དེ་རང་ཡོང་བར་ཤོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པར་གསུངས། གཉིས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་བསྡོམ་ན། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡོམ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཕུག་ལས། སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་
ཕྱིར། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྡོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་

དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོན། རང་གིས་དགོ་བ་བྱས་པ་དུས་ནས་ཡང་མི་ཟད་པའི་
 ཆེད་དུ་བསྟོན། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོན་གོ་བ་ཡང་། །བྱང་
 ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །ཅེས་གསུངས། བཞི་བ་ཆུ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟོན་གོ།
 བསྟོན་པ་པོ་དྲེན་གྱི་གང་ཟག། །བསྟོན་པའི་ཇུས་སམ་དགོ་བ། གང་དུ་བསྟོན་པ་གསུམ་
 གྲུ་། འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་
 ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་སྤྱང་ཇི་སྟེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་
 བསྟོན་པོ། །ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གང་བསྟོན་ཐད་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དགོ་བ་
 བྱས་པ་ནས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་དུས་གསུམ་སྟེ་སྤར་བྱས་ཟིན་པ་
 དང་། ད་ལྟ་བྱས་པ་དང་། མཐོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ནས་ལྟ་བུ་བྱས་
 ཏེ་བསྟོན་པོ། །བྱུག་པ་བསྟོན་པའི་ངོ་བོ་ནི་དགོ་ཅ་མི་ཟད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པས་
 ཟིན་པའི་དགོ་ཅ་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྤྱར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དབའོ། །

དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཤིས་སྟོན་ས་བསྟོན་པ་དང་། མདོར་བསྟན་དགོ་བ་གང་བྱས་
 ཐབས་ཅད་མི་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་གི་
 རྒྱ་ཁོ་ནར་བསྟོན་པ་བྱས་ན་བསྟོན་པའི་དོན་ཐབས་ཅད་ཚང་བར་གསུངས། གཞན་གྱི་དགོ་
 བ་རང་གིས་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་པ་
 ན་རང་གིས་དེ་ལ་སྤྱག་དོག་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱེད་ཐུབ་ན་རང་ལ་དགོ་བ་ཞིག་ཐོབ་ལ་དེ་
 རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་ལ་གཞན་གྱི་དགོ་བ་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་བྱས་པར་
 གསེར་སྤོང་ལས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་མེད་པར་སྤྱག་དོག་
 བྱས་ན་གཞན་གྱི་དགོ་བ་རྒྱང་བ་རྟོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་ལྟས་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་རང་གིས་ཡུལ་སྤངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྡོམས་སྤྱད་ཆུལ་མདོ་
 སྡེ་པལ་ཆེན་ཀ་པར་ལེབ་བཅུ་དྲུག་བསྡོམས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་བའི་ལེབ་ལས་གསུངས་
 བའང་ལེགས་པར་གཟིགས་དགོས་གསུངས། བསྡོམས་དང་སྡོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་
 བསྡོམ་བའི་ཐུགས་ཡོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུགས་བྱུང་ཐོབ་པར་ཤོག་བསམ་བ་ལྟ་བུ་བསྡོམ་
 དང་། བསྡོམ་བའི་དགེ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་
 ཤོག་བསམ་བ་ལྟ་བུ་སྡོམ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་བསྡོམ་བ་མིན་པར་གསུངས་པས་བསྡོམ་བ་ཡིན་ཆད་
 སྡོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་། སྡོམ་ལམ་ལ་བསྡོམས་མ་བྱུང་བོ། །

ཚུགས་བྱུང་དུ་བསྡོམ་བའི་དགེ་ཙམི་འབྲས་བུ་ཁོང་ཁྱོས་གསུངས་མ་བཅོམ་ན་
 འབྲས་བུ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོངས་སུ་དྲུང་མི་ཟད་བའི་དགེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་
 ནང་དུ་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་སྤྲུགས་ཀྱང་མཚོའི་ཆུ་དང་འབྲེས་ནས་རྒྱ་མཚོ་མ་སྐྱམ་པར་དུ་ཆུ་
 ཐིགས་མི་ཟད་བ་དང་། སྤྲ་མ་མི་གཉིས་ལམ་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་དུས་མི་གཅིག་ལ་རྩམ་
 དཀར་རྒྱལ་བ་གང་ཡོད་བ་དང་། གཅིག་ལ་སྤན་རྩམ་ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྐྱེས་ནས་
 ཟོས་པས་ནམ་ཞིག་ན་རྩམ་དཀར་བདག་པོས་ད་ཙམ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩམ་བ་ཟད་ཆོད་ཡིན་ཟེར་བས།
 གཅིག་ན་ཇི་ཟད་ཨོ་འདུག་བལྟོའི་བྱས་ནས་བལྟས་པས་རྩམ་དཀར་གྱི་གསེབ་ནས་སྤན་རྩམ་
 བཀའ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཡོད་པས་འདི་ན་ཟད་མི་འདུག་ཟེར་ནས་རྩམ་དཀར་མ་ཟད་བར་དུ་མཉམ་དུ་
 ཟད་གོས་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འོ་སྐྱེལ་གྱིས་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཆུ་ཐིགས་དང་སྤན་རྩམ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་བྱས་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྩམ་དཀར་འདྲ་བའི་ཚུགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་དགེ་བ་སྤྱི་ཙམ་པ་ཆེན་
 པོ་དང་བསྐྱེས་པས་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་སོ། །

ཚུགས་བྱུང་དུ་བསྡོམས་པས་སྤྱོད་བཞི་ཐོབ་པའི་ལག་ཐེས་བཞག་པ་དང་། སྤྱི་བ་

སྤྱི་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མཐུན་པར་འདོད་པའི་ལོག་ལྟའི་གཉེན་
 བོར་འགྲོ་སྟེ་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་བསྟོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མཐུན་པར་གསུངས།
 བལ་ཆེར་ནི་རང་ལ་ལོག་ལྟ་གང་ནས་ཡོངས་བསམ་བློས་བྱས་ཀྱང་རང་ཅག་མིར་གྱུར་ཀྱང་
 རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་རྟོག་དཔྱད་མཐུན་པར་འཛིག་རྟོག་ཅེན་གན་པོའི་ལྷགས་འཛིན་པ་དང་།
 རྟོག་དཔྱད་བྱས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ངན་པ་དང་འབྲད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བལ་བ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། རང་གིས་བསམ་མཐོ་བཏང་ཚུལ་ཉེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་
 མཐུན་པར་བསམ་པ་དང་། ཡོད་པར་བསམས་ཀྱང་ལྟ་བ་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཐར་བའི་རྒྱར་མི་འགོ་བ་ལ་དེར་འཛིན་པ་དང་། ལམ་མིན་པ་དེར་འཛིན་
 པ་སོགས་རང་ཅག་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྟེ་བ་སྤྲོ་མ་ནམས་སུ་ལོག་པར་ལྟ་
 བའི་བག་ཆགས་མང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས།

ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདིས་བསགས་སྤྱང་གི་གནད་བསྟུ་ལྷགས་ནི་བསགས་སྤྱང་
 གཉིས་སུ་བསྟུ་ན་བཤགས་པ་ནི་སྟོབ་སྟོང་དང་། གཞན་དུག་ཚོགས་གསོག་ཡིན་ལ།
 བསགས་སྤྱང་སྟེལ་གསུམ་དུ་བསྟུ་ན་གཞན་སྤར་ལྟར་དང་། ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་
 རང་གིས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི་དགོ་ཅ་སྟེལ་བ་དང་། བསགས་
 སྤྱང་སྟེལ་གསུམ་དགོ་ཅ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་བཞིར་བསྟུ་ན་གཞན་སྤར་ལྟར་དང་།
 བསྟོ་བས་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །

སྤྱིར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བཟང་སྟོན་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཡིན་པས། བསམ་པ་
 ལུན་ཚོགས་སྐབས་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྤྱིར་བ་ལུན་

ཆོག་ས་པར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དང་། ཉེན་དམ་བ་དང་། དངོས་པོ་དམ་པ། ཆེད་དུ་
བྱ་བ་དམ་པ། ཐབས་ལ་མཁུལ་བ་དམ་པ། བསྐྱོ་བ་དམ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་
དམ་བ་དང་བཅས་དམ་པ་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་
པ་ནི། སངས་རྒྱུ་སྒྱུ་བ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་
ཀྲིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། འཕགས་པ་
བྱམས་པ་འདིས་དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གང་ལགས་ཞེས་
ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱམས་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་
གཅིག་དུ་གཟུར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་འདི་སྐད་ཅེས་
སྤྲུལ་སོ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ས་བཅུ་སྟོ་ལ་
རབ་དུ་གནས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་ཡི་སྟོན་སངས་
རྒྱུ་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བས་འདི་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབྲུང་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་གདབ་ཚུལ་ནི། མཐུལ་ལ་
ཆོམ་བུ་ཉེར་གསུམ། སོ་བདུན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་ཉེར་གསུམ་ནི། སྤྱིང་བཞི།
སྤྱིང་སྤན་བརྒྱད། རི་རབ་དང་བཅུ་གསུམ། སྤྱང་པོ། བྱིམ་བདག །༩།
བཅུན་མོ། དམག་དཔོན། འཁོར་ལོ། རྩོལ་བུ། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་བརྒྱད་
རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་སོ་སོར་འགོད། ཉི་མ་ནང་གི་ཤར་དང་། སྤྱི་བ་
ནང་གི་རྒྱབ་དུ་འགོད། སྤྱོག་སོགས་བརྒྱད་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་རི་
རབ་ཕུལ་བས་གོ་ཆོད་གསུངས། ཉེར་གསུམ་མ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་འོ་དགའ་ཆོས་

ལུང་དུ་མཆོལ་གངས་གསོག་མཛད་པའི་ཆོ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་
ཀྱང་ཆོས་བྱ་སོ་བདུན་མ་འདི་དང་སང་གཤགས་ཆེ་བས་སྐྱབས་མེད་མེད་འཆང་གིས་གསུང་
བཤད་འདི་བཞིན་མཛད།

དེ་ཡང་མཆོལ་འབུལ་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆགས་འཛིག་ཕྱན་བྱར་ཤེས་དགོས་པས།
ད་ལྟ་བསྐྱལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་བསྐྱལ་བ་སྤྲ་མ་མེས་འཛིག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་
མན་ཆོད་སྟོང་སང་དེ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་དེ་གའི་ཐད་ཀྱི་འོག་དུ་བར་སྟོང་ལས་འཛིག་རྟེན་
ཆགས་བྱེད་རྒྱང་སེར་བུ་ལྡང་བས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་བར་མཆོལ་མཛད་
པར་འབྲིགས་པ་ལས་འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲར་ཡང་
ཆར་རྒྱན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ལོ་གངས་མང་པོའི་བར་དུ་བབས་པ་ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆགས། རྒྱ་དཀྱིལ་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
ཆགས། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲར་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲ་ལྡེ་རང་བཞིན་གྱི་ཆར་རྒྱན་ཡུན་རིང་
བབས་པ་དེ་ཉིད་དྲངས་སྟེགས་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས། ཁམས་རབ་ལས་རི་རབ་
བྱུག། བར་པ་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན། ཁམས་ཐ་མ་ལས་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕྱན་
མཐའི་ལྷགས་རི་བཙས་བྱུག། དབུས་ན་རི་རབ། དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་གསེར་རི་
བདུན་འཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོར་ནས་ཆགས། གསེར་རིའི་བར་བར་དུ་རོལ་མཆོ་རེ་དང་།
གསེར་རི་བྱི་མ་དང་མཐའི་ལྷགས་རི་གཉིས་ཀྱི་བར། བ་ཆ་ཙན་གྱི་མཆོའི་ནང་དུ་རི་
རབ་ཀྱི་ཤར་སྟོ་རྩབ་བྱང་རིམ་པ་བཞིན། ལུས་འཕགས་སོགས་སྤྱིང་བཞི་ཆགས།
རི་རབ་ལ་བང་རིམ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བཞི་མཆོ་ནང་དུ་རྩབ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཐག་བཟང་རིས་
སོགས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ན་མས་ཆགས། མཆོའི་སྟེང་གི་བང་རིམ་དང་པོ་ལ་གནོད་

སྤྱིན་ལག་ན་གཞིང་ཐོགས།   གཉིས་པར་བྱེད་ཐོགས།   གསུམ་པར་དྲག་ཐོགས།
 བཞི་པར་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་ཆགས།   རོལ་མཚོ་བདུན་དང་བ་ཆ་ཅན་གྱི་མཚོ་
 བཅས་ལ་སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད་ཆགས།   རི་རབ་གྱི་ཅེ་ལ་གནོད་སྤྱིན་ལག་ན་དེ་མེ་གནས་བའི་
 ཐོག་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་ཆགས།   དབུས་སུ་གྲོང་བྱེད་ལྷ་ན་སྤྱག་   །དེའི་དབུས་སུ་
 ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཉི་དབང་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་
 བཅས་སློང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་ཆགས་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།   མ་
 མཐའ་དང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རགས་རིམ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མཐུལ་འབུལ་བའི་ཆོ་རང་གི་
 ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་དང་།   མཐུལ་ཀྱང་རབ་ཆེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།   མ་
 མཐའ་དང་རང་གི་ཁ་ཐོར་ལས་མ་ཆུང་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།   རྒྱ་གསེར་དབུལ་
 ཟངས་རགས་དེ་སོགས་གང་འབྱོར་དང་།   དབྱིབས་ཀྱང་ལས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཞི་
 སློར་མོ་རྒྱ་གམ་བྱ་གསུམ་རྣམས་གསུངས་ཀྱང་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་རྒྱུ་པོ་ལེགས།   རང་
 གི་མདུན་དུ་མཐུལ་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཆོ་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པར་མོས་ནས་ཡང་ཡང་
 འབུལ་བ་དང་།   ཆོས་ཕུའི་རྒྱ་ཡང་རབ་རིན་པོ་ཆེ།   འབྲིང་སྤྱོད་དང་མགོན་བུ།
 ཐ་མ་ནས་སོགས་ཡིན་པར་ཇི་སྒྲིབ་ཁང་པས་གསུངས།

རང་གི་ལག་པ་གཡས་ལ་ཇུས་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་མཐུལ་སྒྲུངས་ཏེ་གཡོན་པའི་
 ལག་པ་ལ་ཇུས་ཅུང་ཟད་བཟུང་བ་ལ་ཕར་སྤྱད་གཡས་པའི་ལག་ངར་མངོན་ཅ་ཡོད་པས་དེ་
 བྱིས་ན་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་།   བྱིར་ལན་གང་མང་བྱིས་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གཞན་
 གྱིས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པའི་མོས་པ་བྱེད།   བད་དུ་ལན་གསུམ་བྱིས་ཏེ་
 ཆོགས་ཞིང་གི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བསམ།   དེ་ནས་མཐུལ་གྱི་དབུས་

སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་ཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ་དངོས་ཡིན་སྐྱམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་
 ཆོས་བྱ་གཅིག་འགོད། ཆོས་བྱ་རྣམས་བཞོད་པའི་ཆེ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྐྱམ་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲུལ་ན་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་ལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་སྒྲིན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་
 ངན་མེད་བྱིས་པའི་དུས་སུ་བྱེ་མ་སྤར་གང་གསེར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་
 ལུལ་བའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཙན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་གཅིག་དུས་གཅིག་དུ་བཞེངས་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་ཡོད་ན་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ང་རྒྱལ་བརྟན་མེད་ན་རང་ཉིད་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་
 བར་མོས་ནས་འབྲུལ་བར་གསུངས།

ཤར་ལྷོ་རྒྱབ་བྱང་བཞི་ལ་སྒྲིང་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ཆོས་བྱ་བཞི་འགོད།
 ཤར་རང་དོས་ལ་བྱས་པ་དང་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ལ་བྱས་པ་བྱང་མེད། འོན་ཀྱང་
 དངོས་གྲུབ་རྩུར་ཞུ་རྒྱུར་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་རང་དོས་ལ་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་བསོག་གཙོ་
 བོར་བྱས་ན་འབྲུལ་ཡུལ་ངོས་ལ་བྱ། སྒྲིང་ཐུན་རྣམས་སྒྲིང་རང་རང་གི་དང་པོ་གཡས་
 དང་། གཉིས་པ་གཡོན་ལ་ཆོས་བྱ་རེ་འགོད། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིང་བཞི་རང་
 རང་གི་དབུས་སུ་འགོད། སྒྲིང་སོ་སོའི་སྤྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ལོ་ཤར། རྩར་
 བུ་ལྷོ། བཅུན་མོ་རྒྱབ། སྒྲིན་པོ་བྱང་ལ་འགོད། སྒྲིང་པོ་ཤར་ལྷོ། རྩ་མཆོག་
 ལྷོ་རྒྱབ། དམག་དཔོན་རྒྱབ་བྱང་། གཏེར་བུམ་བྱང་ཤར་ལ་འགོད། སྒྲིག་སོགས་
 ལྷ་མོ་བརྒྱད་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཕྱོགས་བཞི་
 མཆོམས་བཞི་སོ་སོར་ཆོས་བྱ་རེ་འགོད། སྤྱིར་ཉི་མ་ཤར། སྤྱི་བ་རྒྱབ། གདུགས་

ལྷོ། རྒྱལ་མཚན་བྱང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། མན་ངག་ལས་རང་གི་སྤྱོད་གས་
སུ་སྤྱོད་གས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འགོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་
སྤྱོད་གས་གཞན་གསུམ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་ཉི་མ། གདུགས། རྒྱ་བ་བཅས་འགོད་
པར་གསུངས།

རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་མཆུལ་ཆེར་
མ་སོང་གླིང་བཞི་རི་རབ་ཚུང་དུ་མ་སོང་བར་མཆུལ་གྱི་སྤྱེང་དུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་དང་།
དེ་མ་འབྱོར་ན་མ་ཐ་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཚུད་པར་མོས་ནས་འབུལ།
གླིང་བཞི་རི་རབ་རང་གི་མཆུལ་གྱི་སྤྱེང་དུ་ཚུད་པའི་མོས་པ་མ་བྱས་པར་རང་རང་གི་གོ་སར་
སྤྱོད་སྤངས་ཏེ་འབུལ་ན་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ཡིན་གྱི་མཆུལ་འབུལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་གསུངས།
རང་གཞན་སྤྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་
པའི་དགེ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་མཆོད་པའི་
དངོས་པོ་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བད་རག་ཨིན་ཕྱིར་མཁན་དང་།
རྩ་རྩ་ལུ་ཏིག་བྱུ་རུ་ནམ་པ་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རིན་ཆེན་བདུན་དང་། རལ་གྱི་
བགས་པ་མལ་ཆ་གོས། །ཆོལ་བྲིམ་ལྟམ་དང་ནམ་པ་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ་བའི་
རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་ལྟ་མིའི་ཡོ་བྱད་དམ་པར་བསྐྱར་ཏེ་འབུལ། གཞན་ཡང་ཆོ་རིང་
བར་འདོད་ན་ཨིན་ཕྱིར་ལའི་བུམ་པ་འཆི་མེད་ཆོའི་བདུད་ཅིས་གང་བས་བར་མཚམས་མེད་
བར་བཀང་སྤྱེ་འབུལ། མདོར་ན་རང་གིས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་གང་མཁོ་བ་
ཐམས་ཅད་མཆུལ་གྱི་བར་སྤྱོད་ནམས་བཀང་སྤྱེ་ཕུལ་བས་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་
བར་གསུངས། རང་གི་སྤྱི་གས་སྤྱི་བ་ནམས་འོད་ནག་པོའི་ནམ་པར་དེ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་

ནས་འབུལ། དཔེར་ན་རང་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་གཏོར་མ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ནས་ཚེས་སྤྱི་ལ་
འབུལ་ན་ཐུགས་དགུས་ཏེ་ཚེས་སྤྱི་ནམས་ཁ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་རང་གཞན་གྱི་
སྤྲིག་སྤྲིབ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐུལ་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱས་ནས་ཕུལ་ན་པར་ཕྱིན་དུག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
ནི། མཐུལ་གྱི་མདོ་ལས། བ་ཡི་ལྷི་བ་རྩུ་བཅས་སྤྱིན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་ཉུག་
པར་བྱེད་བ་རྩུ་བ་བྲིམས་སོ། །སྤྱིན་དང་གོག་སྤྱིར་བསལ་བ་བཟོད་བ་ཡིན། །བྱ་བ་
ལ་ནི་ཉེར་ཞུགས་བཙོན་འགྲུས་ཏེ། །དེ་ལ་སྤྱད་ཅིག་སེམས་ནི་གཅིག་བྱེད་པ། །
བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ་གསལ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ཐུབ་པས་མཐུལ་བྱས་པ་ཡིས། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་དུག་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།
པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་རྩུ་བ་ནི། མཐུལ་ལ། བ་ཡི་བཤང་གཅི། ཞོ། འོ་མ།
མར་ཏེ། བ་བྱུང་ལྷ་བྱགས་བས་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འགྱུར། མཐུལ་ལ་བ་
བྱུང་དང་དྲི་བཟང་སོགས་འཁོད་སྟོམས་སུ་ཉུག་པར་བྱེད་བས་རྩུ་བ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་།
མཐུལ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བྱ་གོག་སྤྱིར་སོགས་བསལ་བས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་དང་།
མཐུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་བས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་། མཐུལ་གྱི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་དུ་བཏང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་དང་། མཐུལ་
གྱི་ཚེས་བུ་བཟང་བར་བཀོད་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་གསུངས།

མཐུལ་མ་ཕུལ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བདུན་པོ་མ་
ཐོབ་པར་དུ་མཐུལ་མི་འབུལ་པར་བྱུང་གསོད་ཀྱིས་འཛོག་ན་མཁའ་འགྲོས་གསོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་སྟེ། བྱ་བ་ཆེན་ཀྱི་བ་ལས་མཛད་པའི་མཐུལ་གྱི་ཚོག་

ལས། རྒྱུགས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པར། །མཐུལ་འཛིག་ན་མཁའ་འགྲོས་གསོད།།
དེ་བས་ནན་ཏན་གྲུས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྤྲུགས་སྒྲུམ་དང་ལྷན་པས་དེ་ཇི་
སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཉིན་རེ་དྲུས་གསུམ་དུ་མཐུལ་མ་ལུལ་ན་དྲུས་རེ་རེ་ལ་སྒྲུམ་པོ་རེ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཐུལ་འབུལ་བ་ནི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསོགས་པའི་ཐབས་
མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མ་འོངས་པ་ན་མངོན་པར་རྒྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་ཞིང་སྒྲོང་ལའང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་
གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་འོ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་དོ་གྲུ་བཞི་
ཅུ་བ་བརྟན་པ་ཞིག་ལ་མཐུལ་མཛད་ནས་ཕྱག་ངར་གྱིས་ཕྱིས་ཤིང་གངས་བསོགས་མཛད་
པས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་ནྟམས་སེར་གར་སོང་བ་དང་ཕྱག་ངར་ལ་ག་རེ་ཆགས་པ་བྱུང་བས་
ངར་ཅག་སྒྲོ་དམན་ནྟམས་ཀྱིས་ནི་ཆོགས་བསོག་ཕྱིར་མཐུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་རིགས་
སོ།།

དེ་ལྟར་མཐུལ་ལུལ་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་སྐལ་བཟང་
མགིན་རྒྱན་རང་གི་ཆོག་ཟིན་དང་བསྐྱུན་ན་འགོ་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་
བཤེས་གཉེན་ལ་མ་དད་པ་ནས་བཟུང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲུ་མཐའ་དག་འགགས་པ་སྟེ་
ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་ནས་
བཟུང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་
མཐའ་དག་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་། དེ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་

བསྐྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསལ་གསལ་པ་ལ་སྤྱི་ཡི་བར་ཆད་གཞན་གྱི་གཡོག་ཏུ་ཚུད་པ་
 དང་། གྲོགས་ངན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ཡུལ་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང་།
 འཆོ་བས་ཐོངས་པ་སོགས་དང་། ཉང་གི་བར་ཆད་ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་།
 དབང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཆགས་པ་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞིབ་འཇིགས་ལ་
 གད་བ་བ་གསུམ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཡིན། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་
 རྒྱས་བར་བྱ་འདོད་ན་གཤེས་གཉེན་ལ་མ་གཏས་པ་ནས་བཟུང་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་ཚུན་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་སྤྱི་མའི་བར་འགགས་པ་དང་།
 བཤེས་གཉེན་ལ་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་
 སྤྱོད་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུན་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་དང་། གསང་བའི་བར་
 ཆད་ནི་སྤྱི་ནང་གི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ཡང་། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 བསློམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སློ་ལས་སུ་མི་རུང་བར་ཉོག་ཉོག་པོ་དང་ཕར་གཡེངས་ཚུར་
 གཡེངས་སོགས་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཞི་བར་གསོལ་བ་འདེབས་བཤོ། །འདོད་
 དོན་ཐམས་ཅད་གསོལ་འདེབས་འདི་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་བར་གསུངས།

གསོལ་འདེབས་དང་པོས་སྤྱུག་ཀྱན་ཞི་བའི་གསོལ་འདེབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 སྤྱུག་ཀྱན་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་ལ་བསྟན། གསོལ་
 འདེབས་བར་བས་ལམ་བདེན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཡང་གསོལ་འདེབས་འདིས་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་གྱི་བར་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་བས་ཀྱན་
 རྒྱུ་བདེན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་
 བས་དོན་དམ་བདེན་པའི་གསོལ་འདེབས་སུ་འགྲོ་བར་གསུང་སློལ་ཡང་ཡོད། མདོར་

ན་དད་བ་མེད་ན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་བཟོད་ཀྱང་དོན་ཚུང་།   དད་བ་ཡོད་ན་ཆོག་མ་
 བཟོད་ཀྱང་གསོལ་འདེབས་དེ་ག་རང་ཡིན་བར་གསུངས་ཏེ།   བྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས།
 ཀུན་དགའ་བོ་དད་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ།   འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས་བཤོ།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །

སྒྲུང་ཆོས་དྲུག་པ།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་གྱི་དང་འདྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ།

ཡན་ལག་བདུན་པ་ནས་མཐུལ་འདི་ཡན་ཆོད་སྒྲུང་ཆོས་ལྔ་བ་དང་། དོན་ཆེན་
 བོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་སྒྲུང་ཆོས་དྲུག་པའི་བྲངས་སུ་བསྟུས་ནས་གསུང་སྒོལ་ཡོད་
 ཅུང་། རང་གི་སྤྱི་མ་དེ་མེ་འཆང་གིས་ནི་དོན་ཆེན་བོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་སྒྲུང་
 ཆོས་ལྔ་པའི་བྲངས་སུ་ཡར་བསྟུས་ཏེ། སྒྲུང་ཆོས་དྲུག་པའི་དབུ་ལམ་མཆོག་གློ་འབྱེད་
 རས་ཚུགས་པར་མཛད་དེ། དེའི་ཚུལ་ནི། དད་བ་བྲགས་དྲག་གི་ངང་ནས་མདུན་གྱི་
 ཙ་བའི་སྤྱི་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ།
 དབལ་ལྔ་ཙ་བའི་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་བ་ནས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་
 བྱ་བ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱི་མ་འདི་ལན་གཉིས་གསུངས་ནས་དང་པོའི་ཆོ་ཙ་བའི་སྤྱི་
 མ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་གི་སྐྱི་གཙུག་ཏུ་སྐྱ་ཆོགས་བདེ་སྤྱི་གདན་
 ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཁར་ཞལ་གཟེགས་སྟོགས་རང་དང་མཐུན་པར་བྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་
 སྒྲུང་ཏེ་དོ་ཆེན་གྱི་ཚུལ་དུ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་ངའི་བྱ་འདིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་སྒྲོམ་ཅིས་འདུག་པས་ཆོས་མཐར་ཐྱིན་པ་དང་། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 མངའ་བ་ལྟར་འགོ་བཤེས་གཉིས་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འདུག་གི་བར་གྱི་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འདི་ལ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ་ཞེས་དོ་ཆེན་མཛད་པ་
 དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མཛད་པ་བབས། སྐྱི་པོའི་དོན་ཆེན་ཙ་བའི་སྤྱི་མ་ལ་ཐིམ་པས་

དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པར་བསམ། ཆར་གཉིས་པའི་ཆོ་སྤྱི་བའི་ཙ་བའི་སྒྲ་མའི་སྤྱི་
 ལས་ངོ་བོ་ས་ལམ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་སྤྱི་ལྟ་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་ཤུགས་དྲག་དབག་དུ་མེད་པ་བབས། རང་དང་རང་གི་
 མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་མ་ཁན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཞུགས་པས།
 ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་། བྱད་པར་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་
 ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཏོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་
 རྒྱད་ལ་སྤྱོད་པའི་འགལ་རྒྱུན་གོགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ལས་ངན་གསོག་པའི་རྟེན་
 གཙུག་རྟེན་སེམས་འདི་ཡང་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
 དུ་གྱུར། མཐུན་རྒྱུན་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 ཏོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་པར་བསམ།

དེ་ནས་འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཅེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིའི་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་
 པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལ་ཕ་ལེར་
 བསམ་ནས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ཏེ། གདུང་ཤུགས་དྲག་བོས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 བཏབ་པས། ཆོགས་ཞིང་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་
 བཞིན་བདུད་ཅི་སྤྱི་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་ཤུགས་དྲག་དབག་དུ་མེད་པ་བབས།
 རང་དང་རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་ན་གནས་པའི་མ་ཁན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་མདོ་
 སྤྲགས་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཏོགས་པ་རང་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་པའི་

གཤམ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས། ལུས་དྲུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་
 པར་བསམ། ཀྱང་བ་མཐའ་མ་ལན་གཉིས་པའི་ཆོ་སྤྲུང་ཡང་གདུང་བྲགས་དྲག་པོས་
 གསོལ་བ་བཏབ་བས་དེ་གསུམ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་རེ་བྱོན་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐིམ་བས། མཐུན་རྒྱུན་ཆོ་བསོད་དང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་
 རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་
 བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ། བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས། རང་འབྲུག་གཉིས་པ་སོ་སོར་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་
 ཐིམ་བར་གསུངས་མོད། རང་གི་སྤྱི་མ་དོན་འཆང་གིས་སོ་སོར་ཐིམ་བར་གནང་བར་
 གསུངས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉིན་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གསུངས་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྲུངས་དང་རང་
 འབྲུག་ཚུལ་སྤར་དང་འབྲ།

མཆོམས་འདིར་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདི་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་བསྐྱེས་ནས་ཉམས་ལེན་མཛད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་མའི་གསོལ་འདེབས་གསུངས་པ་གནད་ཡིན་དུ་ཆེ་བས་དེའི་
 ཚུལ་ནི། ཆེ་ཆེར་སྦྱིགས་འབྲོ་བའི་འབྲུན་མཆོག་ཤུག་ཏེ་འོག་ །རྒྱལ་ཀུན་ཡུལ་གྱུར་
 རྒྱུ་ཆེ་བཅུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །བྱང་རྒྱུ་ཐུགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཞི་བ་ལྷ། །འགྲོ་
 བའི་འབྲུན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱི་མའི་གོ་འཕང་མངོན་མཛད་ཨེ་
 ལ་ད། །སྤྲུངས་རྟོགས་མངོན་གྱུར་དཔའ་པོ་དོན་ལྡན་ཞབས། །འགྲོ་ཀུན་བུ་བཞིན་
 སྦྱོང་མཛད་རིན་ཆེན་དཔལ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་མགོན་པོ་གསེར་སྤིང་བ། །གངས་ཅན་ལམ་སྟོན་དཔལ་ལྷན་ཨ་
 ཏི་ལ། །དེ་སྤྲུལ་ཐུ་བོ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཞབས། །བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་
 གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱངས་སོགས་
 སྒར་བཞིན་བྱ། ཆོགས་ཞིང་གི་གཤམ་དུ་བཀོད་ན་གཙོ་བོའི་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་དགོད་པར་
 གསུངས།

རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མཚམས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་བའི་
 གསོལ་འདེབས་དང་། དེ་ནས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཅ་བའི་སྤྱི་མའི་བར་གྱི་གསོལ་
 འདེབས་གསུངས་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་གི་སྤྱི་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡབ་སྤྲུལ་
 ཟུང་གིས་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མཚམས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་གསོལ་
 འདེབས་དང་། དེ་ནས་བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྟོབ་མ་གཙོ་བོར་
 འབྲིད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་རྣམས་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་
 དགོན་པ་བ་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་།
 དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བ། སྤྱི་མ་རབས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་དང་། ས་སྤྱོད་དང་།
 མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་དང་། བསྐྱབ་བདུས་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་སྤྱོད་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་
 དང་སྤྱི་མ་རྣམས་སྟོབ་མ་འབྲིད་པར་མཛད་པ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་སྤྱི་མ་རྒྱལ་བའི་
 གཞུང་འཆོབ་པོ་ཏོ་བ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བཟང་པོའི་བར་གྱི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་སྤྱི་
 མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་མའི་མན་ངག་
 དང་སྤྱི་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོབ་མ་འབྲིད་པར་མཛད་པ་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་ཚུལ་བྲིམས་
 འབར་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་

གསོལ་འདེབས་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ནས་ཅ་བའི་སྤྲ་མའི་བར་
བཀའ་གདམས་གསར་མའི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གསུངས་པའི་ཕྱག་སྟོལ་ལྟར་
དང་། འདི་ནི་གསོལ་འདེབས་མན་ངག་གིས་གསུངས་སྟོལ་ཡིན་པས་བདུད་ཅི
འབེབས་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད།

བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་བྱ་ཚུལ་ནི་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་ཆོ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་སྤངས་པ་དང་། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་
མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཡིད། གཞན་
སྤྲ་བཤད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རིགས་འགྲོ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་
བཀའ་གདམས་གསར་མའི་སྤྲ་མ་རྣམས་སྤྲུགས་གཉིས་གཡེན་གཉིས་ཀ་ལ་བཞུགས་པས་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་གཡེན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་
དང་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སྤྲ་བཞིན་དང་། རྩོམ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་
ཆུ་བོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་བཀའ་གདམས་གསར་སྤྲིང་གི་སྤྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་
ཀྱི་ཆོ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་སྤངས་པ་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
རྟོགས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས། གསོལ་
འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོ་འབྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་དེང་སང་སྤྲང་ཆུང་བྱས་པ་
ཡིན་མོད། འདི་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བག་ཆགས་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཐེབས་པས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཁ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། བཀའ་ཆེན་ནས་

མཁའ་ཤེས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་གསལ་འདེབས་བྱ་ཆེན་མོ་དང་བཟུང་གི་གསལ་
འདེབས་གི་མཛུགས་དང་། བཀའ་གདམས་གི་བཟུང་བ་གཞན་གཉིས་གི་གསལ་འདེབས་
ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་དང་གི་གསལ་འདེབས་གི་མཛུགས་ཏུ་མཐུན་པར་མཛད་པ་ལ་གནད་ཞིག་ཡོད་
དམ་སྟེ་ཞེས་དོག་གཞི་ཞིག་ཀྱང་མཛད་སྟངས་དོ། །

རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ནས་ཙ་པའི་བླ་མའི་བར་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་གསར་མ་
ཞེས་བཙུང་བ་ནི་རྩོམ་བཀའ་གདམས་པའི་ཆོས་ལུགས་སུ་ཅམ་ཡང་མ་ཉམས་པ་གཞིར་
བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྟོགས་དུས་གི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་སངས་བྱུ་པའི་མན་ངག་གསང་སྟགས་བླ་
ན་མེད་པའི་ཉེ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོང་བྱང་བར་སྟུ་ལུས་ལྡང་ཚུལ་སོགས་གི་གདམས་པ་
སྟོན་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མན་ངག་གིས་བསྟན་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་
མཛད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཙུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས། བཀའ་གདམས་གསར་མའི་བླ་མ་
ལའང་གཞུང་བ་བ་དང་། ལམ་རིམ་བ་དང་། མན་ངག་བ་ཞེས་ཐ་སྟོན་མ་བཏགས་
ཀྱང་འདྲོག་ན་ཡང་འདྲོག་ཆོག་སྟེ། བླ་མའི་དགེ་བཤེས་ལྟ་བུས་གཞུང་ཆེན་པོར་སྟོབ་
གཉིར་བྱས་ཏེ་གཞུང་དོན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིལ་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་
རྣམས་གཞུང་བ་བ་དང་། དེ་ཅམ་མ་བྱང་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་བདེ་ལམ་སྟུར་ལམ་
སོགས་ལ་སྟོབ་གཉིར་མཛད་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ལམ་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱང་ཡང་བླ་མས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་
བཙུང་པར་སེམས་ལ་བསྟོར་ཏེ་ལམ་རིམ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་རྣམས་མན་ངག་བ་ཡིན་ཞེས་ཁྲི་
ཆེན་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་ཞོར་བུས་བཞེད་པ་ཡིན་པར་བླ་མས་གསུངས།

ལམ་རིམ་ལར་སྟོན་བྱེད་ཚུལ་རྗེ་སྟུབ་ཁང་བ་དགེ་ལེགས་བྱ་མཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་

ཐོག་མར་སྤར་བར་ལངས་དེ་སྔོན་འགྲོ་སྐྱབས་སེམས་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་ཚར་གཅིག་ལར་
 སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ལ་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་སྤྱོད་བ་ཐོན་
 ཐོན་དུ་སྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་པས་སྔོན་དུ་ཤར་སྒྲོམ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་
 སྟོལ་དང་། སྔོན་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཤར་སྒྲོམ་བྱས་པའི་ཕྱག་
 སྟོལ་གཉིས་ཡོད་པས། མཚམས་འདིར་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་སྤེང་ནས་ཤར་སྒྲོམ་
 བྱས་ཆོ། ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་ནས་མཐའ་
 མ་ལན་གཉིས་གསུང་། དམིགས་བཞི་དེ་ལྟར་གདུང་བྱགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱི་དང་བྱད་པར་བྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
 སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བྱགས་དྲག་དཔག་མེད་བབ་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་སྒྲ་
 མས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་སོགས་
 བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་པའི་གོགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱབས།
 ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཆོག་རྐང་མཐའ་མ་ལན་
 གཉིས་པའི་ཆོ། བྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ལས་རང་འདྲ་རེ་ཆད་ནས་རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་ཆོ་
 དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་སྒྲ་མས་ཅི་གསུང་
 བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ནས་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་བྱད་

པར་ཅན་རང་དང་མཐའ་བསྐྱོར་ན་གནས་པའི་མ་གཞ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
པར་བསམ། བླ་མའི་བཀའ་ཞེས་པ་བླ་མའི་ངག་ཡིན་ལ་བླ་མའི་སྤྱུང་ངག་ངོ་པོ་ཐ་མི་
དད་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱར་ཤར་བ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚྭ་སྦྱེས་སྦྱ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་
སྦྱབ་ཐུབ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཚྭ་སྦྱེས་སྦྱ་འབྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་
ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་བྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། བདུད་ཅི་འབེབས་
སྤྱངས་རང་འབྲ་ཆད་ཚུལ་སོགས་འདིས་རིགས་འགྲའི་འོག་མ་ཐམས་ཅད་འཕྱེས་པར་བྱ།
ལན་གཅིག་རྙེད་པའི་དལ་བའི་རྙེན་བཟང་འདི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའ་སོགས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་དང་། ལུས་སྟོག་གཡོ་
བ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་།
དེ་ཡང་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་གཉིས་དངོས་སུ་
བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། བྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་སྦྱབས་འགྲོ་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་ལས་འབྲས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་བསྟན་ཞེས་
གསུངས། སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་སྦྱབས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་རག་པ་ལ་བྱེད་པ་
ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་།
རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས།
རང་ཅག་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱས་ཚུལ་བྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བླ་མས་
གསུངས། ཞེས་སྦྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར་དང་། རང་ཉིད་སྤྱིང་མཚོར་ཞེས་སོགས་

ཀང་པ་བཞིས་བྱང་ལྟ་བུ་གི་སེམས་དང་།   སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་
བཞིས་སེམས་ཙམ་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།   དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་གི་ཚུལ་བྲིམས་
དང་།   ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོམ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་བྱང་སེམས་གི་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་གསུམ་དང་།
སྤྱོད་བ་སྤྱི་བསྐབ་ལ་པར་བྱིན་དྲུག་གསུངས་པ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་གསུངས་པ་བྱུང་བ་
བ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་མེ་འཆང་གིས་གསུངས།   བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ནས་
སྤྱོད་བ་སྤྱི་བསྐབ་འདི་ཡན་ཚོགས་ཞིང་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་གི་སྒྲ་མ་ནམས་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ལས་རང་འབྲུ་ཆད་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་
ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཞེད་དོ།   །

ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་སོགས་གི་ཀང་པ་བཞིས་ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྟན་དེ།
འདིའི་སྐབས་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ལ་གཙོ་བོ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་གི་རྒྱད་ལ་སྤྱི་བ་ལ་གོགས་བྱེད་
སྤྱངས་ནས་དེ་དང་དེའི་དོགས་པ་བྱང་པར་ཙམ་སྤྱོས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱར་བཞིན།
རང་འབྲུ་ཡང་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ལས་ཆད་དགོས་པར་གསུངས།

ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞིས་གསང་སྔགས་ལ་འཕྱག་པའི་སྒྲོ་
དབང་གི་ནམ་གཞག་བསྟན་ཅིང་།   འདིའི་སྐབས་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་དང་ཡི་
དམ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱངས་དང་དེ་མེ་ཐེག་པ་ལ་
འཕྱག་པའི་གོགས་བྱེད་སྤྱངས་བ་སོགས་སྤྱར་བཞིན་དང་།   རང་འབྲུ་ཆད་ནས་རང་
གཞན་ལ་ཐིམ་པས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བྱང་པར་ཙམ་འཕེལ་ཞིང་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པའི་འཕྱག་དོགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསང་སྔགས་སྒྲ་མེད་ལ་སྤྱར་

དུ་འབྲུག་ནུས་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།
 འདིའི་སྐབས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིད་བང་བཞི་བྱང་བའི་ཕུག་སྒོལ་ཡོད་པས་སྦྱོན་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པས་དེར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསང་སྔགས་ལ་འབྲུག་པའི་སྦོལ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲུག་པའི་སྦོ་
 ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ཆོ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་དབང་
 དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྦྱོམ་པ་སྤང་ཚུལ་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉམས་ལེན་
 གྱིན་ཐུབས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་། ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་དམིགས་པ་
 སོགས་སྤར་བཞིན། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སྟོང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་ལམ་བསྐྱེད་
 རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྦྱོམ་ཚུལ་གསུངས། འདིར་ཡང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤངས་དང་
 དམིགས་པ་གཏད་ཚུལ་སྤར་པ་དང་འདྲ།

དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་བཞིས་ཆོས་སྦྱབ་པའི་བྱིད་དང་ནང་གི་
 བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། བྱི་ནང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཆོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་དུ་མགོན་པོ་
 ཕུག་དུག་པས་རྒྱ་མ་རུ་བྱོལ་ལོ་འབྲོལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སྦྱབ་པའི་འགལ་
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སྦྱབ་པོ་ཞེས་གསུང་ལྟང་ལྟང་
 གསུངས་པར་མོས། བདུད་རྩི་འབེབས་སྤངས་དང་རང་འདྲ་ཆད་ཚུལ་སྤར་བཞིན།
 མཆམས་འདིར་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་སྤང་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་
 མང་པོ་བྱོན་ནས་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ཞི་བའི་མོས་པ་

བྱེད་པ་དང་མཐར་རང་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བྱམ་པ་སེར་པོ་
བདུད་ཅི་སེར་པོས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་མང་པོ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་ཀྱི་ཆོ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་དབང་ཐང་སྟན་གྲགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད། ཡང་ལྷ་མོ་དམར་མོ་བྱམ་པ་དམར་པོ་བདུད་
ཅི་དམར་པོས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་མང་པོ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
ཀྱི་ཆོ་བསོད་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་ཀྱི་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་པར་
མོས། ཡང་ལྷ་མོ་ནག་མོ་ཕྱག་ན་གྱི་གྲག་ཐོགས་པ་མང་པོ་བྱོན་ནས། དག་པོ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དག་
བགོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྲེང་རུབ་སྟེ་ཞལ་དུ་དམར་ཆེལ་ཆེལ་གསོལ་བར་མོས།
མཐར་རང་ལ་ཐེམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཡི་གེར་བཀོད་ན་ཆོག་གི་ཕུར་བུ་
བཏབ་པས་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཉམས་པ་ཡིན་མོད་བཟླ་དུ་དོག་ནས་བྲིས་སོ། །

མཆོམས་འདིར་མཛོ་བསམ་ཞིབ་དུ་བཏང་སྟེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
ཐོབ་ནས་གདམས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་མཇལ་དུས་འདིར་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
ཞིག་བྱུང་གོས་པར་མངོན་ནའང་རང་གི་བྱེད་ལུགས་འདི་ལ་བལྟས་ན་ཆོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་
པར་ཞོག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡང་དཀའ་བར་འདུག་པས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མ་སོགས་
མ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། །དེའི་བར་ལ་སྤྲོ་མ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་མཉམས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་གདམས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་
བ་དང་། དེའི་མཐུས་ས་ལ་མ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཏེ་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་སྟེ་མ་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྤྲོ་མ་དང་། ཞེས་

སོགས་འདོན།

དེ་ནས་ཆོག་ས་ཞིང་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི།   དབལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ།   །
 ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་བཅོད།   དམིགས་བཞི་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དྲེ་ཆེ་འཆང་གི།
 ཐུགས་ཀར་རྩོལ་ས་འདྲེ་ཟེར་འཕྲོས་མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྲུམས་ལ་ཕོག།   །
 མཆམས་འདིར་གསལ་སྤྱང་འདོན།   དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འོད་དུ་ཞུ་ཆོས་སྤྱང་ལ་ཐེམ།
 ཆོས་སྤྱང་དབང་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཐེམ་བ་སོགས་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཐེམ་བ་
 སོགས་རིམ་བཞིན་སྤྲུལ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དྲེ་ཆེ་འཆང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་པད་འདབ་བཞིའི་
 སྤྱང་གི་ཡིད་མ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཐེམ།   དེ་བཞི་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ།   རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་
 བརྒྱད་གྱི་སྤྲུལ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱམས་བ་དང་།   ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་རྣམས་
 རིམ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་དང་།   ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཅ་བའི་སྤྲུ་
 མ་དང་།   ཉམས་ལེན་བྱིན་སྒྲུབས་བརྒྱད་བ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་དྲེ་ཆེ་འཆང་
 ལ་ཐེམ།   སྐྱུ་རྒྱབ་དུ་སྒྲུབས་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་གསལ་བདབ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་འཇམ་
 དབྱངས་ལ་ཐེམ།   རེ་ཞིག་སྤྲུལ་དུག་པོ་དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་འདོན་ནས་གསོལ་བ་གདབ།
 དེ་ནས་བྱམས་བ་དང་།   སྐྱུ་རྒྱབ་གྱི་འཇམ་དབྱངས་དང་།   ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་གྱི་
 འཇམ་དབྱངས་གསུམ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ།   དྲེ་ཆེ་འཆང་དང་ཅ་བའི་སྤྲུལ་
 འོད་ཞུ་མི་བྱེད་པར་དྲེ་ཆེ་འཆང་གཙོ་བོའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་མར་བྱོན།   ཐུགས་ཀར་དྲེ་ཆེ་
 འཆང་ལ་མི་ལ་མི་ཐེམ་བ་ལྟ་བུར་ཐེམ།   ཅ་བའི་སྤྲུལ་ཡང་དྲེ་ཆེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་
 སིབ་སྟེ་ཐེམ་བར་གསུངས།   ཁྱི་ཆེན་དྲེ་ཆེ་འཆང་དག་དབང་ཙོར་བུས་ཅ་བའི་སྤྲུལ་དྲེ་
 ཆེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་བཞུགས་པར་བཞེད།   དབལ་བསམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་དང་སེང་གྱི་

ཆེན་པོ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཉི་མའི་གདན་ལ་ཐེམ།   གཙོ་བོ་འདྲ་བུ་ཞུན་ས་རང་གི་སྤྱི་བོར་ཅ
བའི་བླ་མ་ལ་ཐེམ།   ཉི་མའི་གདན་སྤྱི་བོའི་བླ་མའི་གདན་ལ་ཐེམ།   ཅ་བའི་བླ་མ་
ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོར་སང་ཁྱི་བསྐྱོ་ཉི་མའི་གདན་ལ་བྱུལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ནམ་བུར་བཞུགས་
པའི་མོས་པ་བྱེད།   དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ།   སྤྱི་བུ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་སྤྱིར་ཆོས་ཡིན་ན་བླ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་པ་དང་།   ལྷག་མཐོང་གི་
སྐབས་ཡིན་ན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲོམ།   སུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་སྐབས་
བླ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །ཞེས་པ་དང་།   བླ་མ་འཇམ་
དབྱངས་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །ཞེས་བསྐྱར་དགོས་པར་གསུངས།   སུན་
ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་
བསྡུས་ཤིག་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷ་ལ་འབུལ་བའི་
མོས་པ་བྱེད།

དེ་ནས་ས་ལ་སུར་བ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་
དག་ཏུ་བཏབ་ནས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱངས་དང་སྤྱགས་ཏེ།   སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་བླ་
མ་ལྷག་པའི་ལྷ།   །ཞེས་པ་ནས།   སྤྱི་བས་གནས་ཀྱན་འདུས་བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།   །
ཐུབ་དབང་རྟོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།   །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་སུར་ཚུགས་གསོལ་
འདེབས་ལན་གསུམ་བྱ།   ལམ་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་མཆམས་འདིར་ཡིན་པས།
བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱིར་ཆོས་ཡིན་ན་སུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ།
བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྤྱི་བུ་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དག་པའི་
སྤྱག་བསྐུལ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་མྱོང་བ་འདི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པས་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱིས་

ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པས་ལན་པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་པར་
 བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདུད་རྩི་འབེབས་
 སྤངས་སོགས་གོང་བཞིན་བྱེད། དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་བཅད་
 རྣམས་བཀའ་སྟེ་སྤྱོད་བ་འདོན་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ནས་ཞི་ལྷག་པར་
 རིགས་འབྲེད་གོས་པར་གསུངས།

མཚམས་འདིར་ལམ་རིམ་ཤར་བསྟོམ་བྱ་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་རང་
 གིས་སྟོམ་མཚམས་ནས་མཐུག་གི་པར་ལམ་རིམ་གྱིས་བཅད་བཞིན་ཤར་སྟོམ་བྱེད།
 ཤར་སྟོམ་གྱི་དོན་ཡང་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་མཐུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་འདི་ལ་ཡུལ་འདི་ཟེར་བ་
 རེད། འདི་ལ་འདི་ཟེར་ཞེས་པ་བཞིན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤྱོད་བ་མ་འདོན་ཡང་འདི་
 དང་འདི་འོ་སྟམ་པའི་སྟོན་ནས་ཡིད་ཤར་བྱས་པ་ཡིན། འབྲིང་ཙམ་བྱེད་ན་ཡོན་ཏན་གཞི་
 རྒྱར་མའི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱས་པ་བྱེད་ན་དོ་ཇི་འཆང་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་པའི་
 གསུང་ལམ་རིམ་ཤར་སྟོམ་དེང་སང་ཆོགས་ལ་གསུང་རྒྱན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལམ་
 རིམ་བསྐྱས་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཤར་སྟོམ་བྱེད་ན་འང་ལེགས་ཏེ། དེ་ལས་ཆེ་བ་བཞི་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བླ་མ་དོ་ཇི་འཆང་གི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས། དེ་ལྟར་
 གསེར་ཁུན་མའི་བྲིད་རྒྱན་བཞིན་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་མཐུག་དུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཇི་ཡབ་སྐུས་
 གསུམ་བཞུགས་ནས་ཇི་ཞལ་ནས་རང་ལ་གདམས་པའི་གསུང་ལྟང་ལྟང་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཕུན་ཆོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱན་པའི་སྒྲ། །ཞེས་པ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 ཚུལ་གྱི་མཐུག་དུ། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་བྱེད་

བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དམིགས་པ་ནི། སྤྱི་བོའི་སྤྱི་
མ་ལས་རང་འདྲ་ཆད་ནས་རང་ཡང་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་ནས་རང་དང་སྤྱི་བོའི་སྤྱི་མ་ལཱ་འི་སྤྱི་
ལས་རང་འདྲ་དཔག་མེད་ཆད་ནས་མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་བོའི་
སྤྱི་དང་དུ་ཐུབ་དབང་རེ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསྤྱི་བ་
སྤྱུངས། སྤྱི་བོའི་སྤྱི་མ་རང་རང་ལ་ཐེམ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཀར་
རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱི་དང་དུ་སྤྱིར་གཟུགས་སྤྱི་མཆོན་བྱེད་རྒྱུ་སེེ་བོ། ཆོས་སྤྱི་མཆོན་བྱེད་ཨ་
དཀར་པོས་མཆོན་པའི་མཐར་ཐུན་ཅིའི་སྤྱི་གས་སེེ་བོས་བསྐྱོར་བ་བསམ་བར་གསུངས་ཀྱང་
ཐེམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཨ་སེེ་བོ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་གཞི་སྤྱི་ག་འཛིན་གྱི་
རྒྱུ་དཀར་པོ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དཀར་པོ་བྱེད་དགོས་པར་བྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས། རང་དབུ་མཛོད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྤྱི་གས་འཁོར་ལ་

དམིགས་ནས་བདུད་ཅི་འབབས་སྤངས་དང་སྤྲུགས་ཕུར་ཆེན་ཆེན་གསུང་བར་མོས།
 དེ་ནས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་བཅུད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། བཅུད་ལྟར་གསལ་བ་རང་ལ་
 ཐེམ། རང་ཡང་སྒྲོད་སྤྲོད་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་ཁྱེན་སྤྲུགས་གཤིང་ཉྱེ་ལ་ཐེམ།
 ཐུགས་གཤིང་ཉྱེ་དང་ཨ་གཉིས་གོ་ས་གཅིག་དུ་བསམ་མ་བདེན་ཉྱེ་གི་མ་གྲུང་སྒྲོར་ནང་དུ་ཨ་
 བསམ་གསུངས། ཨ་ཉྱེ་ལ་ཐེམ། ཉྱེ་གི་ཞབས་ཀྱང་ལ་ཐེམ། ཉ་མགོ་བོ་ལ།
 མགོ་བོ་རྒྱ་ཆོས་ལ། རྒྱ་ཆོས་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དུ་ལ་ཐེམ། རྒྱ་དུ་མི་དམིགས་
 བར་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྒྲོང་བའི་ངང་ལས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱར་བཞེངས་ནས་
 ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྲིད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་དོན་ལྟན་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
 དེ་ནས་རིང་འབད་མ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚམས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །
 བྱལ་ཀྱན་སྒྱི་གཟུགས་སྤྲ་མའི་ཞལ་སྒོ་ནས། །ལེགས་པར་འོང་བའི་མན་ངག་
 བདུད་ཅིའི་བྱུན། །རང་སེམས་ཡོལ་གོར་ཅུང་ཟད་འཕྲོས་པ་འདི། །སྒྲིང་གི་རྩ་བོ་
 རྣམས་ལ་བགོ་བཤར་བགྱིས། །འདི་ལས་བྱུང་བས་དཀར་ཆ་ཐོབ་པ་ལས། །དྲི་རྩི་
 འཆང་ཆེན་སྤྲ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །དམ་གཙང་སྐྱན་རྣམས་སྒོ་བདེ་བག་ཐེབས་
 དང་། །ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་སྒྲུབ་ཆོས་སྐལ་བཟང་
 མགྲིན་རྒྱན་གྱི་དམིགས་རིམ་སྤྲ་མའི་ཞལ་ལུང་འདི་ནི་དགེ་སྤྱོད་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་ཀེུ་ཆང་ཤར་དུ་
 རྒྱུགས་པར་བྲིས་པའོ། ། །

ལྷོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་

བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་

མངས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་

བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་

མངས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བའི་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་སོ་ལཱི་མངོན་རྟོགས་བཞུགས་སོ། །

རྩོམ་ཁབ་ཆེན་པོ།

༡༡། །སངས་རྒྱལ་སོ་ལཱི་སྐྱེ་བར་བཅུ་ལ་ན། ལྟ་བུའི་སྐྱེ་མཛད་གཅིག་ལྟར་འདི་བ་མ་
ཤེས་ནས། རྩོམ་ཁབ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པས་རྩོམ་གྱི་བའི་ཤོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་ལྟར་བ་
དངོས་སུ་བཞུན་པ་ལྟར་འདིར་བཅུག་པས་བྱིན་སྲུང་གཟིགས་པ། མདོ་དང་མཐུན་པའི་བཀོད་བའོ།
སྐྱེ་དབང་རྒྱལ་སོ་མགུལ་བྱིན་མཐིང་ག། །མགུལ་ཡན་དཀར་པོ། ན་བཟའ་གོས་
འཁྱུད་པ། ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་དྲོ་རྩེ་ནང་བསྐྱེད་སྤྱོད་མཁུ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་བའི་
ཅེ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་བའི་བར་དུ་མཐེ་བོང་གཤིབས་པ། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སེར་པོ་གཡས་ས་
གཞོན། གཡོན་མཉམ་གཞག། །དྲོ་རྩེ་སྤྱིང་བོས་རབ་དུ་འཛུགས་པ་སེར་པོ།
ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཆད། རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོད་མར་པོ་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག། །
དབའ་བའི་སྤྱེ་སེར་པོ། གཡས་སྐྱབས་སྐྱིན། གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་ཅུང་ཟད་
གཟུང་བ་ལས་མཐེ་བོང་དང་མཐིལ་བྱིར་བཞུན་པ། དབལ་དགུས་སེར་པོ་ཕྱག་གཉིས་
ཆོས་འཆད། རིན་ཆེན་མེད་མར་པོ་ཐུབ་པ་འདྲ། རིན་ཆེན་སྐྱེ་འོད་དཀར་པོ་ཐུབ་པ་
འདྲ། མཐིང་བ་དོན་ཡོད་ལྡང་གྱུ་དབའ་བའི་སྤྱེ་དང་འདྲ། རིན་ཆེན་སྐྱེ་བ་དཀར་པོ་
ཆོས་འཆད། གྲི་མ་མེད་པ་མཐིང་ག་མཉམ་གཞག། །དབལ་སྐྱིན་སེར་པོ་ཆོས་
འཆད། ཆངས་བ་སེར་པོ་ཐུབ་པ་འདྲ། ཆངས་བས་བྱིན་དམར་པོ་ཆོས་འཆད།
ཁུ་ལྟ་དཀར་པོ་མཉམ་གཞག། །ཁུ་ལྟ་ལྟ་དཀར་པོ་ཆོས་འཆད། དབལ་བཟང་
སེར་པོ་དབའ་བའི་སྤྱེ་དང་འདྲ། ཅན་དབལ་དཀར་པོ་ཐུབ་པ་འདྲ། གཟི་བུ་དྲིང་

མཐའ་ཡས་དམར་པོ་ཆོས་འཆད། འོད་དཔལ་མཐིང་ག་ཆོས་འཆད། ཟུང་ན་མེད་
 པའི་དཔལ་དམར་སྐྱ་མཉམ་གཞག། །སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་སེར་པོ་ཆོས་འཆད། མེ་རྟོག་
 དཔལ་སེར་པོ་དབང་བོའི་སྟེ་དང་འདྲ། ཆངས་པའི་འོད་ཟེར་སེར་པོ་སྐབ་པ་འདྲ།
 བསྐྱའི་འོད་ཟེར་དམར་བ་སྐབ་པ་འདྲ། རྟོར་དཔལ་མཐིང་ག་མཉམ་གཞག། །འཛུ་
 པའི་དཔལ་སེར་པོ་མཉམ་གཞག། །མཚན་དཔལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་གྲགས་དཀར་པོ་
 གཡམས་ཆོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག། །དབང་བོའི་རྟོག་གི་རྒྱལ་མཚན་མཐིང་
 ག་གཡམས་རྒྱལ་མཚན་ཕྱག་པ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་བ། གཡོན་པ་མཉམ་གཞག། །
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་མཐིང་ག། །གཡམས་རལ་གྱི་སྐྱགས་ཀར་འཛིན་བ། གཡོན་
 མཉམ་གཞག། །གཡལ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མཐིང་ག། །ཕྱག་གཉིས་གོ་
 བྱ་སེར་པོ་འཛིན་བ། རྣམ་པར་གཞོན་པས་གཤེགས་པ་མཐིང་ག། །ཕྱག་གཉིས་ས་
 གཞོན། །ཀྱན་ནས་སྤང་བ་བཀོད་པ་དམར་བ། རིན་ཆེན་བསྐྱས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་
 དམར་སེར། གཉིས་ཀ་གཡམས་སྐྱབས་སྐྱིན། གཡོན་མཉམ་གཞག། །རི་དབང་
 གི་རྒྱལ་པོ་སེར་པོ་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་རི་པོ་འཛིན་པའོ། །

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་བློ་གྲོ་

མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། །

མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས།

༡༢། །བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷ་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལ་གྲུས་
བས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་ཡི། །མདོ་སྡེ་ཟབ་
མའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད། །

དེ་ལ་འདིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་སྤྲ་ན་མེད་བ་སྤུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞལ་
ལྷ་ནས་ཀྱིས་འོ་སྒྲོལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་བ་བརྒྱད་
བྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་བ་དེ་དག་
གི་མ་མོའམ་གཞི་དང་ཙ་བ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་བ། འཕགས་བ་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་
ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལས། དེའང་རྣམ་བར་སྟན་འབྱིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྟོད་པ་ནི། མི་དག་
བའི་ལས་ལ་སྟོད་པ་ན། དེ་ལ་འགྱུད་བ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནི། བསྐྱབ་བ་ཀྱན་ལས་བདུས་བར། སྦྱིར་སྦྱིག་པའི་ཕུང་པོ་བཤགས་པ་དང་།
བྲེ་བྲག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་ནས་བཤད་ཅིང་།
ལྷུང་བ་བཤགས་པ་ལ་ཡང་། ལྷུང་བ་སྦྱི་ཡང་གི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་ཆོགས་ལ་བཤགས་བ།
ལྷ་ཆོགས་ལ་བཤགས་བ། གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་བ། སངས་
རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷའི་སྟན་ལམ་དུ་བཤགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པར། འཕགས་བ་དགོན་

མཆོག་བརྟེན་པ་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདུལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་
 ཉུས་པ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་དོན། སངས་རྒྱལ་སྐུ་མ་ཅུ་
 སོ་ལཱི་བྱང་དུ་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་མདོ་འདི་གསུངས། འདིའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་པའི་ཚུལ། དགེ་བ་བསྟོ་བའི་ཚུལ། དོན་
 བསྐྱས་ཏེ་ཡན་ལག་ཚང་བར་བསྟན་པའོ། །

སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལྷག་བར་
 ལས་སྤྱིབ་སྟོང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བ་བསྟེན་པ་གཅེས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྟོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་
 དགོས་པས། འདི་ལ་བཞི། རྟེན་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་
 ཚུལ། གཉེན་པོ་རྒྱན་དུ་སྟོང་བའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ།
 རྣམ་བར་སྐྱོན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ། ཉེས་པ་
 ལས་སྦྱར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིག་ལྷུང་བཤགས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོགས་གསུམ་
 གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། བདག་གི་སྤྱིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་མཁུན་སྐྱུ་པའི་སྟོ་ནས། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བཙུག་ཏེ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་སོ་སོའི་
 ངོས་འཛིན་དང་སྐབས་སུ་འགོ་བཙུག་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འཆད་དགོས་ནའང་མང་བས་དེ་ཞིག་མ་

གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ། ཞེས་པ་ནས། རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
ཞེས་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སྟོ་ལྔ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཚན་བཅོད་པའི་མན་ཡོན་བཤད་ན། སྤྱི་པ་བཤགས་པ་ལ་
སྟོ་ཕྱགས་འབྲུང་བས་དེ་བཅོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཞེས་བཅོད་པས་བསྐླལ་བ་ཁྲིའི་སྤྱི་པ་འདག །དེ་བཞིན་དུ་དོན་འཁྲིའི་སྟོང་པོས་
ནི་བསྐླལ་བ་ཁྲིའི་སྤྱི་པ་འདག །རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོས་བསྐླལ་བ་ཉིས་ཁྲིའི་སྤྱི་པ་
འདག །འབྲུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་བསྐླལ་བ་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །དཔལ་བོའི་སྤེས་
བསྐླལ་བ་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །དཔལ་དབྱེས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་ཉིས་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་
འདག །རིན་ཆེན་མེས་བསྐླལ་བ་ཉིས་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །རིན་ཆེན་རྒྱ་འོད་
ཀྱིས་བསྐླལ་བ་བརྒྱད་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་གཅིག་
གི་སྤྱི་པ་འདག །རིན་ཆེན་རྒྱ་བས་མཚམས་མེད་ལྔའི་སྤྱི་པ་འདག །བྲི་མ་མེད་
བས་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔའི་སྤྱི་པ་འདག །དཔལ་སྤྱིན་གྱིས་ཞེ་སྟང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་སྤྱི་པ་འདག །ཆངས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱི་པ་
འདག །ཆངས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐླལ་བ་ཁྲིའི་སྤྱི་པ་འདག །ཁུ་ལྟས་བསྐླལ་བ་
སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །ཁུ་ལྟའི་ལྟས་བསྐླལ་བ་ལྔ་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །དཔལ་
བཟང་གིས་བསྐླལ་བ་ལྔ་སྟོང་གི་སྤྱི་པ་འདག །ཚུན་དཔལ་གྱིས་བསྐླལ་བ་བདུན་གྱི་
སྤྱི་པ་འདག །གཟི་བུ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་བདུན་གྱི་སྤྱི་པ་འདག །

འོད་དཔལ་གྱིས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་གསུངས། ལྷུང་མེད་པའི་དཔལ་གྱིས་གཏི་
 ལུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྲིག་པ་འདག། །མེད་མེད་ཀྱི་བྱས་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྲིག་པ་འདག། །མེ་ཏོག་དཔལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 འདག། །ཆངས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ངག་གི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །བསྐྱའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །ཁོར་དཔལ་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་
 འབགས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །དུན་པའི་དཔལ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་
 བཏབ་པའི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །མཆོན་དཔལ་གྱིས་ཐུག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །དབང་པོའི་ཏོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ང་རྒྱལ་
 གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག། །འིན་དུ་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ལྷ་
 མའི་རིགས་ཟད་པར་བྱེད། །གཡུལ་ལས་འིན་དུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་
 རིགས་ཟད་པར་བྱེད། །རྣམ་པར་གཞོན་པ་གཤེགས་པས་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྤྲིག་
 པ་འདག། །ཀུན་ནས་སྤང་བ་བཞོད་པའི་དཔལ་གྱིས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་པའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད། །རིན་ཆེན་བསྐྱས་ཆོས་སྤྲོང་གི་སྤྲིབ་པ་འདག། །རི་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོས་སྤྲོ་མ་དང་རང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཆོན་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། །ཡིད་ལ་དུན་པས་
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་འདག་པར་མཛད་ལས་གསུངས་པས། །ཕན་ཡོན་དེ་
 དག་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བཤགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཤགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་པས་སྤྲུས་པའི་
 ཁྱི་དང་བསྐྱ་དང་རྩྭ་པའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་ལྟ་ཐུབ་པ་དབུས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་གཞན་རྣམས་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་ལོག་རྣམས་སུ་བཞུགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས།
ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་བཟོད་
བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་
བའི་སྒོ་ནས་གྲས་བས་འདུད་པར་བྱའོ། །

འོན་ལུང་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཞེས། ལུང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སྟོལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལས་ཐོག་མར་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་
ཤེས་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤེས་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བདུད་བཞི་བཅོམ་
ཞིང་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡང་ལྡན་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་གཤེགས་པ་དེར་མཁྱེན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་དག་བཅོམ་པས་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བཞིན་
དུ་རྫོགས་པས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་
སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟངས་དུ།
ཉོན་མོངས་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་ལྟར་སངས། །ཞེས་ལོ། །མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དཔལ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་
རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་དང་། ཤེས་ཀྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉོན་

མོངས་པའི་དབྱ་ཐུབ་པས་ན་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཛུགས་པའི་ཚུལ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱད་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལུས་སྐྱུལ་ནས།
 རང་གི་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འཛུགས་པ་ན། སྐྱུལ་པའི་ལུས་དེ་དག་གིས་
 གྲང་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་འཛུགས་པར་མོས་པ་དང་། རག་གིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སུམ་ཅུ་སྟེ་ལྷ་སྟགས་གང་ལ་ཕྱག་འཛུགས་པའི་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོ་ཆེན་
 བོ་ལྟ་བུ་ན་མས་རང་གི་ལུས་དང་སྐྱུལ་པའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་གངས་མེད་པ་དང་།
 མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཕྱེ་གངས་མེད་པ་སྐྱུལ་ནས་བཞོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྩལ་གཅིག་གི་
 སྟེང་ན་གཏུག་ཅི་ཚུ་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་
 བཅས་བཞུགས་པར་མོས་པ་དང་། མདོར་ན་ས་དང་བར་སྐྱང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་བཅས་པས་གང་བར་མོས་ནས། དེ་དག་ལ་
 གུས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་
 ཇི་སྟེང་པོས་རབ་དུ་འཛུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཛུགས་པོ། །ཞེས་སྟགས་གཞུང་ལྷག་མ་ན་མས་
 ལ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་ཕྱག་འཛུགས་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཕྱག་འཛུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་འཆད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སྟེ་ལྷ་
 ཕྱག་འཛུགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་མཚོད་པ་འབྱུང་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་པས།
 ཕྱག་འཛུགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མཚོད་པ་འབྱུང་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ན་མ་པར་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་གཞུང་བཀགས་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་གཞུང་བཀགས་པའི་དབང་པོ་མཛོད་པར་གསོལ་བ་གདབ་

པ་དང་། འཕགས་ཀྱི་མཛེས་བཤེས་ལྟར་། ལྷ་འདུལ་གྱི་མཛེས་བཤེས་ལྟར་།
 ལྷ་འདུལ་། དང་པོ་ནི། དེ་དག་ལ་སྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་སུ་གསོལ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུ་སྐུ་མཉམ་ཅུ་སྟེ་
 བོ་དེ་དག་ལ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་བཅུ་འཛིན་ཏེ་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱུ་སྐུ་བཅོམ་
 ལྷ་འདུལ་གང་འཛིན་ཅིག་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། འཆོ་ཞིང་
 བཞེས་པས་ལོངས་སྟོང་ཐོབ་པའི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་སྐུ་བཅོམ་ལྷ་འདུལ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ། ཞེས་པས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱོ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ལྷ་འདུལ་གྱི་སངས་
 རྒྱུ་སྐུ་བཅོམ་ལྷ་འདུལ་སྐྱུ་གསུམ་བཅུ་ལ་དེ་དག་བདག་ལ་བཅུ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་
 དགོངས་སུ་ཏེ། བདག་གི་ལྷ་འདུལ་འཕགས་པའི་དབང་པོ་མཛེས་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ལྷ་འདུལ་འཕགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ།
 འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཚམས་མེད་པ་
 ལྷ་དང་ལྷ་པོའི་ལྷ་བ་དང་། བྱང་མེད་ལས་བྱང་བའི་ལྷ་བ་དང་། ལག་པ་ལས་
 བྱང་བའི་ལྷ་བ་དང་། བྱེད་ལས་བྱང་བའི་ལྷ་བ་དང་། མཚན་ཏེན་ལས་བྱང་
 བའི་ལྷ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལས་བྱང་བའི་ལྷ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྷ་བ་ལྟེ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་སྐུ་མཉམ་ཅུ་སྟེ་སྐྱུ་སྐུ་གཅིག་ལས་ཉིན་མཚན་དུ་
 འཕགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་ཀྱི་མཛེས་བཤེས་ལྟར་། མདོར་བསྟན་པ།
 རྒྱུ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། བཞུགས་པ་ལ་ཐེས་སུ་ཡི་རང་བཤམ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་འདིར་སྡིག་པའི་ལས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་དང་།
 བརྒྱད་ནས་གཞན་བགྱིད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་
 པ་དང་། ཆོ་འདིར་མ་བྱས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་མ་མཆིས་པ་ནས།
 སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་
 བར་འཁོར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྡིག་པའི་ལས་བདག་
 གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་བགྱིད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 བགྱིས་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ནམས་བཤགས་བྱའི་སྡིག་པ་མདོར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལ་
 འབགས་པའི་སྡིག་པ་བཤད་པ། མཆོམས་མེད་ལྡེའི་སྡིག་པ་བཤད་པ། མི་དགེ་བ་
 བརྟུས་བསྟུས་པའི་སྡིག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་
 རམ་ཞེས་པ་ནས། འཕྲོག་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའམ་ཞེས་པའི་བར་བྱང་། དེའི་
 དོན་བཤད་ན། སྐབས་འདིའི་མཆོད་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཡིན་ལ། དཀོར་ནི་དེའི་མཆོད་ཇུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནང་བ་
 མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་ན་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ཕྱོགས་པར་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དཀོར་བདག་གིས་དངོས་སུ་འཕྲོགས་པ་དང་། དེའི་
 སྟེང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ནི་འབགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་
 ཇུས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནང་བ་མེད་པར་རང་གིས་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ན་དགེ་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ཕྱོགས་པར་འགྲུར་བས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀའི་དཀོར་ལ་

འབགས་པའི་སྡིག་པ་བཤགས་བྱའི་སྡིག་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས། སྟོགས་བཅུའི་
 དག་འདུན་གྱི་དཀོར་ཞེས་པ་ནི། སྟོགས་བཅུའི་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་རབ་འབྲམས་ན་
 བཞགས་པའི་བཞི་ཚོགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དག་འདུན་གྱི་ཇས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནང་བ་
 མེད་པར་རང་གིས་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ན་སྟོགས་བཅུའི་དག་འདུན་གྱི་དཀོར་སྟོགས་པ་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྟོང་སྟོགས་པ་ཡང་ཟེར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་
 རང་ཅག་ནམས་ལ་འབྱུང་ཉི་ཞིང་ཡུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཉན་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་
 འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་རང་གིས་དངོས་སུ་
 འསྟོག་པ་འཇམ། བརྒྱད་ནས་གཞན་འསྟོག་ཏུ་བཅུག་པ་འཇམ། གཞན་གྱིས་འསྟོག་པ་
 ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཀུན་ཀྱང་བཤགས་བྱའི་སྡིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚམས་མེད་པའི་སྡིག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། མཚམས་
 མེད་པ་ལྟ། ཞེས་པ་ནས། བགྱིས་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་
 པའི་ལས་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་།
 དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་། བ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་
 གྱི་ལས་དང་། མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ཏེ་མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་
 བདག་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་གཞན་བགྱིད་ཏུ་བཅུག་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་བགྱིས་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བགྱིས་པའི་སྡིག་པ་ནམས་ཀྱང་བཤགས་བྱའི་སྡིག་
 པ་ཡིན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱས་ནས་མ་བཤགས་ན་སྟེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་

བར་ཤི་འཛེས་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱུལ་བར་འཕེན་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་མི་དགེ་བ་བཅུས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲིག་པ་བཀགས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་
བཅུའི་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའམ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།
མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བདག་གིས་དངོས་སུ་
ཞུགས་པའམ་གཞན་འཇུག་ཏུ་སྐྱུལ་བ་སྟེ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་བའམ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་
འཇུག་བའམ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཀྱིས་བའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀགས་བྱའམ་
བཀགས་སྤྱི་སྤྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྲིག་ལྟར་ཇི་ལྟར་བཀགས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་
བ་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། མི་སྦྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཞིབ་
ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་ན། ཁོང་ཏུ་བཤད་པའི་ལས་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཆོ་
འདིར་དྲན་པས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྐྱུས་ན་འགྱུད་པ་དྲག་སོས་བཀགས་དགོས་པར་མ་ཟད་ཆོ་
འདིར་མ་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་སྤྲིག་ལྟར་འདི་
བྱས་འདི་མ་བྱས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་སྐྱེ་མེད་པས། ད་ལྟ་དངོས་སུ་མ་དྲན་པ་མ་
གཏོགས་སྤྲིག་པ་དེ་དག་ཁོན་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འགྱུད་པ་དྲག་སོས་སྤྲིག་ལྟར་
དེ་དག་བཀགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཁོང་པར་དྲག་སོང་བའི་འགྱུད་པ་
ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཁོང་པར་དྲག་སོང་བས་ནི་འཆི་བའམ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་ཙམ་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་གཞན་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤྲིག་པ་དེ་དག་བྱས་ནས་མ་བཀགས་ཤིང་མ་
དག་ན་ཆོ་འདིར་འཆི་བའམ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་

བ་ཕྱི་མ་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འཕེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན། དེས་འཕེན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། དེ་ལ་
བརྒྱད་ཡོད་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། དཔྱུལ་བར་མཆི་བའམ་ཞེས་བཞི། དཔྱུལ་
བར་འགྲོ་བའམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་ལ་
ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་གསུམ། གྲུ་གྲོ་ལ་སོགས་པ་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་ལྔ་
དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ནམས་སུ་སྤྱེས་བཞི། ལྷ་
ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་ཏུ་སྤྱེས་པ་དང་། གྲུ་གྲོར་སྤྱེས་
པའི་མི་ཁོམ་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བའི་ལྷགས་པ་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བར་འཛིན་པའི་རྒྱང་ཕན་ལྷ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་
བར་མི་བགྱིད་བ་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱེད་པ་བདུད་སྟོག་ཅན་ལྷ་བ་ཕྱི་མི་ཁོམ་
པ་བཞི་ཞི། མི་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏོ། །

མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གང་
ཡིན་པ་གོང་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ལྷན་འདས་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དང་། བྱུང་བར་རང་གི་ལས་དཀར་ནག་ཇི་ལྟར་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་། མིག་གིས་
གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གཟེགས་པས་ན། སྤྱན་དུ་གྱུར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅག་གིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་། ལེགས་
ཉེས་ཤན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟར་དབང་པོ་མཛད་ནས་

ལེགས་ཉེས་ཤན་བྱེ་བ་ལ་འབྲུལ་བའམ་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་ན་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེན་སྲུང་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པའི་བྱད་པར་ནི། མཐོལ་ལོ་ཞེས་བ་ནི་སྤྲིག་ལྷུང་
འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་པར་ཤོད་པ་ཡིན་ལ། བཤགས་སོ་ཞེས་བ་ནི་སྤྲི་མ་དེའི་སྟེང་དུ་
སྲུང་བྱས་ལ་འགྱུར་སེམས་དང་། བྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དག་པོ་བྱས་པའི་སྟོན་ས་
བཤགས་བསྐྱམས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་འཆབ་བོ་ཞེས་བ་ནི། སྤྲིག་ལྷུང་ཅི་འདྲ་བྱས་
ཀྱང་བྱས་མ་ཐག་ནས་གསང་འདོད་མ་ཞུགས་པ་བྱུང་ན་མི་འཆབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
མ་བྱུང་ན་འཆབ་བཅས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་སྟེང་དོ་ཞེས་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
ཇས་ཀྱས་པ་སྟེད་པ་ལྟར་སྤྲིག་ལྷུང་བྱས་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ཞེས་བ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་མི་སྟེད་པར་བྱས་པ་ལ་བྱས་དང་། མ་བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་ཞེས་བ་དེན་པར་སྐྱས་ན་
མི་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྲིག་ལྷུང་བྱས་ནས་སྟེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷུགས་པ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུ་
ལ་སྐྱས་ན་དེས་མི་རིག་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སྤྲིག་ལྷུང་གང་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་དགོངས་པས་ན་དེ་དག་ལ་སྐྱས་ན་སྐྱར་རང་ཉིད་ལ་ཐུགས་ཁེལ་བར་འགྱུར་བས།
ཉེས་པ་སྤྲོ་མོ་དོན་མེད་དུ་ས་འབྱུ་བ་དང་། ལྷ་གཙོད་པ་དང་། ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བ་
ལྟར་བྱས་ན་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་དྲུང་ན་གནས་པ་དང་འདྲོ་སྐྱམ་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་

བའི་བསྐབ་བྱ་དང་འགལ་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཀའ་ཡོད་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོན་འཕྱག་ལས། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །
 ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟུན་སྟུན། །དྲག་པར་
 བདག་ནི་གནས་སོ་ཞེས། །ཞེས་པ་དང་། དོན་མེད་སེའོ་རྩ་གཅོད་དང་། །ས་
 རིས་འབྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན། །བདེ་གཤེགས་བསྐབ་པ་དན་བྱས་ནས། །སྐྱག་པས་
 དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་བ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ནི། སྤན་ཆད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས།
 ལགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་ཡང་། སྤར་བྱས་པའི་སྤྲིག་ལྷུང་
 རྣམས་བཤགས་པར་མ་ཟད། སྤན་ཆད་དེ་སྤྲིན་ཆད་ཀྱང་སྤྲིག་ལྷུང་བྱེད་བཞིན་པ་རྣམས་
 འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཅི་ནས་མི་བྱེད་སྟུང་དུ་བསྟོར་སེམས་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་བསྟན་
 པའི་སྟོན་སྒྲུབ་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོས་སྤྲིག་ལྷུང་རྣམས་བཤགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་འབད་ན། སྤར་སྤྲིག་ལྷུང་ཇི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྩ་བ་སྤྲིན་གྱིས་
 སྤྲིབ་པ་བྱིས་སྤྲིན་དང་བྲལ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དཀྱིལ་ན་འོད་གྱིས་མཛེས་པ་
 བཞིན་དུ་བདག་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྤར་སྤྲིག་ལྷུང་གིས་སྐྱགས་པ་ཡང་བྱིས་སྟོབས་བཞིའི་
 བཤགས་པས་དག་ནས། ལམ་གོང་མ་བསྐབ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་སྐད་དུ་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། སྤན་ཆད་བག་མེད་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །བྱིས་
 རས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱས་གྱུར་ན། །རྩ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །
 དགའ་བོ་སོར་འཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤགས་པའི་ཆོ། མཁས་པའི་སྤྲིག་པ་ལྷུ་ཡང་ཡང་། །སྤྲིན་
 བའི་སྤྲིག་པ་ཡང་ཡང་ལྷུ། །ཞེས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱ་ལ་གལ་དེ་ཉོན་
 མོངས་སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཉེས་ལྷུང་ཕྱ་མོས་གོས་པ་པན་ཆད། ལུང་པོ་གསུམ་
 པའི་མདོ་འདི་བཏོན་པའི་སྟོན་སྲུང་བཤད་པའི་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་དགོས་དེ།
 དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འདུག་ལས། བདག་ནི་སྤྱང་ན་འཛིགས་སེམས་ཀྱིས། །མགོན་
 བའི་སྤྲིན་སྲུང་མདོན་སུམ་དུ། །ཐལ་སྤྱར་བུས་མོ་བཅུགས་ནས་ནི། །སྤྲིག་པ་ཐམས་
 ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །ཞེས་དང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཡང་དང་ཡང་། །ལུང་
 པོ་གསུམ་པ་འདོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དགེ་བ་བསྟོབ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྟོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བསྟོབ་པའི་དབང་པོ་མཛད་པར་
 གསོལ་བ། བསྟོབ་པའི་དགེ་བ་དོས་བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་བསྟོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་སུ་གསོལ།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོན། དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དེ་དག་ལ། སྲུང་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་དབང་པོ་མཛད་པ་བཀའ་
 དྲིན་ཆེ་ཞིང་། ད་དུང་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ནས། བསྟོབ་པའི་དབང་པོ་མཛད་དུ་
 གསོལ། ཞེས་སྟོན་གསན་འབྲུལ་བའོ། །

འོ་ན། ཕྱིན་དུག་གིས་མཚོན་པའི་དགེ་བ་བྱ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསྟོན་པ་
བྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་སྒྲེ་བ་དང་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་བའི་ཡུལ་ངན་པ་
དུང་འགོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སྒྲེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་དངོས་པོ་རྒྱུད་དུ་ཟས་ཁམ་གཅིག་ཅུ་སྟེལ་བ་
སྟེ་ཕྱིན་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བས་མཚོན་ནས། ཡུལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡང་དག་པར་
རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་ལུས་ལོངས་སྟོན་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ལུས་
བའི་དགེ་བ་དང་། འཁོར་རྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟོན་པའི་དགེ་བར་བསྟན་པས་གཞུང་འདིས་ཀྱང་མཚོད་པའི་ཡན་
ལག་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་རྒྱལ་བ་ཁྱེད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟེ་
བསྟེན་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་གང་ལགས་པ་སྟེ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོངས་
བ་ནི་ཐར་བའམ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱམས་སོགས་

ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམས་པ་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱམས་སོགས་
 ཚད་མེད་བཞིས་ཁོང་ཁྱོད་འཛུམས་པས་བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་དང་།
 དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཙུམ་པའི་དགེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྤྱིན་པར་བྱས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱིན་པ་ནམས་སྤྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ནམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་
 བཙུམས་པའི་དགེ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་བསྐྱེམས་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་དང་། བླ་ན་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་པའི་
 དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་བདག་གིས་
 དངོས་སུ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡོལ་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་། བརྒྱུམས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་།
 བསྐྱེམས་ནས་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཞེས་པས་བདག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་
 དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །བརྒྱུམས་ཞེས་པ་ནི་བདེའ་
 རྒྱུ་ལ་ཡིན་ལ། བདེའ་གསར་པ་ལ་ནི་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེས་གང་
 ཟག་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ནམས་གང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
 པར་བསྟན་ལ། བསྐྱེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་
 བྱས་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོལ་བྱེད་པའི་དགེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་བང་མཛོད་ནས། ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བཤད་སྟོལ་གྱིས། །

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཁྱེར་བ་ཀྱི་དབང་ལྷག་

ལྷོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་དགེ་བ་གང་བསྟོ་
བ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པར་བསྟོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟོ་བའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ། གོང་ན་མ་མཆིས་པ། ཞེས་སྟོས་པ་ནི།
སྒྲིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། འདིར་གཉིས་ཀ་སྟོས་པ་
འགལ་བར་མི་བཟུང་སྟེ། སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་པས་གཟུགས་སྐྱུ་བསྟན་ནས། གོང་
ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པས། ཆོས་སྐྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་གོང་མ། སྒྲ་
མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གོང་མ་ཞེས་
པས་ལོངས་སྐྱུ་བསྟན། སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་པས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལོངས་སྐྱུ་ལ་གོང་མའི་གོང་མ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་
པ་བ་ལ་གོང་མ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལོངས་སྐྱུ་དེ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་དེའི་གོང་ན་
ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲ་མ་ཞེས་
བྱ་ལ། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དེ་དག་གི་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཆད་
འདི་འབྲའི་བཀད་པ་ནི། མཐོང་བ་ལྟ་ཞོག་ཐོས་པ་སུ། །ད་ལམ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ཡི།།
ཐུགས་རྗེ་ལས་ནི་ལེགས་པར་འཐོན། །དེས་ན་སྒྲར་བཀད་པའི་དགེ་བ་དེ་ནམས།
གཟུགས་སྐྱུ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟོས་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱིའོ་སྟེ་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ནམས་གྱིས་དགེ་

བ་རྣམས་ཤོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་པ་དང་། མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་
 ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་རྣམས་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་མཛད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་བ་རྣམས་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་
 བགྱུར་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་དགེ་བ་ཤོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྣམ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་མི་ལས་ཀྱང་། བྲག་ལ་སྦྱོམ་པའི་སྦྱོམ་ཆེན་དང་། འཆོ་བ་
 སྦྱར་བའི་ཡོན་བདག་གཉིས། །སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། །ཅེས་
 གསུངས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱོ་བ་ཡིན།།
 ཇེས་བསྐྱོ་བ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །ཅེས་འཆོ་བ་སྦྱར་བའི་དགེ་བ་དེས་མཆོན་པའི་
 དགེ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་ཞིང་། དེར་བསྐྱོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིས་འབྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་
 བ་བྱས་པའི་ཇེས་སུ་བསྐྱོ་བ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འགྲེལ་བཀའ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བསྐྱས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་ཆོང་བར་བསྐྱར་བ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་ཆོང་བར་སྦྱོན་པ་ལ་གཉིས། ཡན་
 ལག་བདུན་དུ་འགྱུར་ཆུལ་བཀའ་བ་དང་། བདུན་པོ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོད་ཡང་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་
 རྟི་སོ་སོར་བཀགས། །ཞེས་པ་ནས། དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་

བར་གྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཞགས། ། ཞེས་
 པའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ནམས་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 བཞགས་པ་དང་། རག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཚན་བརྗོད་པ་དང་གཟུངས་སྟགས་ཟབ་མོ་བསྐྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞགས་པ་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ནམས་ལམ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞགས་
 དགོས་པས་ན་སོ་སོར་བཞགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་
 བཞགས། །ཞེས་པ་འདིས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་སྤྲིག་པ་བཞགས་པའི་ཡན་ལག་དང་།
 མཚན་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟུས་ནས་བསྟན་ནེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་
 བསོད་ནམས་ཏེ་རང་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་
 ལག། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་
 བའི་ཡན་ལག །ཟླ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་བར་བསྐྱལ་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་
 བཞགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག །བདག་གིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཚན་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྟོ་བ་བྱེད་ཚུལ་
 ནམས་བསྟུས་ནས་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་བདུན་
 པ་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ལྷ་དང་སྤྲོ་མའི་སྟགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས།
 སྒྲོ་གོས་བསྒྲོ་ལེགས་པར་ཁ་བྱེད་ནས། །བཤད་སྟོལ་གསར་པ་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་ཆགས་
 པ། །དེས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཞེས་མཚན། །ཡང་། མདོ་འདི་ལ། སྤྱང་
 བོ་གསུམ་པའི་མདོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྤྲིག་པ་བཞགས་པའི་སྤྱང་བོ། དགེ་བ་བསྟོ་
 བའི་སྤྱང་བོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྤྱང་བོ་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་

ལྷུང་བཤགས་སྒྲིག་མཛོང་བ་དོན་ལྡན།

བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་བསྟན་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤར་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མི་མཆོག་རྒྱལ་བ་གང་དག་ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་མིའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྒྱལ་བའམ་སངས་རྒྱས་གང་དག་དུ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་འདས་པ་སྟེ་སྤར་བྱོན་ཟེན་པ་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་མ་བྱོན་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བསྟགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་ཐལ་མོ་སྤར་བ་སྟེ་གསུམ་བར་བྱས་ཏེ་སྐུ་བས་སུ་ཉི་བར་མཆི་བ་སྟེ་འགྲོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྟགས་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟོན་ནས་སྟེ་ལྷུང་བཤགས་པ་ལ་མི་ལྟས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་ལམ་དུ་བསང་ན་སྐུ་གསུམ་པ་དང་། རྟོ་དང་། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་མཛོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་། མི་ནག་པོ་བྱབ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་། དགེ་སྦྱོང་མའི་དགེ་འདུན་མཛོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། བྱ་མཆོག་དང་། རི་དང་། སེངས་འཁྱིམ་དང་། ཁང་པ་བཟང་པོའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་མིས་ན་སྟེ་གསུམ་པ་དག་པའི་རྟགས་སུ་བསྐྱུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། སྤར་ལྟར་བཅས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་ཇི་ལས། །སྐུ་ལྟན་སྟོ་

གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ལུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མའི་དོན། །
 སྟོགས་ཙམ་བཤད་པའི་ལེགས་པའི་གཏམ་འདི་ནི། །སོ་ཐར་སྐྱེས་པའི་དྲར་སྒྲིག་
 གཟུགས་འཆང་བ། །བྱུ་རྩྭ་ན་བདག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
 དཀར་དཔེ་བའི་ཚོགས། །གང་དེས་བདག་དང་དྲིན་ཙན་བཅས་བ་ཡིས། །ཐོག་མེད་
 དུས་ནས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་རུ། །ཡང་ཡང་བསགས་པའི་སྒྲིག་ལུང་བག་ཆགས་བཅས། །
 བྱང་ཞིང་དག་ནས་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལྷ་
 ཐོབ་ཤོག །གནས་སྐབས་སུ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ། །སྟོགས་དུས་ཀུན་དྲུང་དར་ཞིང་
 རྒྱས་པའི་ཐབས། །བཤད་སྐབ་ཉི་མ་རྒྱུང་གཅིག་ཤར་ནས་ནི། །ཉིན་མཚན་པན་
 བདེའི་འོད་ཀྱིས་འགོངས་གྲུར་ཅིག །ཚུལ་འདིར་འབད་ལ་འོངས་བ་ཅི་མཆིས་བ། །
 རྒྱ་མ་ལུར་བཅས་གཞན་ཡང་མཁས་པའི་ཚོགས། །དད་དང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་
 པར་གསོལ། །བཅེ་བས་བདག་ལ་སྒྲིབ་མེད་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་འདྲའི་སྒྲིག་
 ལུན་གཡང་སར་ལུང་བ་ལ། །སྒོ་འཐར་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ། །ཆོག་
 དང་དོན་ལ་འབྱུལ་བའི་དྲི་སྤངས་ནས། །ངན་སོང་སྒོ་གཅོད་སྐལ་ལུན་ཡི་རང་གནས། །
 ཐེ་ཚོམ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་མཐོང་བས་དད། །གང་གི་མཚན་སྟན་ཐོས་པའི་མོད་
 ཉིད་ལ། །མི་བཟད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་མ་ལུས་བ། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་
 འཛིན་པ་མཛད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །བདེ་གཤེགས་སོ་ལྟའི་ཚོགས་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ལོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉིན་མོངས་གཉིན་པོའི་མཆོག །སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་ལུང་
 བ་བཤགས་པའི་མདོའི། །ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་འདི། །ཐེ་
 བད་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བར་དུ་བསྐྱབས། །དཔེ་འདིས་བསྟན་བ་རིན་ཆེན་དར་ཞིང་

ལྷུང་བཤགས་རྒྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

བྱས། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་མ་ལུས་ཞབས་བད་བརྟན། །ལ་མ་འབྲེལ་ཐོགས་སྒྲིབ་
གཉིས་གཡུལ་ལས་བྱས། །ཀྱན་གྲང་འདི་ཕྱི་འདི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་གྲུང་ཅིག། །

༡༡། །མདོ་པལ་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་བའི་ལེའུ་སྟེ་
ལེའུ་བཅུ་དག་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡེ་ཤེས་དབལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་འཇམ་དབལ་ལ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་སྦྲས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན།
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ངག་གི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་
ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་བར་མ་ཉམས་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་
རྣམ་བར་མ་ཉམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་བར་མ་ཉམས་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་
ལས་མ་སྦྱད་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་མ་སྦྱད་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་མ་སྦྱད་པ་ཡིན།
ལུས་ཀྱི་ལས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་
ལས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལས་མི་རྒྱོག་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་མི་རྒྱོག་པ་
ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་རྒྱོག་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལས་མི་འབྲུགས་པ་ཡིན། ངག་
གི་ལས་མི་འབྲུགས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་འབྲུགས་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལས་
བསྐྱགས་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་བསྐྱགས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་བསྐྱགས་པ་ཡིན།
ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་བར་དག་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་རྣམ་བར་དག་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་
ལས་རྣམ་བར་དག་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན། ངག་
གི་ལས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་

ཡིན། ལུས་ཡི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དག་གི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དུ་
 འགྲོ་བ་ཡིན། ཡིད་གྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རིགས་སུན་སུམ་ཚོགས་
 བ་ཡིན། རུས་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། རྒྱུད་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན།
 གཟུགས་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། མཚན་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། དན་བ་སུན་
 སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། རྟོགས་བ་སུན་སུམ་
 ཚོགས་བ་ཡིན། དག་འ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན། སློ་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཡིན།
 སློ་བྲོས་མཚོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་དམ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་རབ་དུ་
 གྱུར་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་ཚད་མེད་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་གངས་མེད་བ་ཡིན། སློ་
 བྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་མཚུངས་བ་མེད་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་
 གཞལ་དུ་མེད་བ་ཡིན། སློ་བྲོས་བརྗོད་དུ་མེད་བ་ཡིན། རྒྱུད་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན།
 བསམ་བའི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན།
 དམིགས་བའི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། དབང་བའི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། རྣམ་བར་ལྟ་བའི་
 སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། ཞི་གནས་གྱི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན།
 དེས་བར་རྟོགས་བའི་སྤྱོད་ས་ཅན་ཡིན། སུང་པོ་ལ་མཁས་བ་ཡིན། ཁམས་ལ་
 མཁས་བ་ཡིན། སྤྱི་མཆོད་ལ་མཁས་བ་ཡིན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་
 མཁས་བ་ཡིན། གཟུགས་གྱི་ཁམས་ལ་མཁས་བ་ཡིན། གཟུགས་མེད་བའི་ཁམས་
 ལ་མཁས་བ་ཡིན། འདས་བ་ལ་མཁས་བ་ཡིན། མ་འོངས་བ་ལ་མཁས་བ་ཡིན།
 ད་ལྟ་བུང་བ་ལ་མཁས་བ་ཡིན། དན་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་བ་
 ཡིན། ཚས་རྣམ་བར་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་བ་ཡིན།

སྤྱད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མེད།

བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དག་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་དུ་བྱང་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པ་
ཡིན། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པ་ཡིན། སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ཡིན། མཚན་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ཡིན།
སྟོན་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ཡིན། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། ཚུལ་
བྱིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བྱམས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། སྤྱིང་ཇེའི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། དག་པ་བའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་ཡིན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁྲུང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན།
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། དབང་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཐ་དད་པ་ཡོངས་སུ་ཉྫེགས་
པར་བྱ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། ཁམས་སྣ་ཚྭ་གས་དང་
ཁམས་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། མོས་པ་སྣ་ཚྭ་གས་དང་། མོས་པ་
དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། ཀྱན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པ་དང་ལུང་བ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། བསྐྱིབས་པ་མེད་པའི་ཇེས་སུ་བྱན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་

རྒྱུད་པ་ཡིན། ལྷ་འི་མིག་ཆགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན།
 བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་གཅད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན།
 ལྷ་ཡི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། ལྷ་འི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན།
 གཞོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། ཇི་ཟེའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་
 བ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་
 དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། མིའམ་ཅིའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན།
 ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། མིའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་
 བབྱུང་བ་ཡིན། ཆངས་པའི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན། ལྷ་ཡི་དབང་པོས་
 བགྱར་བ་ཡིན། ལྷ་ཡི་དབང་པོས་བགྱར་བ་ཡིན། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་དབང་པོས་བགྱར་
 བ་ཡིན། ཇི་ཟེའི་དབང་པོས་བགྱར་བ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོས་བགྱར་བ་
 ཡིན། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོས་བགྱར་བ་ཡིན། མིའམ་ཅིའི་དབང་པོས་
 བགྱར་བ་ཡིན། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་དབང་པོས་བགྱར་བ་ཡིན། མི་ཡི་དབང་པོས་
 བགྱར་བ་ཡིན། ཆངས་པའི་དབང་པོས་བགྱར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། སྦྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། དབྱང་གཉིན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན།
 མགོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། སྦྱོན་མར་གྱུར་བ་ཡིན། སྤང་བར་གྱུར་བ་ཡིན། འོད་
 དུ་གྱུར་བ་ཡིན། འདྲན་པར་གྱུར་བ་ཡིན། རྣམ་པར་འདྲན་པར་གྱུར་བ་ཡིན།
 ཡོངས་སུ་འདྲན་པར་གྱུར་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན།
 གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན། ཐུ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན། རབ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དམ་པར་
 གྱུར་བ་ཡིན། ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། སྤྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཀྱི་རྒྱལ་

བའི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུ། དེ་སྤྲོད་ཅེས་
 སྤྲོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལ་འདི་སྤྲོད་ཅེས་སྤྲོད་སོ། ། གྲུ་ལ་བའི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་
 མང་པོ་ལ་མན་པ་དང་། སྤྲོད་པ་མང་པོ་ལ་བའི་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྲོད་བཅེས་དང་།
 ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་མན་པ་དང་། བའི་བ་དང་བའི་བར་རྣམ་པར་གཟུང་བའི་
 ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྤྲོད་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་དག་ཡོངས་སུ་འདི་བར་
 སེམས་པ་ནི། གྲུ་ལ་བའི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སོ། ། གྲུ་ལ་བའི་སྤྲོད་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོད་པ་གང་དང་ལྟན་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་
 སེམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲང་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་སྟོན་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་
 བའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོད་པ་ཡོད་དོ། །

གྲུ་ལ་བའི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་

སྒྲིབ་པ་གང་དང་ལྡན་པས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་གྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
 གྱེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པའི་ཆོ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་བྱིས་གྱི་ཐེགས་པོས་ཟིལ་གྱིས་མི་མོན་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཕ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་
 འགྲོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བས་དགའ་བ་དང་
 མི་དགའ་བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་འདོད་པའི་གསལ་ལོང་རྣམ་པར་སེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། །སྐྱུ་དང་གར་དང་རོལ་མོ་དང་སིལ་སྒྲན་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གར་མཁན་གྱིས་ཆོན་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་ལྡན་ཞིང་
 ཆོས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བའི་བརྗོད་པ་རབ་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 རྒྱུ་མའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འདོད་པའི་གསལ་ལོང་དང་བྲལ་ཞིང་འཕགས་པའི་སར་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྲིད་པར་འབྱུང་བ། འཇིག་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཁྱེད་པོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁང་ཐོག་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཁང་སྡེ་དང་སྡེ་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་
 གི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཁ་བྱལ་ཞིང་
 འགྲོགས་པའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ། འདུ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 བཙུན་ར་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གནས་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། གང་དུ་དགའ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད་དེ་མི་དགོས་
 པ་དང་བྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ར་བའི་མཚམས་
 འདུལ་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་འཐུན་པར་འགྲོ་བ་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་རྩམ་ཞིང་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བར་
 ཆད་མེད་ཅིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གོས་
 དཀར་པོ་འདོར་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པ་ལ་
 བཙུན་པ་སྤངས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

སྒྲིབ་པ་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་བཞུགས་པའི་ཆོ་བརྒྱུད་ཆབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁོས་དུར་
སྒྲིག་གྲོན་པའི་ཆོ་བརྒྱུད་ཆབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སེམས་
དང་ལྡན་ཞིང་རྩོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་
ཆོ་བརྒྱུད་ཆབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ནམས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ།
སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དགེ་བ་ལ་མོས་པ་མཛད་པར་སྐྱེས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་མི་འཆད་པའི་དོན་དུ་
བཙོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་གདུང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་པའི་གནས་དང་བྲལ་ཞིང་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ཅིང་བསྐྱབ་
པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏུ་སློབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་
བསྐྱན་པའི་ཆོ་བརྒྱུད་ཆབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་
སྤྱོད་ཅིང་རྒྱལ་དང་སྤྱོད་ལུལ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ།
མཁན་པོས་བསྐྱན་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་མེད་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་

སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་སྟེ་ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱན་མེད་པའི་
 གནས་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱན་གདིང་པའི་ཆོ་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞིང་ལེགས་
 པར་བཞོད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འདུག་པའི་ཆོ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བོ་བྱང་རྒྱུ་ལ་
 འདུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་འཆའ་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་དུ་བརྟན་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཞི་བ་དང་།
 དུལ་བ་ལ་རབ་དུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 འཇིག་པ་རྣམ་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱང་མཐིལ་གཞོག་
 པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་འབྱུགས་

བ་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཐིལ་འདེགས་པའི་
 ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁ་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་སྟེ།
 འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་ལས་འཐོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤང
 གཡོགས་གྲོན་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་ཆོ་ཤེས་ཤིང་བྲེལ
 ཡོད་པ་སྤྲོད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཤིན་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །སྐྱེ་རགས་འཆིངས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མི་འབྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་ཙ་བ་ཤིན་དུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྲོད་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ། གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་
 བའི་ཙ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྲོད་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐབས་དམ་པས་
 མངོན་པར་བཀལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སོ་ཤིང་ལེན་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དངོས་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དམ་
 པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སོ་ཤིང་ཟ
 བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་དུ་བཅོམ་སྟེ།
 སེམས་དུལ་ཞིང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དཔེན་
 བར་འགྲོ་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་དང་།
 ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་སྤངས་ཏེ། སྤྱིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཐིལ་སྤྲོད་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མཐིལ་དཔལ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཙང་སྤྱིའི་ལས་བྱེད་པའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་དངོས་པོས་གཙང་ཞིང་དེས་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལག་པ་འབྲུ་བའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གཟུང་ཞིང་བཅང་བའི་ཕྱིར་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ལག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། །ངོ་འབྲུ་བའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་
 བ་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །འཁར་བ་ལེན་པའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་སྦྱོར་བྱས་ཤིང་ལམ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷུང་བཟེད་
 ལེན་པའི་ཆོ། བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཆོད་པར་འོས་ཤིང་སྟོད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྟོད་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་
 ཞུགས་པའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་མེད་པར་གཞོལ་ཞིང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ན་མ་ལུས་པར་
 འགོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འགོ་
 བའི་ཆོ་བུང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་
 བསྐྱིབས་པ་མེད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་མཐོ་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བུང་རྩལ་
 སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པ་མེད་དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲུན་དུ་

འཕགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་དམའ་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་འདུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་ཉམང་བ་
 མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ཡོ་ཞིང་མི་བྱང་བ་དང་
 བྲལ་ཏེ་ལམ་ཉམང་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་
 བྱང་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཡོ་མེད་ཅིང་སྤྱུ་མེད་
 དེ་སེམས་བྱང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་རྩལ་ཆེན་པོ་
 མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྩལ་མེད་པའི་ཆོས་
 ཡང་དག་པར་ཐོབ་སྟེ་འདོད་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྩལ་མེད་པའི་ལམ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟོམ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་འཇམ་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཡང་ས་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱིབས་པ་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་རྩལ་ཅིང་སྤྱིག་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 འཁོར་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་དང་འཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 ཀ་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱོ་ཞིང་འཁོན་དུ་
 འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་། འབྲུགས་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ནགས་ཆལ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་འཛིག་རྟེན་དུ་བཅས་པས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རི་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཐོབ་པར་དགའ་བ་དང་ཐིགས་པོ་མེད་པ་རབ་དུ་ཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་ཙུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཛོན་པར་འབགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཤིང་ཆོར་མ་ཅན་མཐོང་
 བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་
 ཐུག་མེད་ཅིང་ཆོར་མ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཤིང་ལོ་མ་ཅན་
 མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་
 ཐར་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་གིས་རབ་དུ་གཡོགས་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མེ་ཏོག་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་ཤེས་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པས་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མེ་ཏོག་གི་ཤིང་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙུག་གིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཤིང་ཏོག་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་པོ་བྱང་རྩལ་དུ་གཞོལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅའ་
 བ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་དམ་པ་རབ་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྩ་ཁྲོད་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལུ་མ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སེག་ལ་གདོགས་པ་ཅམ་

གྲིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཁྲིང་བུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་
 མཁམས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གི་ལས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཁྲོན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤོབས་པ་མངའ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། མཚོ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོང་
 ཅས་གོང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན་ཞིང་དགེ་བའི་ཙུ་བ་མི་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཟམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བ་ལ་ཟམ་པར་དེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། ཡུར་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཀུན་
 གྱི་སེམས་དང་བསམ་པ་ལ་མཁམས་ཤིང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་འཁོར་བ་མེད་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ར་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་དང་སྦྱ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་ལ་སྟེད་པ་རབ་ཏུ་བྱང་བར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ལྷ་ལྷ་མེད་པའི་ནགས་ཆལ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་ཅིང་ལྷ་ལྷ་མེད་པ་རབ་ཏུ་
 ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་
 ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་བཙོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། སེམས་ཅན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་མཐོང་
 བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྐྱུ་མ་

ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱན་མེད་པའི་སེམས་
 ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་བ་ཐོབ་པས་རྒྱན་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགའ་བ་མང་པའི་
 སེམས་ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་
 དགའ་ཞིང་མོས་པ་དང་སྤྱོད་པས་དགའ་བ་མང་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 མི་དགའ་བ་མང་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བ་མང་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་
 བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱུལ་མཐོང་པའི་ཆོ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཙ་བར་བ་དུ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱད་
 བསྐྱུལ་ཞི་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ནད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 སེམས་ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཐུ་
 རན་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱུལ་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པ་མང་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མི་སྤྱད་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགའ་པའི་བཤེས་གཉན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མོས་པ་རྒྱུ་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དྲིན་གཙོ་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་པའི་ཆོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་ལེས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དྲིན་གཙོ་བ་མེད་
བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་
དགེ་བའི་ལྷ་བ་ལ་དྲིན་དུ་གཙོ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་
སྦྱོང་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པའི་
མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བར་བཙོན་ཞིང་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །བྱམ་ཟེ་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཆངས་པའི་དམ་པར་གྱུར་དེ་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དཀའ་
ཐུབ་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པའི་མཐར་
ཐུག་པར་བྱ་བ་ལ་བཙོན་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཤིན་དུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
དོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་དམ་
པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གོ་གྲོན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ལ་གོ་ཆ་
བཟང་པོ་ཤིན་དུ་བགོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གོ་མ་གྲོན་པའི་སེམས་
ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ལས་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་གྲོན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞོལ་བའི་
སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པས་ཀྱི་
ཞོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་ཆར་གཙོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འཆོ་བའི་

སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ལས་བཅས་
 བ་མེད་ཅིང་འཆོ་བ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་བུ་མཐོང་བའི་ཆོ་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲས་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱིས་བདག་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཏོར་མི་བའི་སྤོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ།
 ཁྱོད་གི་ཆོས་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་
 བོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏུལ་དཀའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ།
 མཐུ་བོ་ཆེའི་ལུས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་གནས་
 མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་པར་
 འཐུན་པ་ལ་མོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ནགས་
 ཆལ་གྱི་འདབ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་བཅས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱགས་པར་འོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤོང་དུ་
 འགྲོ་བའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱིབས་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤོར་ཕྱིན་པའི་ཆོ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོར་ཕྱིན་པར་

གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ནང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མི་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་མ་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཐོབ་ཅིང་ཕྱིར་སྤང་བ་མེད་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མི་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་བྱོལ་སོང་གི་སྒྲིག་ནས་དང་གཤིན་རྗེའི་
 འཛིག་རྟེན་ལས་ཕྱིར་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷུང་བཟད་སྤོང་བ་
 མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 སྤོངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷུང་བཟད་གང་བ་མཐོང་བའི་ཆོ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རིམ་གྲོར་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རིམ་གྲོར་བྱེད་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རིམ་གྲོར་མ་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རག་མ་ལུས་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱེལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཁྱེལ་ཡོད་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ངོ་ཆ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་། ངོ་ཆ་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་བསོད་པར་ཐོབ་པའི་

ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་
 མི་བསོད་བ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་
 སུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་སུམ་བག་ཐོབ་
 པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་
 པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་འཇམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སུམ་
 བག་མེད་པའི་ཁ་ཟས་ཐོབ་པའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་པ་དང་བྲལ་དེ་སུམ་བག་མེད་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་
 དགའ་བ་དང་རབ་དུ་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཟ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རོ་ཕྱོང་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བདུད་ཅིང་རོས་རོམས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་
 ཐོབ་པར་གྱུ་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཟན་ཟོས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཅིང་བྱ་བ་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གཞི་ལ་ཞིང་སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་པ་དང་
 ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཕྱིར་འབྱུང་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱེད་པོ་ལ་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ནིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱུས་བྱེད་པའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་
སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་དང་སེམས་དྲི་
མ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མེད་པར་བྱིན་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བསིལ་བར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བསིལ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱ་མེད་པའི་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ། བུང་
རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གདམ་གྱི་ཧེས་སུ་འགྲོ་
ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འདྲིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་
མཐོང་བའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་
འགྲོགས་པར་བ་དུ་ཐོབ་སྟེ་བསྐྱིབས་པ་མེད་པའི་མིག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །མིག་མི་འགེབས་པར་ལྷ་བའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མཆོད་རྟེན་
མཐོང་བའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་
འོས་ཤིང་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལྷ་བའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་
སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ལྷ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱི་བོས་འཐུག་པའི་ཆོ་བུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་སྤྲང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་

སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པའི་ཚོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་དོན་དང་འཕུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དུ་མོས་པའི་རབ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པའི་ཚོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མཚན་རྣམས་བཅོད་པའི་ཚོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་གཞལ་ཞིང་ཡན་ལག་དམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྟེན་པ་འབྲུ་བའི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲི་མ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལུས་སྤྱོད་བའི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་དུ་བདེ་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིད་སད་པའི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །

ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་གང་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་འདི་དག་དང་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་དང་འཛིག་ཏེན་དུ་བཅས་པ་དང་། བདུད་

དུ་བཅས་པ་དང་། ཚངས་པར་བཅས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བྱམ་ཟེ་དང་སྦྱེ་དགྲར་
 བཅས་པ་དང་། ལྷ་དང་བྱི་ཟ་དང་། མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེབ་སྟེ་བཅུ་དག་པའོ། །

॥

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ཕྱི་སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགོད་པའི་ཐབས་གྱི་མཆོག། ཆོགས་བསོག་སྒྲིབ་སྦྱང་གནད་
ཀྱན་རབ་ཚང་བ། སྦྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགྲིན་གྱན་ཞེས་བྱ་བའི། །དམིགས་ཁྲིད་
ཟབ་གནད་སྒྲ་མའི་ཞལ་གྱི་ལུང་། །དགེ་ལེགས་ཆར་འབབས་ཞེས་བྱའི་མན་ངག་འདི།
དད་ལྡན་ཐེ་བཅད་ཡོན་བདག་ནམས་ཆོགས་གྱིས། །བྱུ་སྦྱར་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བའི་
མཐུས། །པ་མས་གཙོ་བྱས་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀྱན། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་
མེད་བྱང་ཆེན་བར། ཆོད་ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཇེས་བཟུང་སྟེ། །ཡང་དག་
ལམ་ལ་རྩལ་བཞིན་སྦྱོད་བཡིས། །དྲི་ཇི་འཆང་ཆེན་ཆོ་འདིར་མངོན་གྱུར་ཤོག། །
སུ་མཁྱེན་ལོ། །

